

ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రిక

కొత్త సీరియల్

అన్వేషణ

పోతుకూచి సాంబశివరావు

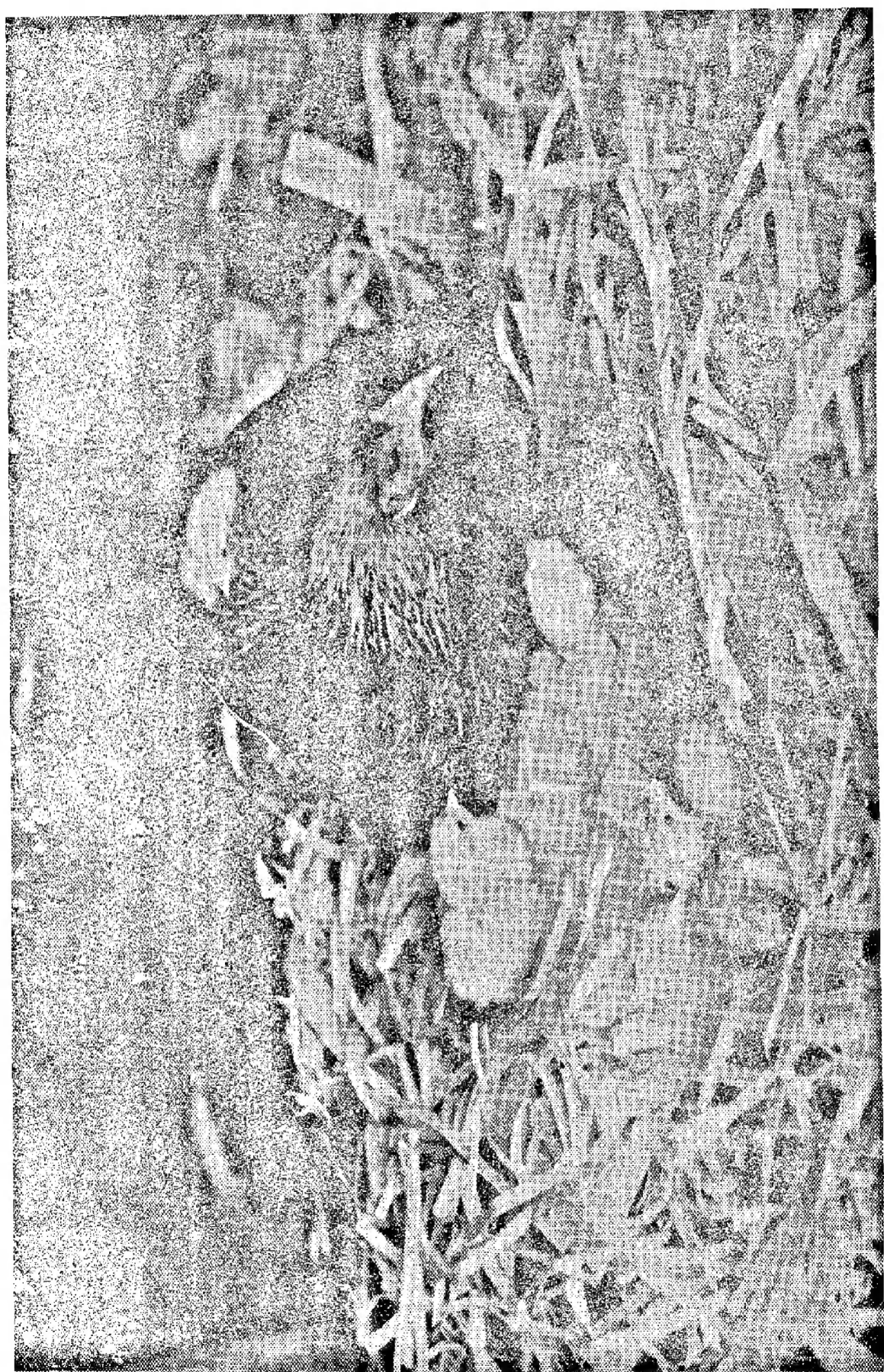
ANDHRA PATRIK
ILLUSTRATED WE

25 నయాపైసలు

20-5-59

XB

తెలుగు
పక్షి

పాల్ : వి. శంభు—కర్నూలు.

ఆమె నౌందర్యవతి...

ఆమె పాండ్స్ ను ఉపయోగిస్తుంది

మీ ముఖమును మృదువుగా మరియు
మనోహరముగా ఉంచుకొనుటకు

పాండ్స్

వ్యానిషింగ్ క్రీమ్ ను వాడండి

తేలికైన మరియు మంచువలెనున్న పాండ్స్ వ్యానిషింగ్ క్రీము చర్మమునకు రక్షణనిచ్చి దానిని
చక్కగా మరియు మనోహరముగా ఉంచుతుంది. అది జిగురుగా ఉండదు మరియు రాసుకొన్న
మరుక్షణములోనే కనపడకుండాపోతుంది. పాండ్స్ వ్యానిషింగ్ క్రీమును పొడరును అద్దుకొనే
ముందు వాడితే పొడరును గంటలతరబట్టి అంటుకొని ఉండేలా ఉంచుతుంది.

చర్మమును కుభ్రపరచే క్రీమ్ : ప్రతి రాత్రి మీ ముఖమునకు పాండ్స్ కోల్డ్ క్రీమును రుద్ది రాసుకోండి.
అది చర్మమును కుభ్రపరుస్తుంది మరియు మీ లావణ్యమును కాపాడుతుంది.

పీస్ ట్రా. పాండ్స్ ఇన్ కార్పొరేషన్ (పరిమితమైన బాధ్యత కో. యు.ఎస్.ఎ.లో స్థాపించబడినది)

సంవత్సర చందా
రూ. 13-0-0
విడిపత్రిక 25న.వై

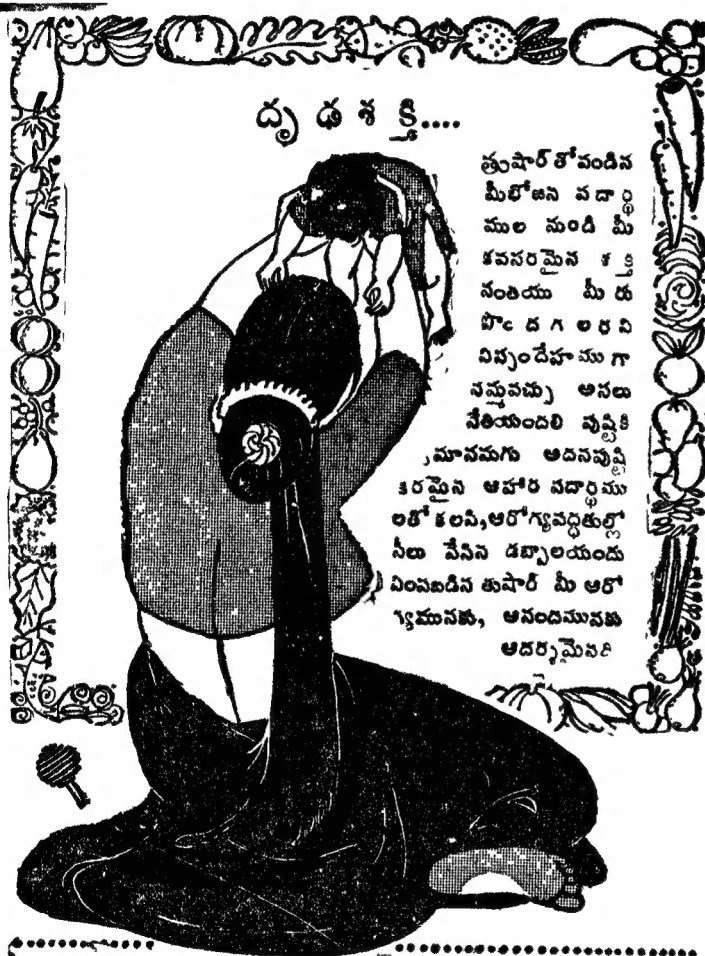
ఆంధ్రపత్రిక

సంచిత్ర వారపత్రిక

సంపుటము 53
సంచిక 33
20 5-59

Founder : K. NAGESWARA RAO

వికారి వైశాఖ శుద్ధ త్రయోదశి బుధవారం

దృ డ శ క్తి....

పుష్యంశువందన
మీలోని వందన
మల మంది ప్రి
కవనరమైన శక్తి
నందియ మీ డ
పొడగలరని
విప్లందేహముగా
నవ్వువచ్చు అనది
నేతియందిలి వృష్టికి
మానమగు అదనవృష్టి
కరమైన ఆహార నద్యము
లతో కలసి, ఆరోగ్యవృద్ధికుల్లా
నేతి వేసిన ద్రవ్యాలయందు
నింపబడిన తుషార్ మీ ఆరో
గ్యమునకు, అనందమునకు
అదర్శమనినది

Tushar

వ న స్ప తి

విటమిన్ బి, డి లతో నిండియున్నది.

*
తంగుట్ర ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్, కర్నూలు.

2 కొలె.
5 కొలె.
10 కొలె.
కర్నూల్
లిమిటెడ్.

విషయానుక్రమణిక

ముఖ చిత్రం:

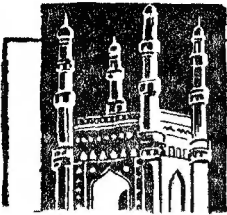
విశ్వరూప వారి

“కూతురుకాపురం”లో

సూర్యకళ

రాజధాని కబుర్లు	— 8
ఆరుద్రగళ్యమడికట్టు	— 8
ఇల్లుకొడు.. ఇల్లులు	— 6
న్యూఢిల్లీ లేఖ	— 11
విరుద్ధమన స్వత్వం	— 18
బంగారం సింగారం	— 16
కళారహస్యం	— 18
విజయనగరం నాటకోత్సవం	— 20
మనుగడి	— 22
మహాభారతం	— 26
అశ్వేషణ	— 28
నక్షత్ర ఫలితాలు	— 38
వనితాలోకం	— 38
వనితావాణి	— 40
బాలసాహితీ	— 44
కీరసాదేశికం	— 45
బాలల సంఘం	— 47
నినిమా	— 49
పుస్తక సమీక్ష	— 56

రాజధాని కబుర్లు

ప్రవేశం

ఆర్యవైశ్య మహా సభలు

‘మమత’ అనేది దేశంలోని అన్ని కల్లోలాలకు కారణం. మనిషి మనిషిగా జీవించడానికి, తన పెళ్ళాం బిడ్డలు కొరకు, తన సంసారంకొరకు చేసే పనులన్నీ భగవత్సంబంధ దృష్ట్యా చేస్తే, ఈ సంసార సాగరం నుంచే మోక్షంపొందే అవకాశం ఉంది. ఇదే గీతా సారం; భగవద్గీతం.

గీతారాం బాగ్ లో గతవారం జరిగిన అఖిలభారత శ్రీ వైష్ణవ మహాసభలకు అధ్యక్షత వహించిన శ్రీమన్నారాయణ శిష్యుల్ స్యామి పలుకులవి... దాదాపు, ఇవి నాకు పూర్తిగా అర్థమయ్యాయని చెప్పలేను. అర్థమయినంతవరకు బాగున్నట్టు కనపడ్డాయి.

‘నేను’ అనే వ్యవస్థ ఉంది చూశారా? అది చాలా సమాధి కరమైన వ్యవస్థ. ‘నా’ చుట్టూ నా కులం అలుముకొని ఉంది. నా గ్రామం వ్యాపించి ఉంది. నాకు నా నెగల మమకారం సమాజంగా నా కులంపైకి, నా గ్రామంపైకి వ్యాపించింది. ఈ మమకారం విస్తృతమై నా మతంపైకి, నాదేశంపైకి పోయింది.

మహాత్మాగాంధీ మనకు కొన్ని విషయాలు తెలిపారు. ఆయన బ్రతికి ఉన్నంతకాలం ఆయనకు ఆయన పలుకులపై ప్రత్యేకమైన మమకారం లేదు. ఆయనబ్రతికి ఉన్నంతకాలం, తన భావాలు, అభిప్రాయాలను ఆయన పరిస్థితులకు అనుగుణంగా సరిదిద్దుకొనే బాధ్యత వహించిన బాపూజీ పలుకులన వలె వేసి ప్రాణాలు తీసుకొన్నారనేటి ‘ఫోటా’ సంఘ సంస్కరణ.

కులాలపై మమకారం కులాలపై ద్వేషంగా పరిణమించడం దోషం. స్వస్థలాలపై మమకారం ఇతరస్థలాలపై ద్వేషంగా పరిణమించడం తప్ప. ప్రేమ అన్నది పరిమితమేనా పోతూపించ తగ్గదే. నేను నాకు గలట్టి సంపత్తిని, జ్ఞానాన్ని నాకులస్తులను, నా గ్రామస్తులను బాగుచేయడానికి వినియోగిస్తానంటే అది దోషంకాదు. నాకులం, నా స్థలం నాదేశంలో భాగాలు. నాకులం మనుష్యులు, నా స్థలం మనుష్యులు జీవకోటిలో భాగాలు. నాకు నా వారిపైగల ప్రేమ నీ వారిపై ద్వేషంగా పరిణమిస్తే, సిద్ధాంతాలు ఏకరువుపెట్టు, ఇది తప్పు అని వేలెట్టిచూపించు.

* * * *

గత వారం సికిందరాబాదులోని మహాబూత్ కాలేజ్ హైస్కూల్ ఆవరణలో తృతీయాంశ ప్రజాశక్తి ఆర్యవైశ్య మహాసభలు జరిగాయి. రాష్ట్రమంతటనుంచి వందలకొలది వైశ్యులు ప్రతినిధులుగా వచ్చారు. మహాసభలలో కొందరు ప్రముఖుల ఉపన్యాసాలలో కులం ప్రాతిపదికగా మహాసభలు జరపడం న్యాయం కాదేమో అన్న సందేహం వ్యక్తపరచబడింది. చూడవచ్చిన వైశ్యేతర ప్రముఖులు కొందరు ఇదే సందేహం వెలిబుచ్చారు.

వైశ్య మహాసభలు ఇతర కులాలకు సప్తం కలగలేదంటే దృక్పథం వెలిబుచ్చినంతకాలం ఈ సందేహం రాజధానికే తావు ఉందని నేను భావించలేను.

వైశ్య మహాసభలలో వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలు కొన్ని గమనించతగ్గవి ఉన్నాయి. వైశ్యులంతాకూడ పాపమన్నా, ఆకులం వారిలో ధనికులు అధికులున్నారు. తాతముతాలను సాపించిన వ్యాపారాన్ని అంటిపెట్టుకొనిఉండి, నష్టంరాకుండా; విపరీతమైన రాకుండా పెట్టుకుపోతారు. వేకులంలో సామానులు,

చదువుకొనడం ఉద్యోగం సంపాదించుకోవడానికి అన్న - అభిప్రాయం ప్రబలంగా ఉండినక, ఉద్యోగంపై వారికి ఆకలేదు కనుక చాలామంది పెద్దచదువులకిపోరు. విద్యాసాంఘిక రంగాలలో తాము వెనుకపడిపోయామనే జ్ఞానం, ఆ రంగాలలో పురోగమించాలనే ఆకాంక్ష గత వారం సమావేశాలకు హాజరైన ప్రతినిధులలో కనపించింది. ఇది మెచ్చుకోతగిన విశేషం.

‘సామ్యవాద సరళి సమాజం’ అంటూ ఏనాడు ఆపడెలో ఒక ఐడి పెట్టుకుందోకాని కాంగ్రెసు, ప్రజల వ్యక్తిగత జీవితంలో అధికంగా శోక్యం చేసుకోడం ప్రారంభించింది ప్రభుత్వం. సామ్యవాదం అదృశ్యమైంది; మిగిలింది దైనందిన జీవితంగా ప్రభుత్వ శోక్యం మాత్రమే. ఐబ్బు సంపాదిస్తే పన్ను, ఖర్చుపెడితే పన్ను, దానమిస్తే పన్ను, బాధపడలేక చచ్చిపోతే పన్ను అన్నట్లుంది ఇప్పటి పద్ధతి. ఈ పద్ధతిపై వ్యతిరేకాభిప్రాయం ప్రతినిధులలో చూడకన్నడం మొన్న ఆర్యవైశ్య మహాసభలలో గమనించ తగ్గ మరో విషయం.

కులం ప్రాతిపదికపై ఏర్పడిన ఈ సమావేశాలలో ఆర్థిక పరిస్థితులు ప్రధానంగా చర్చించబడడం మెచ్చుకోతగిన అంశం.

ఇవి మెచ్చుకోదగిన అంశాలేఅయినా, మెచ్చుకోలేని అంశాలు ఒకటి రెండు ఉన్నాయి. ‘చీకటిబజారు’ ఎక్కువగా వర్తకులలోనేఉంది అన్న ఆరోపణకు సమాధానంగా వక్రలు మిగిలిన వర్గాల్లో లేదా అని ప్రతిప్రశ్ని చేశారు. వర్తకులను అనడం వైశ్యులను అనడమే అన్నభావన దీనికిమూలం. అడేవక్రలు మనోహరం

ప్రసిద్ధి ఎక్కువగా ఉండడం వల్ల తాళలేకపోయిందన్నా దాన్ని గరిష్ట రేచించిన 50 చిత్రాలను, దక్షిణ భారత చిత్ర కారులసమితివారు మేలొలివారం, మద్రాసు, సెంటినెరి ఎగ్జిబిట్ హాలులో ప్రదర్శించారు. నగరంలోని కళాప్రియులు, చిత్రకారులు వలుపురుచూచి విశేషంగా ప్రశంసించారు.

‘ఆడేవక్ర’ అనే ఈ చిత్రంవాటిలో ఒకటి.

ర్యంలో ప్రసంగిస్తూ 'వ్యాపారం ప్రభుత్వం చేతున్నది, ప్రధాన పరిశ్రమలన్నీ ప్రభుత్వం కేవలం చేతుకొంది. మిగిలిన వాటిలో ముఖ్యమైనవి ఇతరకులాలవారి చేతులో ఉన్నాయి' అని మొరటెట్టుకున్నారు. ఇది వారి ఆలోచనలో అస్పష్టతకి చిహ్నం. మిగిలిన వర్గాలు అవినీతికి పాల్పడడం, వర్తకులు అవినీతికి పాల్పడడాన్ని సమర్థించడం. నేరం ఎవరు చేసిందా నేరమే. ప్రత్యేకతలు అధికంగా వ్యాపారంచేతున్నప్పుడు, వర్తకులపై నింద ప్రకటించే నిందగా భావించడం కూడా పొరపాటే.

'చీకటిబజారు' లేదని వారూ అనలేదు. దాన్ని అంతం చేయడానికి వారే నూచనలు చేసే బాగుండేది. ఈ లోపం చతుర్థాంధ్ర ప్రదేశ్ అర్యవైశ్యమహాసభలు తీరుస్తాయని ఆశిద్దాం.

శ్రీ వైష్ణవమహాసభలు

పూర్వం లాటిన్ లో మాట్లాడితేగాని, వినేవాడు కాదుట పాశ్చాత్యుల భగవంతుడు. మనకి దేవ భావ సంస్కృతం. అందులోనే ప్రార్థించేవారు దేవుణ్ణి. మత గ్రంథాలన్నీ సంస్కృతంలోనే ఉండేవి, నర్మజ్ఞుడు భగవంతుడికి అన్ని భాషలు అర్థమవుతాయి. మనకర్థమయ్యే భాషలో మత గ్రంథాలుండడం మంచిది కాదా?

ఈ విషయంచెబితే బహుశః మన విద్యామంత్రి అంగీకరింక తనూ! చిన్న చిన్న గ్రంథాలన్నీ తెలుగులో ఉన్నా, పెద్దవన్నీ—ప్రస్తుతం మనదేశభాష—ఇంగ్లీషులోనే ఉండాలంటారేమో!

క్రిష్టవ్రత మత గ్రంథాలన్నీ ప్రస్తుతం సంస్కృత ప్రాచీనాది భాషలలో ఉన్నాయి. క్రిష్టవ్రతులకొని, తదితరులకొని ఈ సిద్ధాంతసారాన్ని గ్రహించి ఆనందించాలంటే, ఈ గ్రంథాలు తెలుగు భాషలోకి అనువదించబడాలి. ఇదే విషయం క్రిష్టవ్రత మహాసభలో పాల్గొన్న శ్రీ వై. ఎం. నరసింహచార్యుల సేర్వేసారు.

క్రిష్టవ్రత మతం హిందూ మతంలో ఒక భాగం. భగవంతుణ్ణి యితరానికి చాలాకన్నా ఉన్నాయి. అందులో ఇదొక్కటి. ఈ విషయం గుర్తించి, వర్తమత సహవాన్ని చాటారు వర్తకులలో చాలా మంది. ఇది మహావహమైన విషయం.

సంకుచితమైన భావాలు విడదాడి ఆలోచించినప్పుడు, ఆలోచనలన్నీ మోటిగానే పోతాయి. ఎవరు ఎటు ప్రారంభించి వివిధ తయారించినా, లక్ష్యం ఒక్కటే.

పికరూ కాదు, ఇద్దరూ కాదు....

ఒకరు కాదు, ఇద్దరూ కాదు వదిమింది ప్రాణాలను తీసిన

లింగడు అనే వ్యక్తి గతవారం నగర పోలీసుశాఖకు వశుదయ్యాడు. వగ సాధించడానికి ప్రాణాలు తీసిన వాళ్ళున్నారు. లక్షల రూపాయల ఆస్తులకోసం హత్య లకు పిడిగట్టుకున్న వారున్నారు. లింగడికి తెండు మూడు కులాలవెండిచాలుట నిండు ప్రాణం తీయడానికి.

పోలీసుశాఖ కక్షం ప్రకారం గత మాసంతో లింగడు

బాంబాక్ లోని ఒక చాకలివాని ఇంట ప్రవేశించాడు. తలుపుకట్టి తాను 'జాక్ మే'నని, మంత్రిగాడినని చెప్పుకున్నాడు. ఎటువంటి వ్యాధి నా మందులిచ్చి వుదురువానన్నాడు. ఇంటి యజమాని తల్లి భావమృత అనే ఏదైవమని సంవత్సరాల స్త్రీ తలనొప్పి అంటే వెంటనే మాత్రలు సంచిలోనుండి తీసి ఇచ్చాడు. యజమానికి, భార్యకీ, ఆతని తమ్మునికి కొన్ని మాత్రలిచ్చేడు. వాళ్ళని ఉపయోగించలేదు.

మాత్రలు వేసుకున్న దమవంటనే భావమృత స్పృహతప్పి వడిపోయింది. అనువ్రతిలో చెప్పబడింది కాని కొద్ది నిమిషాల్లోనే మరణించింది. లింగడు అదృశ్యుడయ్యాడు.

సమాచారం అందిన వెనువెంటనే పోలీసుశాఖ నేరాన్వేషణ విభాగం అన్వేషించు కమిషనరీ శ్రీ హనుమంతరావు నాయుడు మాచవల ప్రకారం వేట ప్రారంభమైంది. లింగడు పట్టుబడ్డాడు.

లింగడు పూదరాబాదు, మచిలీపట్నం నగర, నల్గొండ జిల్లాలో ఈ విధంగా మందులు మాకులిచ్చి, మంత్రాలేసి పదిమందిని పట్టి పెట్టుకున్నాడు. కాపు పులారికి చెందినవారు వెండినగలు సాధారణంగా ధరిస్తారు కనుక మధ్యపెట్టి మందులిచ్చి హత్యచేసి నగలు కొనిపోడం ఆతని ప్రత్యేకత!

హృదయం లేని బిస్సు

ఎవనుమ్యలకే హృదయం లేని ఈ రోజుల్లో బిస్సులకి ఉంటుందని భావించటం పొరపాటు. అందులో

ఆర్. టి. సి. బిస్సులకి. కాని మనకి హృదయాలు ఉన్నాయి కనుక తలుచుకుంటాధ వడక తప్పదుమనం..

గత ఆదివారం రాత్రి తొమ్మిది గంటల సమయంలో 1488 తెం. బిస్సు సికిందరాబాదునుంచి సీతాఫత్ నుండి మీదుగా అఫ్జల్ గంజ్ బయలుదేరింది. బోర్డు చెప్పింది బిస్సు అఫ్జల్ గంజ్ పోతుందని. కండక్టరు టికెట్ అఫ్జల్ గంజ్ కి ఇచ్చాడు. చాడర్ ఖాట్ వంతెనవరకు బిస్సు పోయేసరికి కండక్టర్ కి ఏమిబుద్ధి వుట్టిందో ఆదార్శిని ముగ్ధుని అక్కడ దిగి పొమ్మన్నాడు. టికెట్ అంతవరకు ఇచ్చావు కదా అంటే, 'యల్లాన్నీ నాకు తెలియదు. కావాలంటే డబ్బులు కావాలే ఇచ్చేస్తా' అన్నాడు.

కండక్టరు హృదయం లేకుండా ప్రత రించడం ఇది మొదట పోలి కాదుకొని ఈ విధంగా రూల్సుకు వ్యతిరేకంగా నిర్లక్ష్యంగా ప్రత రించడం ఇదే మొదటిసారి. ఆర్. టి. సి. సంస్థ ఏం చేస్తుందో చూడాలి మరి.

జీవితభీమా వ్యాపారం పెరుగుదల

ఈ సంవత్సరం మొదటి నాలుగు నెలలలోనూ జీవితభీమా కార్పొరేషనుకు 48.78 కోట్ల నిలువగల కొత్త వ్యాపారం వూర్తించింది. 1958 నవంబరు మొదటినాల్గు నెలలలోకంటే ఇది రూ. 8.55 కోట్లు ఎక్కువ. ఈ వ్యవధిలోనే ప్రత్యేకపెట్టిన వ్యాపారంలోనూ రూ. 20.12 కోట్లు పెరుగుదల కనిపించింది.

అయా జోనులలో అన్నిటా ప్రతిపాదించబడిన వ్యాపారం తెలిసింది. వడమటి జోనులో అన్నిటికంటే ఎక్కువ. ప్రతిపాదించిన వ్యాపారం రూ. 21.72 కోట్లుంది. వడమటి జోనులో ప్రత్యేకపెట్టిన వ్యాపారం రూ. 21.48 కోట్లలో రూ. 18.02 కోట్ల వ్యాపారం వూర్తయింది.

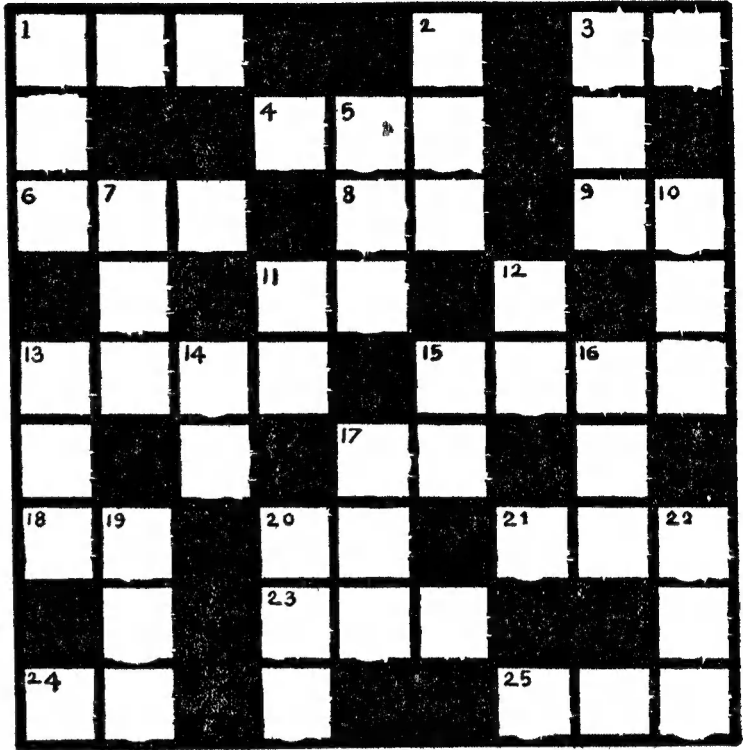
ఇక పోలీసీలు. 1958 మొదటి నాలుగు నెలల్లో 1,82,408 పోలీసీలు ఇవ్వబడితే, 1959 లో ఏప్రిల్ అఖిరవరకు 1,47,519 పోలీసీలు ఇవ్వబడినవి.

ఆరుద్ర గజ్జనుడి కట్టు

మాటలోంచి మంటలూ, పువ్వులూ పుట్టించటానికి వీలుందని మొదటకని పెట్టినవాళ్ళు కవులు. “వాగర్థా వివసం పృక్తో...” అన్నాడొక మనీషీ మాటని మాటతో ఢీ కొడితే ఇంకో మాటకొక, నక్షత్రం పుడుతుందన్నాడొక ఇంగీషు కవి. మామూలుగా మాటలాడటానికి, మాటలతో ఆడుకోటానికి ఉన్న తేడాతో ఎన్ని గమ్యత్తులనా చేయవచ్చు. గళ నుడి కట్టులు (పజిల్స్) ఇలాంటి గమ్యత్తులలో ముఖ్యమైనవి. వీటిని ఎదురుగా పెట్టుకుని మనకెంతె పలుకుబడి ఉందో ఎవరికి వాళ్ళిం పరీక్షించుకోవచ్చు. పదవిక్షేపంచేసి కాలక్షేపం చేయచ్చు. సమస్యని పాధించామని సంతోషించవచ్చు. వీటిలోని చమత్కారం చక్కలి గింతలు పెడుతుంది. ఆధునిక కవి ఆరుద్ర కట్టిన ఈ గళ నుడికట్టులు వారం వారం ప్రకటిస్తాము. ఈ వారం నుడికట్టుకు పై వారం జవాబులు.

(ఈ దాహరణగా రెండు సమాధానాలు చూడండి: 1 అడ్డం:—పె పెచ్చు. 2 నిలువు:—పెకము. ఈ పద్యంలో నుడి కట్టును విడగొట్టుకుంటూ పోవాలి.)

ఆ దా ర లు

అ డ్డం

1. లోనున్న గుజ్జుకాదు, పైగా, మీదనున్న పెళ్ళి!
3. చేను కాలు తీసుకొంటే మధ్య నడుము తిరుగుతుంది.
4. పొట్టి చిరంజీవితో కొన మొదలవుతుంది.
6. తిరగేసినా మరగేసినా సంతోషమే.
9. నతతము మొదలైంది కాని పూర్తికాలేదు.
1. తలకిందులైన కక్షిదారుడు దివాలాతీయడం ప్రారంభిస్తాడు.
11. 1 నిలువుతో కొండమీదనుంచి దీన్ని దింపవచ్చు.
13. చల్లగా చెప్పవలసిన మాటా?
15. లోహంతో చేసిన రవిక అనిపించవచ్చు గాని కనకంలా మ్రోగునా?
17. దినదినగండంలో ఇది పారుతుంది.
18. సాదావాదు కాదు 9 అడ్డం వేసేది.
20. ఇది చాపితే ఎప్పుడైనా మూరెడుకన్నా ఎక్కువే!
21. ప్రార్థన : మనకు సంబంధించినవే!
23. బాకు ములుకు తగిలితే మధ్యన బాధపడడం.
24. ద్రవ్యం యావత్తూ పోగా నీళ్ళుకారుతుంది.
25. నయం; తళతళలాడడం, ఇదికూడా చెప్పాలా?

నిలువు

1. లోకముపై తొకొట్టి తారుమారుచేస్తే ధనలాభం.
2. ఈ శిక్షవేస్తే లోటు కనబడుతుంది.
3. చివర వృద్ధాప్యమున్న పెన్నెల.
5. మొదట వనపాస్తే లభించే చోటు కాబోలు.
7. తలలేని ఆధరువులా స్ఫురించే తాళం.
10. వికారమున్నా లేకపోయినా చర్చ!
11. పాగా నేయవలసిన సురక్షిత ప్రదేశం.
12. కారాకల్లిలో రక్షించేదా?
13. తక్కువైందా? పాంచాలదాతలుగు వ్రంగానేనేప్రశ్న.
14. అమాయకులు ఇటువంటి బోపీలో పడతారు.
15. నవధాన్యాలలో ఒకరకందినును. చేనుమీద అర్ధమవుతుంది.
16. తన కష్టాలలో మొదటే తికమకపడ్డ కారణం.
17. నాలుకకు లేనిదీ, సంస్కృతం 11 అడ్డంలో ఉండేది.
19. స్తవం చివరనుంటే, నిజం పూర్తవుతుంది.
20. దిల్లరుబా కులుకులో ఆయుధాలున్నాయి జాగ్రత్త!
22. కవిసుగుణాలలో చికాకొకటి!

ఇల్లు కాదు.. ఇల్లాలు

కొండముది హనుమంతరావు

ప్రియూనివర్సిటీ కాసుకు ఫీజుకుపాతం చెప్పి మేడ దిగి వస్తున్న ప్రభాకరానికి మేడమెట్లదగ్గల మూరి కన్నించి ఒక కవరు అందించాడు. వెయటింగ్ రూమ్ లో కూర్చుని కవరుచించి చదువుకున్నాడు ప్రభాకరం.

అది అతని తండ్రి రామనాథంగారు వ్రాసిన ఉత్తరం.

ప్రభాకరం ఇంటర్మీడియటుదాకా ఇంటి దగ్గరే ఉండి చదువుకున్నాడు. ఆనర్సు, యమ్. యస్సీ.కి మాత్రం యూనివర్సిటీ హోస్టల్ లో ఉన్నాడు. గుంటూరువదిలి వాల్తేరు వెళ్తున్నప్పుడు ప్రభాకరం అమ్మ, బామ్మ ఎంతో దిగులుపడ్డారు. వాల్తేరునీళ్ళు పడ్డాయో, పడవో.. హోస్టల్ భోజనం సరి పడుతుందో లేదో అని చాలా భయపడ్డారు. కాని ప్రభాకరానికి వాల్తేరు నీళ్ళూ, భోజనమూ సరిపడ్డాయి.

ఆనర్సు చదువుతుండగానే ప్రభాకరానికి ఎన్నో సంబంధాలు రావటం మొదలైతాయి. కాని ప్రభాకరం గుట్టుగా చెప్పేవాడు తండ్రికి—యమ్. యస్సీ. అయితేగాని చేసుకోనని. “సరే! నీ ఇష్టం” అన్నారు రామనాథంగారు.

యమ్. యస్సీ. ఘట్టక్లాసులో పాఠ్యసయినాడు.

“ఇప్పుడయినా చేసుకుంటావా?” అని అడిగారు రామనాథంగారు.

“ఏదయినా ఉద్యోగం రానీయండి—చేసుకుంటాను.”

“ఉద్యోగాని చేయండి? కాలేజీలు తెరిస్తే ఎక్కడో ఒక చోట దొర్లకపోతుందా?”

“అయితే పెళ్ళీనంటారు సులభంగా కానిదా?”

“అవునా నాయనా! పెళ్ళింటే మాటలా? మంచి సంప్రదాయం.. అందచందాలు, చదువుసంధ్యలూ ఉన్న పిల్ల దొర్లకటం తేలికనుకున్నావా? రంగనాథంగారి అమ్మాయిని చూసిరా. బాగా కట్టుంకూడా ఇస్తారు,” అని బామ్మ అందుకుంది.

కాని ప్రభాకరం ఆమె మాట వినించుకోలేదు.

హాస్ గ్రాడ్యుయేటుకు రెండు వందల రూపాయలు ఉద్యోగం రాకపోతుందా అని

పెళ్ళిచేసుకున్న భాస్కరం ఏడాదినుంచి నిరుద్యోగ బాధవోపాటు—అటు మామగారు భార్యను తీసికెళ్ళమని తొందరపెట్టావానో ఉత్తరాలకు జవాబులు వ్రాయలేక పడుతూన్న అగచాటూ...విదో నూట యాభై రూపాయలు వస్తున్నాయ్ గదా అని భార్యతో కాపురంపెట్టికామేకం నిత్యావసరాలకూ, మందులూ, మాకులకూ వచ్చే జీతం చాలక నానాగడి తినటం—మామన్న ప్రభాకరం కనీసం మూడువందల రూపాయల ఉద్యోగమయినా వస్తేగాని పెళ్ళిచేసుకోకూడదని నిశ్చయించుకున్నాడు.

ఎండాకాలం నెలవలయిపోయి కాలేజీలు లేజవగానే ప్రభాకరానికి బెజవాడలో లెక్చరరు ఉద్యోగం దొరికింది.

బెజవాడ వెళ్ళిన నెలరోజులకి ఇంటికి వచ్చిన ప్రభాకరాన్ని చూసి బామ్మ గుండెలు బాగుకుంది

“చీకె కలగమయిపోయావు. నీ కాహోటలు తిండి సరిపడలేదు. మంచి ఇల్లు ఒకటి చూడు. నేను వచ్చి అన్నం వండి పెత్తాను.”

ప్రభాకరం ఒప్పుకున్నాడు—హోటలు భోజనం బాగుండక ఆరోగ్యం సరిగా వుండటంలేదు.

“అలాగే చూస్తాను” అని బెజవాడ వచ్చేశాడు.

అప్పటినుంచి వారాని కోసారి రామనాథంగారు ఉత్తరం వ్రాసుంటారు. ‘ఇల్లు దొరికిందా’ అని, దానికి జవాబుగా ప్రభాకరం “ఇంకా లేదు,” అని మరునాడు వ్రాస్తూ ఉంటాడు.

కాని ఈసారి రామనాథంగారు. “నువ్వసలు ప్రయత్నిస్తూన్నట్టు లేదు. లేకపోతే నెలరోజులనుంచీ వతుకుతుంటే ఒక్క ఇల్లయినా దొర్లకపోతుందా? నీకు సాధ్యం కాదంటే నేను వచ్చి చూస్తాను ఏ మాట వెంటనే వ్రాయ వలసి వది..” అంటూ వ్రాశారు.

రామనాథంగారున్న దాంట్లో కొంతనిజం లేకపోలేదు. ప్రభాకరం మొదట్లో ఊరు తెలిసిన మూరిని వెంటబెట్టుకుని వాలుగు రోజులు ఇంటికోసం వెతికాడు.

ఒక ఇంటాయన కులగోత్రాలడిగాడు. చెప్పాడు ప్రభాకరం. పెళ్ళి అయిందా—

అని అడిగితే ‘కాలేదు’ అన్నాడు—అనుభవకూన్యడయిన ప్రభాకరం. ఒక్కసారి ఆయన మొహంలో అసంతృప్తి గోచరించింది. అది గమనించినమూరి—“పెళ్ళికాలేదుకాని.. అయినట్లేనండి” అన్నాడు.

“అంటే!” ఆయన క్వెస్టన్ మార్కు మొహం పెట్టాడు.

“అదేమిటి?” అన్నట్టు ప్రభాకరం మూరి వంక చూశాడు. మూరి “అది అంతేలే! మాటాడకు” అన్నట్టు కన్ను కలిపాడు. వేయి అబద్ధాలాడయినా ఒక పెళ్ళిచేయమన్నట్టు, ఒక పచ్చి అబద్ధమాడి ఇల్లు చూసి పెటామనుకుంటున్నాడు కాబోలు మూరి. అనుకుని ప్రభాకరం ఊరుకున్నాడు.

“మేనరికం ఉందండీ. రేపు మాఘమాసంలో చేసుకుంటాడు. ఈలోగా వాళ్ళ బామ్మ వస్తుంది.”

“అలాగా!” అంటూ ఆయన తృప్తిగా నవ్వి ఇంటి తాళంతెశాడు.

వంటగది అనబడే ఒక చీకటి కొట్టు, వెలుతూరూ—గాలీ అంటువ్యాధులు అన్నట్టు వాటి సంబంధమూ, సంపర్కమూ ఏమాత్రం లేని రెండు చిన్నగదులు—వెరసి నలభై రూపాయలు చెప్పాడు. పైగా బాత్ రూమ్ లేదు; ఒకటే లెట్రైన్.

ప్రభాకరానికి ఆ ఇల్లే మాత్రం నచ్చలేదు. “ఏమంటావోయ్!” అన్నాడు మూరి వెలుపలికి వచ్చాక.

“ఎలాగోయ్. ఆ ఇంట్లో ఉండటం! బాత్ రూమ్ లేకపోతే మానె ఇవతలే నీళ్ళు పోసుకోవచ్చు. కాని గాలీ వెలుతు రూలేకుండా ఎలా ఉండటం?”

“ఘనూ, లెటూ చేసుకుంటే సరి!”

“ఏహోనుభోవా! అరవై నాలుగు కృత్రిమ పాకరాల మధ్య ఉండటమంటే తల నొప్పినాకు.”

ఆ మరునాడు ఇంకో ఇంటికి తీసికెళ్లాడు మూరి.

మేడమి భాగం. విశాలమైన వంటగది. వంట సామగ్రి పెట్టుకునేందుకు మూగు అల్మారాలు పొగపొయ్యెందుకు చిమ్మి గాలీ వెలుతురు వచ్చేందుకు వెంటిలేటరు మూగు గదులు విడివిడిగా. ముందుగది ద్రాయింగ్ రూమ్ గా ఉపయోగించుకోవచ్చును.

మరొకటి స్వదీర్ఘంగా మార్పుకోవచ్చును. బాత్ రూము, లెట్రినాపైనే ఉన్నాయి. ప్రభాకరానికి ప్రాణంలేచి వచ్చింది. “అదెంతో అడగవోయ్!” అన్నాడు మెలగా మూర్తితో.

“మొన్నటిదాకా రేడియో ఇంజనీరు గారుండిపోయారు. వాళ్ళు వందరూపాయలిచ్చేవాళ్ళు.”

ప్రభాకరానికి గుండెలాగినంత పనయింది మూర్తి విమాత్రం ఆశ్చర్యపడలేక. మారు మాటాడకుండా దిగి వచ్చారు ఇద్దరూ.

“అలాగడు లేలేనే వేమోయ్?” అన్నాడు మీదికి వచ్చాక అడిగాడు మూర్తి.

“ఇంకా నయం. గుండెలాగలేదు. అందుకు సంతోషించు. వందరూపాయలే?”

మరెవరిననుకున్నావ్? అవ్వకొవాలి, బువ్వకొవాలి అంటే ఎలా? గాలి, కలకురు అన్ని సౌకర్యాలు ఉన్నాయిగా, తీసుకో. పోలే పోయినయే వందరూపాయలు.

“ఇంటికి వందరూపాయలు పెట్టే మిగిలిన ఎవరైనా లుగు రూపాయలతో ఎలాకాపురం నిలగజెట్టటం.”

“ఇంటి దగ్గరనుంచి నెల నెల ఒకవంద తెప్పించుకుంటూ ఉండు.”

“విడ్డీనలే ఉంది నీ సలహా?”

ఇక ఇంటికొసం ప్రయత్నించలేదు ప్రభాకరం.

ఇప్పుడు తనుంటున్న రూమే మంచిదనుకున్నాడు మేడమిద వికాలమైన ఒకే ఒకగది. కాంప్ కౌటు, ఈజీచెయిర్, మూడుపేయి కుర్చీలు వేయగా ఎంతో ఖాళి ఉంది. ముందు పార్కునీ ఉంది. పక్కనే ఓపెన్ స్పేస్ ఉంది. అద్దెముపై అయిదు ఇస్తున్నాడు.

ఇంటివాళ్ళు క్రింద ఉంటున్నారు.

చాలా మర్యాదనులు. రేడియో పెట్టుకుంటేను, ఏదయినా వ్రాసుకుంటూ రాత్రీ

పడకోండు, పన్నెండుగంటలదాకా లేటు వేసి ఉంచితేను ఏ త్వరకం కాదు.

తనుచేరిన ముందు ఈ రూములో ఎంతో మంది ఉంటూ వచ్చారు. ఒకళ్ళు నెలకోజులకన్నా ఎక్కువ ఉండి లేక పోయారు. అంగుకు కారణం లేకపోలేదు.

మేడకు అటు ఇటుఉన్న ఇళ్ళలో కాలేజీలో చదువుకోనే అమ్మాయిలున్నారు. ఈగదిలో చేరినవాళ్ళ మాపులు ఎప్పుడు ఆ ఆమ్మాయిల మీదే ఉండేవి. ఈ భాగ్య పడలేక వాళ్ళు ఇంటాయనతో చెప్పుకున్నారు.

“మీరు అలాంటి పోకిరివాళ్ళకు గది అడైకినే ఎలాగండి? మా పరువు మర్యాద లేమియినా నిలిచేటట్లున్నాయేమో చూడండి!”

“నేనేం చేసేది?...అంటూ నీళ్ళు నమిలాడు.

నిజమే! ఆయన ఏం చేసుకుంటా? వాళ్ళకుండానిగానిబుద్ధి. పోనీ తనుపోయి పక్క ఇళ్ళలో ఉంటున్న అమ్మాయిల వంక చూడవద్దని చెప్తే చూడకుండా ఉంటారా?

ఆ అమ్మాయిలు ఈయన తో లాభంలేదని ఫారిన్లో పి హెచ్.డి. చేస్తూన్న వాళ్ళమ్మాయికి వ్రాశారు ఆ అమ్మాయి వెంటనే—

“కంపెయింట్ బుక్” ఒకటి

పెటెమని వాళ్ళు నాన్నగారికి వ్రాసింది. కంపెయింట్ రీజనబుల్ గా ఉంటే గది ఖాళీ చేయాలి!

దాంతో పాపం గదిలో చేరిన ప్రతి వాడూ నెలకన్నా ఎక్కువ ఉండలేక పోతున్నారు. కానీ ప్రభాకరంచేరి అయిదు నెలలున్నా ఒక్క కంపెయింటయినా లేదు ఆ కారణాన ఇంటి వాళ్ళకు కూడా ప్రభాకరం అంటే ఎంతో గౌరవం, సురెంతో అభిమానం!

ఇంత మంచి గది, మర్యాదగల వాళ్ళనూ వదిలిపెట్టి—అలోగ్గం సరిగా ఉండని కారణాన యాభై రూపాయలుపోసి సౌకర్యాలు లేని ఇంట్లో ఉండటం ఎందుకులే. అని బాన్సును తీసికొచ్చే ప్రయత్నంనుంచి విరమించుకున్నాడు. నీళ్ళు అలవాటుపడితే ఆలోగ్గం అదే బాగుంటుంది. మొదట్లో కన్నా ఇప్పుడు నయంగా ఉంది కొంత వరుకు!

కానీ రామనాథంగారు ఉత్తరాలు వ్రామానే ఉన్నారు—

ప్రభాకరం ఏం సమాధానం వ్రాయాలా

DR

★ ఇల్లుకాదు..ఇల్లాలు ★

అని ఆలోచిస్తూనే ఉన్నాడు. మూర్తి కాలక్కులన్ క్లాసు ముగించుకుని వచ్చాడు.

“మీ నాన్నగారినుంచేనా ఉత్తరం?” సమాధానంగా ఉత్తరం అందించాడు ప్రభాకరం.

మూర్తి చదువుకుని—“దీనికోసం అంత దిగులేదుకు? కుట్రగా రాసేయి-రమ్మని.”

“అయన్ని రమ్మనా?!” ఆశ్చర్యపడ్డాడు ప్రభాకరం.

“అవును. అయినే. ఏ?”

“ఇన్నాళ్ళనాకా నువు తెలివిగలవాడి కనుకుంటున్నాను.”

“ఏ? నా సలహా అంత తెలివి తక్కువ తనంగా ఉందా?”

“వెళ్ళవలసినగా కూడా ఉంది. అయిన వచ్చారా—ఏదో ఒక ఇల్లు పెటిల్ చేసేస్తారు—చీఫ్ లో. అది ఎలా ఉండేది, ఎంత అసౌకర్యంగా ఉండేది నేను పేరే చెప్పనక్కర్లేదు. ఆ మాత్రం మనం చూడలేక బోయామని చవట్లకింద లెక్క కట్టారు. అసలు విషయం అయినకేం తెల్సు? మన మెటువంటి పోకర్నాలు కోరుతున్నామో అయినకేం అర్థమవుతుంది?”

ప్రభాకరం చెప్పినమాట నిజమేననిపించి మూర్తికి.

జీవితంలో అనుభవాలు ఇంకా బాప్టి కట్టేలా నెలిన కొట్టలేదు కాబట్టి, ప్రభాకరం ఆలోచనలు సుఖమా, సౌకర్యాల మీదికి పోతున్నాయి. ఇన్నాళ్ళూ స్వంత ఇంట్లోనూ, హాస్టల్లోనూ ఉంటూ వచ్చాడు కాబట్టి చాలీచాలని అదృశ్యంలో కాం విశ్చలమై సమానం ఇంకా ఏర్పడలేదు. సంసార జంఝాటంలోకి దిగలేదు కాబట్టి అవసరం తాలూకు ఒత్తిడి బాగా అవగాహనం కావటంలేదు.

ఉన్నంతలో ఉండి, లభించినదానితో తృప్తిపడితేగాని మనశ్శాంతి ఉండదని, జీవితాలు గడవ్వని తెల్సుకున్న రామనాథం గారు ఏదో ఒక ఇల్లు ఖాయంచేసిపోతారనే మాట నిజమే!

ప్రభాకరం పరిస్థితి మూర్తి హృదయంలోని సానుభూతిని చూడగొంది.

“నా కేమీ పాలుపోవటంలేదు మూర్తి! ఏంచేద్దామంటావ్?” మొహం క్షేణజేరాడు ప్రభాకరం.

“సాయంత్రం ఉత్తరం వ్రాసేయి—ఒకటి రెండు రోజుల్లో ఏదో ఒకటి ఖాయంచేసుకుని తెలియజేసానని.”

ప్రభాకరం భయంకరమైన వాక్రేహా

విన్నట్లు ఉలిక్కిపడి—

“వద్దు బాబూ! నేను తిరగలేను. ఆ వంద రూపాయల మేడలో ఎవరూ చేతలేదుగా ఇంతవరకు. పేరమాడితే ఎనభయ్యికో, తొంభైకో ఈయకపోదు. అది తీసేసుకుందాం.” అని అన్నాడు.

బహుశా ప్రభాకరానికి పూర్వం నాలుగయిదు రోజులు కాళ్ళునాప్వలు పుట్టేలా ఇళ్ళకోసం తిరిగిన తిరుగుడంతా జ్ఞప్తికి వచ్చి ఉంటుంది!

“ఎవ్వరూ రాకపోతే అయిన ఖాళీగానే ఉంచుతాడుగాని—కానీ అద్దె తగ్గించడు. రేపు చూద్దాంలే...”

కాలేజీ వదిలేశారు. ఇద్దరూ గృహాస్థులుయారు.

* * *

కాఫీ తెచ్చేందుకు హోటలుకుపోయిన నాకరు కుర్రాడు ఇంకా రాలేజీమీటా అని బాల్కనీలోకి వచ్చి రోడ్డుమీదికి చూస్తూన్న ప్రభాకరానికి తన రూమువైపు వస్తూన్న మూర్తి కనిపించాడు.

“హలో! గుడి మార్చింగ్!” విమ్చేశాడు మూర్తి క్రిందినుంచే.

మూర్తి మొహంలో ఎన్నడూ లేని ఆనందం వెల్లివిరుస్తోంది. మంచి ఇల్లేమైనా చూసినట్లుగా ఏమిటి?

“బెస్ట్ మార్చింగ్! ఏమిటి విశేషం! అంత సంతోషంగా ఉన్నావీవుటా?”

“నీ సమస్యకు మంచి పరిష్కారమార్గం గోచరించింది.”

“ఏమిటో అది. నాకుకూడా చెప్పు. విని సంతోషిస్తాను.”

అంతలోకి బాయ్ కాఫీ తెచ్చాడు.

కాఫీ సీక్ చేస్తూ “సంస్థమీద నీ అభిప్రాయమేమిటి?” అని అడిగాడు మూర్తి. కాఫీపాగలోకుండా ప్రభాకరాన్ని చూస్తూ. ప్రభాకరానికి మూర్తి ప్రశ్న చాలా అసందర్భంగా కనిపించింది—ఇంటి సమస్యకూ సంస్థమీది తన అభిప్రాయానికి గల సంబంధమేమిటో అవగాహనకాలేదు.

“బుద్ధిమంతురాలు. మర్యాద తెలిసిన పిల్ల. తెలివితేటల్లో యావరేజ్.”

మూడుమాటల్లో తన అభిప్రాయం చెప్పాడు ప్రభాకరం.

“అంతవరకు బాగానే ఉంది—అందచందాల్లో?”

తను ఇల్లుమాసి పెట్టుకున్నాడు గాని—పెరి సంబంధంకాజే—అని ఆశ్చర్యపడసాగాడు ప్రభాకరం.

“ఫర్వాలేదు బాగానేఉంటుంది. ఎవవ

యావరేజే...”

ప్రభాకరం పరిశీలనగా సంస్థ నెన్నడూ చూడలేదు. అమాటకొనే ఏ ఆడపిల్లనూ—సొందర్యం అంచనావేసే దృష్టిలో చూడలేదు. ఒక రోజునమాత్రం సంద్యా, శ్యామా క్లాసుకోకిటిగా వచ్చారు. శ్యామ కట్టిన నైలాన్ శారీలోంచి లంగా, జాకెట్టూ—ఆ వెనుక శరీరమూ కనిపిస్తూ చాలా అసభ్యంగా ఉంది; సంస్థకట్టూ—బొట్టూ అతి సమాజంగానూ, ఎంతో సభ్యత నూచిస్తూను పవిత్రభావం కలుగజేస్తున్నాయి.

“నీమీద ఆ అమ్మాయికి సదభిప్రాయమే ఉంది...”

“నువ్వేదీ నాకసలేమీ ఆరంభకావటంలేదు. మన గృహాస్థ్యవణి సంస్థి ప్రసక్తి దేనికి!”

“ఇల్లుమాసి ఇల్లాల్ని చూడమన్నార పెద్దలు. కాని సేనుమాత్రం ఇల్లాలిని ముందు చూసుకుంటే ఇల్లు దానంతటదే వస్తుందంటాను.”

“నీ మొహం. ఆ సామెత నీకరంకాలేదు. ఇంటి పరిశుభ్రత, అలంకరణనూ పట్టి ఇల్లాలి అలవాట్లూ, అభిరుచులూ తెల్సుకోవచ్చునని దాని అర్థం.”

“నా ఉద్దేశం ఇద్దరం తప్పగా అర్థం చేసుకున్నామని. అదంతా మన కనవీసరం ప్రస్తుతం. నేను చెప్పినట్లు నడుచుకుంటే నువు కొరుకొంటున్న సౌకర్యాలు సమ సమాకల మంచి ఇల్లు ఒకటి అద్దలేకుండా దొరుకుతుంది.”

ప్రభాకరం ఆశ్చర్యపోయాడు. అద్దలేకుండా అన్ని సౌకర్యాలుగల ఇల్లా? ఎంతివరకు నిజం—మూర్తి అనేది?

“పరిహాసాలాడుతున్నావా మూర్తి? పొద్దున్నే...అందులో నీతోనా?”

* * *

గవర్నరుపేటలో కొత్తగా ఒక మేడ కట్టారు—ఇటీవలే రిటైరయిన నూపరింటెం డింగ్ ఇంజనీరు సుందరంగారు. ఆయన కుమార్తె సంస్థ. ఇంటరు రెండవ సంవత్సరం చదువుతోంది. మూర్తి నాన్నగారు, సుందరంగారు బాల్య స్నేహితులూ, దూరపుబంధువులూ అయిన కాంజాన మూర్తి సంస్థకు మేథమేటిక్స్ లో ట్యూషన్ చెప్పున్నాడు.

“అమ్మాయి మేథమేటిక్స్ లో ఇవ్వదు ఫర్వాలేదు. కాని ఫిజిక్స్ లో చాలా పూరిగా ఉందండీ,” అన్నాడు మూర్తి ఆనాడు పాఠశాలనుంచి ఇంటికి పోవోతూ.

“అలాగుటోయ్. మరీ నన్నాళ్ళదాకా చెప్పావు కాదే? సరీక్షలుకూడా దగ్గతకు వచ్చినట్లున్నాయి.” సుందరంగారు ఆమరాపడారు.

“స్వంతంగా చదువుకుని మేకప్ చేసుకుంటుండే మోనని ఇన్నాళ్ళూ చూశాను.

ఎక్కడ-ఎక్కడ అలా మీరు

వర్తమానం ఉంటారు...

అన్నివారి వర్తమానం వేసుకుంటే అది మీ వ్యక్తిత్వాన్ని
చూపదుస్తుంది. పగలంతా అది మాసిపోకుండా
బట్టంగా ఉంటుంది.

హుస్కార్ - ఓవర్ - సెల్ - గార్డ్ స్టాండర్డ్

బెంగళూరు ఉలెన్, కాలన్ & సిల్క్ మిల్స్
కంపెనీ లిమిటెడ్
అగ్రహారం రోడ్, బెంగళూరు ?
మేనేజింగ్ ఏజెంట్స్ :
లిస్సీ & కో (ప్రైవేట్) లిడ్.

BY : 509

ఎవరైనా మీకు రూపాయికి చెప్పినప్పుడు,
సాధారణంగా మీరు వర్తమానం ఉంటారు.

★ ఇల్లు కాదు .. ఇల్లాలు ★

కాని....

“మరి ఫీజు కృత్యం ట్యూషన్లు చెప్పేవాళ్ళవరూ లేరా?”

“లేరండీ...అదేమి తిప్పలు.”

“ఫీజు బాగా ఇస్తామన్నా చెప్పేవాళ్ళు లేరా?”

“నే నంటే మనవాళ్ళకదా అని ఇంటికి వచ్చి చెప్తున్నాను. అందరూ ఎందుకు సరేరండీ?”

“పోనీ మనింటికివచ్చి తెప్పకపోతే మానె వాళ్ళింటికిపోయి చెప్పించుకుంటుంది.”

“కాని పెళ్ళికానిపిల్లను పంపిస్తున్నామంటే...”

“అవును నోయ్. నువ్వనేదీ ఆలోచించాల్సిన విషయమే. నువ్వేం చేద్దామంటావా?”

“మా ఫ్రెండ్స్ కి దున్నాడండీ. చాలా మంచివాడు. మర్యాదనుడు-ప్రభాకరమని. మన అమ్మాయివాళ్ళకి కొలేజీలో చెప్పేది అతినే. అంగీకరిస్తాను. ట్యూషన్ నేమయినా చెప్పాడేమో!”

“ఫామిలీలోనే ఉంటున్నాడుగా!”

“ఇంకా పెళ్ళికాలేదండీ...కాని ముద్ది ముంతుండీ.”

“అయినా అతని ఇంటి కెలా పంపిస్తామోయ్! తాళలేదుకుంటారు?”

“అడిగిచూస్తాను-పోనీ మనింటికివచ్చి చెప్పాడేమో!”

“లేకరిం బాగా ఇస్తామని చెప్పు.”

“అ మాటంటే అసలీకే మోసం వస్తుందండీయ్.”

* * *

పోకంకెప్పి ఇంటికి పోవోరున్న ప్రభాకరాన్ని అపిండి సంధ్య-“ఉండండి! కాఫీ తీస్తున్నది వంటమనిషి.”

కాఫీ సిక్ చేస్తూ-“మేడ మీదం తాళాలిగా ఉంచారేమిటండీ?” తెలియనట్లు అడిగాడు ప్రభాకరం.

“మా అన్నయ్యకు మెడ్రాసు ట్రాన్స్ రవలంట్ ఫోలిగా నేఉంది. అద్దె కీయాలనుకుంటున్నాం. వందరూపాయలు చెప్తున్నారూ మా నాన్నగారు. ఇంకా ఎవ్వరూ రాలేను.”

“వంద రూపాయలేనా? కళ్ళకద్దుకు తీసుకోవచ్చును కదండీ-ఇన్ని పోకర్తలున్నామేడ.”

ఇంటికివచ్చి చెప్పించుకుంటామన్న మగ పిల్లలకి. ఆడపిల్లలకి-తనకు తీరదని-ట్యూషన్లు చెప్పనన్న ప్రభాకరం ఇంటికిపోయి రోజూ శ్రద్ధగా సంధ్యకు ట్యూషన్లు చెప్పటం విద్యార్థులకు, లెక్చరర్లకు అశ్చర్యం కల్గించింది.

విద్యార్థులు నువ్వనుకుంటున్నారూ. గోడలమీద కిక్కించే వాళ్ళే మగాని ప్రభాకరం ప్రవర్తనమీదకల గౌరవం, అతని విద్యాబోధనమీది అభిమానమువలన అలాంటి అసభ్యమైన వసులేమీ చేయరావాలిచేరేదు.

కాని ఇంగ్లీషు లెక్చరరు రావు ఎవరూ లేకుండా మానె-“సంధ్యకు ఇంటికిపోయి ట్యూషన్లు చెప్తున్నావుటగా. ఏమిటా గిరాకీ?”

“ఆ గిరాకీ ఏముంది? వాళ్ళ నాన్నగారు అడిగారు. చెప్తున్నాను. అడిగాక...”

“ఆ అమ్మాయి ప్రార్థిించింది... అంతేనా?” అంటూ వ్యంగ్యంగా నవ్వాడు రావు.

“ఆ అమ్మాయేందుకు ప్రార్థిస్తుంది?” కోపం వంపుకుంటూ ఎదురు ప్రశ్న వేరాడు.

“బియాం సారి! ఎందుకు ప్రార్థిస్తుంది-చేమిస్తుందిగాని...” అంటూ వెకిలిగా

నవ్వాడు రావు.

అంతలోకి డెట్ కొట్టారు.

“కూసుండి” అంటూ ప్రభాకరం కళ్ళి పోయాడు.

ఆ సాయంత్రం ఇంటికిపోతున్న మూర్తిని కేక వేరాడు.

మధ్యాహ్నం రావు అన్నమాట లగ్నీ తూపనుచ్చినట్లుగా చెప్పాడు.

“అలా విచారిస్తావేమోయ్ సంతోషించక

“ఏం సంతోషించమంటావా? నీ పాను కాదుగాని-నా పేరు పరువు-ప్రతిష్ఠలూ పోయేటట్లున్నాయి. ఇవ్వాలిం వుఅన్నాడు రేపు రాజా అంటాడు. ఎలాంటి విద్యార్థులే అడుగుతారు. నేనేమోహం పెట్టుకు తిరుగుతాను. రాజీనామా ఇచ్చి ఊరు విడిచిపోవాలింటే!”

“అక్కడే పొరపడుతున్నావ్. విద్యార్థులుకూడా అంటారు. అక్కడితో ఆగరు. బ్లాకు పోర్టులమీదకూడా వ్రాస్తారు. కాని నీవు రాజీనామామాత్రం ఈయకూడదు. ఈయవు నాకు తెలుస్తున్నా.”

వది హేతురోజులు గడిచినాయి.

ఇంకో ఉత్తరం వచ్చింది రామనాథం గారినుంచి-“నేనువచ్చి కనుక్కుంచానుంటే ఇక్కడ వసులుతీరటం లేదు. ఏం చేసున్నావ్ నీవు? నాలుగయిదు రోజుల్లో ఏదో ఒకటి భాయంజేసి ఉత్తరం వ్రాస్తానన్న వాడివి వది హేతురోజులయినా అతీగ్రీ లేదు. ఆరోగ్యం తాలాకు ప్రాముఖ్యం ఇంకా నీకు తెలిసినట్లు లేదు. ఆరోగ్యం తాలాకు ప్రాముఖ్యం ఇంకా నీకు తెలిసినట్లు లేదు. ఆరోగ్యం ఉంటేనే ఏ నుభా లయినా పొందగ లేది!”

మూ రి వానికీ సమాధానం వ్రాయించాడు. “ఒక ఇలుచూచాను. అదెకూడా ఫరవా లేదు. వెల వేసి అయివారు రోజుల్లో తాళం పెని ఇస్తామన్నారూ.”

“ఇంత వచ్చి అబద్ధమా! కొంపదీసి ఉత్తరం అందుకోగానే అయినవచ్చి ‘ఏది! ఆ ఇల్లు. మార్దాంపదండి’ అంటేఏం చెప్పాం? మొత్తానికి నువు నా పరువు మంట కల్పేటట్లున్నావ్!”

“మాటాడకుండా నే చెప్పినట్లు చేయి. లేదా నన్ను పోనీయి. నీ ఇష్టం వచ్చినట్లు చేసుకో...” కోపం నటించాడు మూర్తి.

మూ రి అన్నంతపని అయింది.

రాజు పోర్టుమీద ప్రభాకరం సంధ్య ఇద్దరి పేర్లు కల్పి వ్రాసిఉన్నాయి.

ప్రభాకరం వెంటనే నెలపుచీటి పూర్వను ద్వారా ప్రిన్సిపాలుకు పంపించి రూమోకి పోయాడు? ఎలా పోతాడు కానుకు?

మూ రి సాయంత్రం వచ్చేసరికి ప్రభాకరం మునుగుతనిని జోమతెల మరీ చేసుకుని పడు

(55-వ పేజీ చూడండి)

PAKCO పాకో ప్లా-స్పిడి, కోల్డ్ స్టార్టింగ్ మోడల్ ఇంజనులు

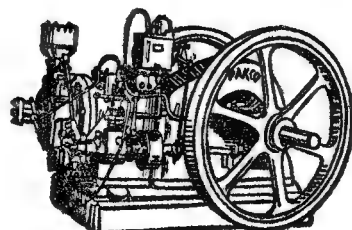
—! ప్రత్యేక లక్షణములు:—

- * పనిచేయ ప్రారంభించుట తేలిక
- * తక్కువ ఇంధన ఖర్చు
- * క్రమమైన నడక
- * దిట్టమైన నిర్మాణం
- * ఎక్కువ మన్నిక
- * అద్భుతంగా పనిచేయును
- * బాస్కెట్ బుయిల్, ఇంజక్షన్ పరికరములు

మద్రాసు ఆంధ్ర, కర్ణాటక, కేరళ రాష్ట్రములకు ఏకైకము :

Grams 'LAMP' **K. S. SHIVJI & CO.,** (Estd. 1903)

Phone .3617 బొంబాయి బాక్స్ నెం. 5, 178-79 బ్రాహ్మ్య, మద్రాసు-1.

భారతి సాధూ సమాజం మూడవ వారి కోత్సవం ఇటీవల న్యూఢిల్లీలో జరిగింది. మంగళాచరణంతో సమావేశం ప్రారంభమైంది. యోగులు, మహాత్ములు సభ జయప్రదంగా జరగాలని ఆశీర్వాదించారు. కేంద్ర సలహామండలి అగ్యుత్తుడు శ్రీ గుల్ జారిలాల్ నందా అందరినీ పరిచయం చేశారు. ఉప రాష్ట్రపతి డా॥ ఎన్. రాధాకృష్ణన్ ప్రారంభోపన్యాసం చేశారు. ప్రధాన మంత్రి వుపన్యాసించారు.

భారతి రాష్ట్రపతి ఇటీవల “కేంద్రీయ ధీవన్” కింకసాపనచేశారు.

పైన చెప్పిన ప్రముఖులందరూ ఈ దేశంలో మతాతీతి వ్యవస్థకు మూలస్థానాలనదగినవారు. అందుచేత సాధు సమావేశం చేసిన తీర్మానాలు చిత్రంగా కనిపిస్తాయి. “మత సంస్థలకు సంబంధించిన ఆదాయాలు, నిధులను, ఆ సంస్థలు నిర్దేశించిన లేక సంప్రదాయంగా వస్తున్న మత ప్రయోజనాలకు తప్పిస్తే మత ఇతర ప్రయోజనాలకు ఉపయోగించ గూడదు” అని సమావేశం తీర్మానించింది. అలా స్పష్టంగా మత ప్రయోజనాలకు నిర్దేశించని సందర్భాల్లో, నిధులను సాధువుల విద్యకు ఉపయోగించాలని ఆ తీర్మానం ఆదేశించింది.

పైన ఇన్ ఫర్మేషన్ బ్యూరో విడుదలచేసిన ఒక ప్రకటనలో “వెనుకబడిన కులాలవారిని అసబజ్ కోట్లకొలది భారతీయులు నిజంగా సాంఘిక, సాంస్కృతిక, ఆర్థిక రంగాలలోనే వెనుకబడి ఉన్నారని” సమాజం మరొక తీర్మానంలో ఆంక్షోకన వెల్లడించి నట్లు ఉంది.

ఒక సందేశం. ఈ సాధువుల సమావేశం వివరాలు పైన ఇన్ ఫర్మేషన్ బ్యూరో ద్వారా పత్రికలకు అందజేయటానికి కారణమేమిటి? భారత్ సాధుసమాజం ప్రభుత్వంలో ఒకశాఖా?

మతయే వ్యవహారం చూసిన తరువాత నైనా పైన ఇన్ ఫర్మేషన్ బ్యూరో పాతం నేర్చుకుని ఉండాలి. సాధుసమాజం ఉండటం మానే ఈ బ్యూరో ఏదీ ప్రభుత్వ సమాచారమో, ఏదీ కాదో తెలుసుకునే సమర్థత లేదనిపిస్తోంది. శ్రీ నందాగాని ప్రధానమంత్రిగాని ఒకావొక సంస్థతో సంబంధం కలిగిఉన్నారన్నంత మాత్రాన ఆ సంస్థ ప్రభుత్వసంస్థ అయి పోదు.

సాధు సమాజ వ్యవహారం

సాధువులకు కార్యాలయభవనం ఎందుకు అవసరమైందో, ఆ భవనం న్యూఢిల్లీలోనే ఎందుకుండాలో తెలియటంలేదు. కాంగ్రెసు వారు కో ఆపరేటివ్ ల. చేరుతో కమ్యూనిస్టులనూ, సాధుసమాజంతో, రామలీలా ఉత్సవాల్లో తిలకధారణంతో జనసంఘమూ మించి పోవాలని తాపత్ర గా స గు తు న్నట్లు తోస్తుంది.

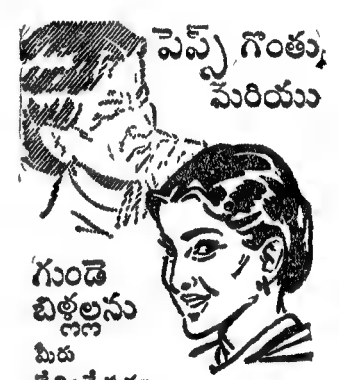
అహింసామంత్రి శ్రీ అజిత ప్రసాద్ జైన్ పప్పులో కాలేసే చప్పున పద్దుకున్నారు. ఇది మెచ్చదగిన విషయం. ఎగుమతి విధానానికి సంబంధించిన ప్రభుత్వ ప్రకటన వెలువడినప్పుడు దేశంలో పంచదార ఎంతకు అమ్ముతున్నదో అంతకుమించి ధరలు పెరగవని భ్రమపడి, పంచదార ఎగుమతికి అనుమతించటమే ఆయనచేసిన పొరపాటు. జరిగినదేమిటంటే, ఎగుమతివిధానం ప్రకటించగానే పంచదారధరలు అంతకుముందుకంటే బాగా పెరిగిపోయాయి. ఇంకా పెరుగుతున్నాయి. పంచదారధరలు పెరిగితే జీవనవ్యయ మూచికలో అంతెలు కూడా పెరుగుతాయనేది అందరూ ఎరిగిన విషయమే. ఇప్పుడు పంచదార ధరలను అగుపుచేయటానికి ఆహార శాఖ చేసిన ప్రయత్నాలన్నీ విఫలమైనాయి గనక, ఆహారమంత్రి పంచదార ఎగుమతిని నిషేధించటానికి చర్యలు తీసుకున్నారు.

దీంతో ఎగుమతులకు సంబంధించిన ఒక ముఖ్యసమస్య ఉత్పన్నమవుతున్నది. ఎగుమతులను ప్రోత్సహించటానికి వాణిజ్య శాఖ ఒక పద్ధతి ఆవలంబించింది. దేశంలో వస్తువుల ధరలు పెంచేసి ఎగుమతులకు సహాయం చేయటమే ఈ పద్ధతి. దేశంలో ధరలు ఎక్కువగా ఉంటే, వస్తువులవాడకం తగ్గుతుందనీ, ఎగుమతులకు సగుతులభిముందనీ దీనిభావం. కాని ఈభావం ఆచరణలో పలకటంలేదు. లోటు ఆర్థిక విధానంవల్ల ప్రజలచేతుల్లో డబ్బు బాగా ఆడుతోంది. దీనివల్ల డిమాండు పెరుగుతోంది. అంటే ధరలెంబ ఎక్కువగా ఉన్నాయి.

కోనేవాళ్ళు ఉండటంచేత ఉత్పత్తిదారుకు దేశంలోనే కావలసినంత మార్కెట్ వుండవచ్చుమాట.

ఇక విదేశీ కొనుగోలు దారు సంగతి. చెనానుంచి వచ్చే ఎగుమతులతో మార్కెట్ లన్నీ నిండిపోతుంటే భారత ప్రభుత్వపు ధన సహాయంతో వచ్చే ఎగుమతులను ఎవరు కొంటారు? వుదాహరణకి:— భారత దేశపు వస్త్రాలకంటే చవకగా చెనావారు నువాసన వస్త్రాలను అమ్ముతున్నారు.

దీనివల్ల తేలేదేమిటంటే, వాణిజ్యశాఖ విధానం భారతీయ పారిశ్రామికులకు లాభాలు చేకూర్చేందుకే పనికివస్తోంది. దేశంలో డిమాండు ఉండి, కొనుగోలు దారును సంతృప్తిపరచలేక పోయినంత

పెప్సో గొంతు, మెరియు

గుండె బిల్లలను మీరు పేవించేయడం మీ దగ్గర త్వరితంగా పోవును

పెప్సోను తప్పకుండా, వాప్సిని నివారించే డక్టరు ఆదేశనంతో అందరి కోమకర అవతం అప్సాదించండి, అని గొంతు వాప్సి, కోమకర వడికెము, దగ్గు లేక అలవాటుగలిగిపోతే క్రిమి అను రంపును పెప్సో తగ్గి వివారించు గతి గింది క్రిమిలను వివారిండును.

ఇందిలో హానికర కేమరుల లేవ నిర్మించి మరవకంగా ఇవ్వవచ్చును. రోము పదికేములూ గొంతు వేపు, వదిలెము, అధిక కవము జలుములూ దగ్గులను త్వరితంగా వివారిండును.

మంచి వ్యాపారందరివద్ద అమ్మగడుచున్నది. **ని.ఇ. పుల్ ఫార్మ్ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లి.**

SPY-33-TEL

సోల్ ఎజెంటు: దాదా ఓ కంపెనీ., 86, నైన్ థూరూక్ బిల్డింగ్, మద్రాసు-8

కాలమా, విదేశాల మార్కెట్లలో మనవస్తువులు ధరలోగాని, నాణ్యంలోగాని పోటీకి తట్టకొలేనంత కాలమా ఎగుమతులను ప్రోత్సహించటమనేది వటి వినాదంగానే మిగిలిపోతుంది. దీన్ని ఒక విధంగా పరిష్కరించవచ్చును. వాణిజ్యమంత్రి కార్యకలాపము, కార్యక్రమం తివాణిజ్యకాఖను పుచ్చుకుంటే ఒకరి కష్టముఖాలు మరొకరికి తెలిసినవస్తాయి.

* * *

మాన కౌఖను సంబంధించినంతవరకూ పౌర మొంటుకు సమస్యలను ముఖముఖి ఎదుర్కొనటం ఇష్టంలేదని విదితమవుతోంది. ఇది ఈక్రింద ఉదహరించిన ప్రశ్నలు, సమాధానాలతో తెలుసువుతుంది :

పండిట్ డి.ఎన్. తివారీ : మాన కుడి కర్మాగారం స్థాపించటానికి ప్రయత్నించామా? సంప్రదింపులు ఎప్పుడు పూర్తవుతాయి?

శ్రీ గజేంద్రప్రసాద్ సిన్హా : బ—రావునీ మాన కుడి కర్మాగారం విషయమై రహస్యతో సహా వివిధ దేశాలతో సంప్రదింపులు జరుపుతున్నామని నేనిదివరకే చెప్పాను. ఈ సంప్రదింపులు పూర్తయితేనే గాని ఫలం

కొనే ప్రసక్తిరాదు.

శ్రీ ఆర్. సి. ముఖి :—ఈ మాన కుడి కర్మాగారం స్థాపించటానికి ఎంత అవుతుందో అంచనా వేశారా? అయితే ఎంత?

శ్రీ కె. డి. మాలియ :—బరావునీవద్ద నిర్మించదలచిన కర్మాగారానికి ఎంత ఖర్చయ్యేదీ రహస్యతో జరుపుతున్న చర్చల ఫలితాలమీద ఆధారపడి ఉంటుంది. చర్చల సంగతి తేలితేగాని వ్యయం సంగతి తెలసు.

స్పీకరు :—ఇంతవరకూ అంచనా లేదు నేనులేదా?

శ్రీ మాలియ :—మా వద్ద రెండో, మూడో, నాలుగో ప్రతిపాదనలున్నాయి. వారు ఒక ప్రతిపాదనకు సమ్మతించరనుకొండి. అప్పుడు ఖర్చు అంచనా అంతా మార్చుకోవలసి వుంటుంది.

శ్రీ విద్యాచరణ్ కుకా :—ఈ కర్మాగారం వివరాలను ఒక అమెరికన్ సలహాదారుల కంపెనీకి చూపించారుగా? వాశే మన్నార?

శ్రీ మాలియ : అమెరికన్ సలహాదారు మొదట తయారు చేసిన ఉత్పత్తి ప్రాజెక్టు నివేదిక మనం చూచించిన అవసరాల ఆధారంగానే తయారు చేయబడింది. మనం

60 వేల టన్నుల లూట్రికంటు, మానెల తయారు చేయాలనుకున్నాము. ఇప్పుడీ సమస్య లన్నిటినీ వివరంగా పరిశీలించవలసి ఉంటుంది.

శ్రీ రామకృష్ణన్ గుప్త : రహస్యతోనూ, కొన్ని ఇతర దేశాలతోనూ ఇంతా సంప్రదింపులు జరుగుతున్నాయని పౌర మొంటరి కార్యదర్శి ఇప్పుడే చెప్పారు. ఆ ఇతర దేశాలేవీ?

శ్రీ మాలియ : నా సహాధ్యోగి చెప్పిన దానికి నేను మరికొంచెం చేరుస్తాను. వివిధ దేశాలతో సంప్రదింపులు జరిపే దేశమనం వాటిపోయాను. ఇప్పుడు ఆఖరుగా జరుగుతోందేమిటంటే, బరావునీ కర్మాగారం విషయమై ఇప్పుడు రహస్య ప్రభుత్వంతో మనం జరిపే చర్చలు ఆఖరు దశలో ఉన్నాయి.

శ్రీ డి. సి. శర్మ :—ఈ కర్మాగారానికి కావలసిన డబ్బులో మనకి మనం ఎంత సహకారస్తున్నాము? ఇతర దేశాలనుంచి ఎంత తెచ్చుకుంటున్నాము?

శ్రీ మాలియ :—మనదేవుతో, ఇతర దేశాల సహాయంతో, చర్చలు పూర్తయిన తర్వాత ఈ సభకు నివేదిస్తాము. యంత్ర పరికరాలకు సంబంధించిన సహాయంతో ఇతర దేశాలనుంచే తెచ్చుకోవాలని మా ప్రయత్నం.

శ్రీ ఎమ్. ఆర్. కృష్ణ :— ఇతర దేశాలు మన అవసరాలకు తగినట్లు సహాయం చేయటానికి ఇష్టపడక పోవటంవలనా, లేక వారి ధురుతులు ప్రభుత్వానికి నచ్చక పోవటంవలనా మన ప్రభుత్వం రహస్యను సహాయం అడగాలని నిశ్చయించుకున్నది?

శ్రీ మాలియ :— రహస్య ప్రభుత్వం వారి ప్రతిపాదనలను ఆఖరుసారిగా పరిశీలించగా మనం పెట్టిన ధరకు లకు అనే ఎక్కువ అనుకూలంగా ఉన్నట్లు కనిపించింది.

స్పీకరు :— ధోరణి మోడగా చర్చలు కొంత వరకే సాగినట్లు కనబడుతోంది. కర్మాగారం ఎప్పటికీ పనిచేయటం మొదలు పెడుతుందో చెప్పటానికి మీలుండే మాత్రం నుకోవచ్చునా?

శ్రీ మాలియ :— ఎప్పటికీ పనిచేయటం మొదలవుతుందో ఇదివరకే చెప్పాము. 1962 మొదటి నెలల్లో ఎప్పుడో ఉత్పత్తి మొదలు కావచ్చును.

శ్రీ హేమ్బారువా :— శ్రీ మాలియ మాస్కోలో చర్చలు జరిపి వచ్చిన తరువాత ఏమైనా మళ్ళీ చర్చలు జరిగాయి? జరిగితే ఎన్ని సార్లు జరిగాయి? అవేమైనా ఫలితం నూచనలున్నాయా?

శ్రీ మాలియ :— అవన్నీ వివరాలకు సంబంధించిన విషయాలు. నేను సమాధానం చెప్పలేననుకుంటాను.

స్పీకరు :— దానివల మన విజ్ఞానం అనుమానితమైనా పెరిగేదేమిలేదు.

నూతనోత్సాహానికి,
మరులుగొలుపు
పరిమళానికి

అశోకా
రాయల్ బాల్మ్
వాడర్ డీలక్స్

వేరూపి వీనితరలు, హిందర్యమయ్యా అశుర్యకమనకామర్ బూల్ పోషకు, డీలక్స్ ను ఉపయోగించి, వారి హిందర్యమయి పెంపొందించు

విజయరామి కల్స్, మద్రాసు-7.

విద్యుదీకరమునకు వ్యతిరేకము

రామం నన్ను కూరాన్నింటి చూసి 'ఏక్' చేశాడు.

'అప్పుడే విశ్రవంధం అంతా వచ్చి నట్టుండే' అనుకుంటూ, వాళ్ళ దగ్గరిగా వచ్చి, పెక్కిలుదిగి, వాళ్ళ మధ్యగా పచ్చగడ్డి మీద కూచున్నాను.

కొరికింద పచ్చగడ్డి మెత్తగా తగిలింది. చలిటిగాలి హాయిగా పోకింది.

కూరాన్న పంటకాలంలో సాయం సంధ్య వెలుగు ప్రతిఫలిస్తోంది. పేరు తెలిసి తెలిచి పక్షులగుంపు, ఆకాశంలో అంతులేని ప్రయాణం చేస్తున్నట్టుగా, రక్కలు బాదుగా చాచి, ఒక క్రమంలో పోతున్నాయి.

మిత్రులంతా తీవ్ర చర్చలో వున్నారు. వాళ్ళు మాటాడే విషయం గూడా తెలిపింది. ఒక డిమాండ్ పూరికాకుండా మరొకరు అందుకుంటున్నాడు.

ఒక్క జనాదీనం మాత్రం సంధ్యకేసి చూస్తూ కూచున్నాడు. చూపు తిప్పడం లేదు.

పళ్ళిమాకాశం చిక్కటి ఎరుపు రంగు పులుముకొంటోంది.

ఉన్నట్టుండి "పీయూరాలి కందిన వదనంలా ఉందీ సాయంకాలపుటాకాశం. వీ దృక్పథంనుండి చూసినా నాకు ఈ అరుణాకాశంనుండి తెలుసుకోవడం కష్టం. గ్రహింపగలిగింది అంతకంటే ఏం లేదనిపిస్తోంది. ఏం? నేనిలాగే తరిస్తానా కదల్లా? నా కంటికిచెలా కనబడితే అలాగే వ్యక్త పరుస్తా," అన్నాడు జనార్దనం, అందరికీ పిరిగి.

అతను ఈ రోజున ఇంత నిక్కచ్చిగా నలుగురిలోనూ ఈ సంగతి చెప్పనవసరం లేదు. ఈమధ్య జనార్దనం రాస్తూన్న కథలన్నిటిలోనూ ఇది వరస.

తక్కిన మిత్రులంతా జనార్దనానికి సమాధానం చెప్పక ఉరుకున్నారు.

కాని నాకు కొద్దిగా కథలు రాయడం, కాస్త సభ్యతకు లోటు లేకుండా గ్రంథ పరిజ్ఞానం ఉండటంచేత, ఆ ఆసరా చూసుకొని, ఈ వేళ అతిగాణ్ణి సంభాషణలోకి లాగి, ఓవూపు పూపుదామనుకున్నాను.

"ఇప్పుడు మీరన్నదాంటో అర్థం చాలా అల్పంగా వున్నట్టు వోస్తోంది," అన్నాను. అప్పుడే కొచ్చి పోతే నీ నీగరెట్టు

తాను పొగ తిరుగుతూన్న మెరికలు చూస్తూ "అలా రండి... ఆ తక్కిగా రెట్టం, నేనన్నదాంటో అరం అల్పం కాదనీ—ఈ అసంత విశ్వంలోని వరమారమేనన్న నన్నసత్యాన్ని మీ చేతే అనిపిస్తాను" అన్నాడు జనార్దనం.

నేను ఈ 'భాస్వ' వదిలదులుచుకోలేదు. అతన్ని వాదనలో చిక్కు చేద్రామున్న ఆ కునకుకు పట్టుకుపోయింది. మిత్రులందరిలోనూ అతన్ని ఓడించి, గెలుపు సాధిద్దామన్న ఆకాంక్ష ప్రోత్సాహమిచ్చింది.

కాని అప్పుడే జనార్దనంలేచి, వాళ్ళని రమ్మన్నట్టు చూస్తూ, ముందు కడుగేశాడు. అయిష్టంగానే లేచి అతన్ని అనుసరించాడు—మిత్రులందరి మధ్యా అతన్ని ఓడించాలన్న ఉద్దేశం పక్కనే ఉన్నది.

ఇద్దరం కూరగాని నిర్జనంగా వున్న ప్రదేశానికి పోయారు.

"అంటే మీరంటూన్న వేదాంతానికి

భవిష్యత్తు జగన్నాధరావు

మూలం 'రియలిజం?' అన్నాను. వెలుకారం ధ్వనిస్తూ, సరిగ్గా ఆ 'రియలిజం' అన్న పదానికి అరం తెలికపోయినా, అలాటి పెద్ద మాటలుపయోగించి గెలుపు సాధిద్దామని మొదటే నిర్ణయించుకొన్నానుగా మరి—

"మీరు నా వాదానికి, వీపేరు పెట్టకండి... పేరతో నిమిరంలేదు," అన్నాడాయన కొంచెం పీరియస్ గా.

నేనేదో కులాసాగా మాటాడుతూ వాడిద్దామనుకుంటే, ఈ మాలికి తీసుకొచ్చి, ఈ పీరియస్ నెస్ ఎంకుకీయనకీ అని వాకప్పుడే తిట్టింది.

మా ఇద్దరిమధ్యా ఆవరించిన విశ్వం నన్ను విశేషంగా బాధిస్తోంది.

ఈయన ఏదో చెబుతానని తీసుకొచ్చిన విషయం మర్చిపోలేదు గదా!

"మీరుకూడా కథలు రాస్తారుకదా?" మాతాకుగా అడిగిడాయన.

"ఇదేమిరా! కథ అడ్డు తిరిగింది!" అనుకున్నాను.

ఏదో తన ఉద్దేశాలు బొలకబోస్తానని

తీసుకొచ్చి నాకు సంబంధించిన విషయాలు మీద యీ నిక్కచ్చి వీవీటి?

"అ! ఏదో! అప్పుడప్పుడు రండి" అన్నాను ఓ చిరునవ్వు విసిరి.

ఆయన మొదలెట్టాడు:

"మీరు కథలురాస్తూ వాటికి మీ పేరు పెట్టకుండా, ఏవిటో 'ఏకాకి' అనే పేరుతో రాస్తారెందుకు? ఎవరో కొందరు తగినవాళ్ళు కారణాంతరాలచేత 'పెన్ పేమ్' పెట్టుకుంటే వారినిచూసి మీగూడా ఎందుకండి యీ మారుపేరు? పెగా బాధగా, 'ఏకాకి' ఏవీటి?... నిశ్చయంగా ఇద్దరు పిల్లలూ, చక్కటి సులూలూటి భార్య వుండగా, ఈ అజాతవాసంలోని ఆనంద మేమిటి?—నే నిలా అడగడం మొదలెడితే మీకంతవ్వరిగా వోస్తుంది? నాకు అరంగాని ఆనందమేదో మీరు అనుభవిస్తున్నందుకేగా మీరా పేరులో రాస్తూంటే మీరు చూసిన కోణం నించి నేను చూడలేకపోవడంచేత నేకదా ఈ చిక్కంతా? సరే, ఆ సంగతలావుంచండి.

మీరు మొన్న కథలో ఇలా రాసినట్టు జ్ఞాపకం. 'ఈమధ్య బయలుదేరిన కుర్రకాయ కొసండుగా రంగుపూలెట్టుకుని వెళున్న ప్రతిస్ట్రీనికూడా వీధిచుట్టు చివరదాకా చూస్తూ'రని. జ్ఞాపకముందా అలా రాసినట్టు?

"ఊ..." అనిమాత్రం అనగలిగాను.

"అవునండీ. ఏం? చూస్తే ఏం? ఆచూపులు అమెకిలాన్నిగాని, మీ గౌరవాన్నిగాని,

ట్రీల అగ్గే పొభాగ్యములకు

కీసరి కుటీరం
ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
రాయపేట, మద్రాసు-14

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎజెంట్లు
మెదర్యు ఏజెంట్లు
విజయవాడ, సికిందరాబాదు.

★ విరుద్ధ మనస్తత్వం ★

నంఘనీలనిగాని అపహరించాయా? ఇలా అన్నానని, ప్రతివ్యక్తి కనబడ్డ అడదాన్నలా ఎగాదిగాచూడడం భావ్యమేనా అంటారు మీరు—దానికి సమాధానం చెప్తున్నా చెప్ప మంటారా?”

“అలాగే” అన్నాను తెలబోయి. అసలు ఎదురుప్రశ్నలు వేయడానికి గుండెలు లేవుగా... పావుగంట క్రితమే జారిపోయి నట్టున్నాయి. మనసులో కూర్చి పెట్టుకున్న మాటలొక్కటి సమయానికి దొరకడంలేదు. భర్మ!

అయిన మరొక మొదలెట్టాడు: “ఓ అమ్మాయి... మాంధి అందమైన పిల్లే అనుకోండి, ఓ మంచిచిర కట్టుకుని పిథులో నడుచువుంటుంది. ఎవరైనా పరాయివాళ్ళు చూస్తున్నారని తెలిగానే, అదోరకం ముఖం నటిస్తూంది. ఆ అమ్మాయి కూడా అందరూ తననుచూసి, తన సొబగు పీక్షించాలని ఇష్టపడుతూండేమోనని మీరెప్పుడైనా ఆలోచించారా? ఆ అమ్మాయి మనస్తత్వం అన్ని పేపర్లలోనూ ఫస్టుమార్కులొచ్చిన విద్యార్థిలా వుంటుంది. ఇద్దరి మార్గాలు వేరు... గమ్యస్థానాలొకటైనా, ఇద్దరి ఆకి ఒకటే

...తమగొప్ప అందరూ గుర్తించాలని.

“లేకపోతే అపిల అంత మంచిచిర కట్టుకుని, అంతఅందంగానలుగురిలోకివస్తుందా? కాని సిగ్గినేపరవా ఎప్పుడూ అవరించుకునే వుంటుంది. ఆ పరదాయం లేకపోతే పురుషునిలో అవ్యక్త మధురస్పృహ లేదు మొలక తవేమో! అందుచేతే తోటిఅడవాళ్ళు ఆచీర బాగానచ్చిందంటే ముసీముసీ నవ్వులో విని ఆనందిస్తుంది. పురుషుని సంగతిలేటప్పటికీ సిగుతెర సంతోషాన్ని వ్యక్తపరచును.

“కొన్ని సరస్వాదైన ప్రతిమానపుడూ సొందర్యోపాసనకు పాకులాడతాడు. కాని కొంతమందిమాత్రం—బుద్ధి వక్రించి, ప్రతి వింఛి: లాలసతో సొందర్యాన్ని ఆనందించ లేక చూద్దులు చాటుతారు.

“ఇంకోవిషయం బజారులో అందమైన చీరల్ని వస్తువుల్ని బీరువాలోంచి చూసి ఆనందించగలేం... అమ్మాయి వొంటిమీద చూసి ఆనందిస్తేయే? బీరువాలోంచి చూసి నంత నిర్మలంగానే ఈ విషయాన్ని తీసుకోరాదా?

“వైగా ఆ అమ్మాయి ఆచీరకుతోడు జాట్టు మనోహరంగా మరిచి చివర వదిలే

కుంది. బీర చాలా అలరిగా కడుతుంది... టెలిఫోను జడనిండా ఓగుప్పెడు జాతి పూలు తురుముతుంది. దీనికి కారణం ఏంటి? ఏం? ఆ అమ్మాయి ఆపూలు పెట్టుకోకపోతే అమ్మోవాడికి నష్టమేనా? లేక ఆపూలు నువాసన రాణించదనా? ఏదీకాదు.

“అందమైన వస్తువునిచూచి పరవశమై ఆనందించాలనే ఆశ పురుషుడికి అందమైన వస్తువును తనలో ఇమడ్చుకోవాలనే ఆశ స్త్రీకి ఉండడం సహజం. అంతేగాని, మీరు రాసినట్టుగా పురుషులంటే ప్రతి అడదాన్నీ చూడనూచూడరు... చూసినా—కారణంమాత్రం ఆమె తలోవాడిన పూలూ రంగుపూలూ మాత్రం కాదు.

“మీరు మొదటనేనన్నదాంటో అరం లేదన్నదానికి కొంచెం జోంకి తిరుగుడుగా ఇదే జవాబు”

జనార్దనం ఉపన్యాసం ఆపుతేకాదు.

“ఇదేం వేదాంతమయ్యా?” అనిపించింది నాకు. పోనీ ఎదురు చెబుదామంటే తెలుగు భాషలో తెలిసినమాటలు కరువైపోయినట్టు నాకు మాలారాజే?

“రండిపోదాం” అని అతనే తట్టిలేపాడు. మధ్యదారిలో అతనే ఇంత కాఫీపట్టించిన తర్వాత ఎవరిదారిన వాళ్ళు పోయారో.

ఇంటికొచ్చిన తర్వాత తట్టింది—అతను అందరిమధ్యా చేసిన వ్యాఖ్యానానికి, నాకిచ్చిన ఉపన్యాసానికి సంబంధంలేదని ఈసంగతి రేపుసాయంత్రం అడగాలని పున్నాను... కాని నలుగురిలోనూ కాదని అప్పుడే నిర్ణయించుకున్నాను.

రెండోరోజున అతనురా లేడు. ఆతర్వాత నాస్వంతపనులవల్ల నేను వెళ్ళిలేదు. మొత్తానికి ఓపది పదిహేనురోజులు అతన్ని కలసుకోడం పడలేదు. ఆతర్వాత అతను ఆవురి నుండి బదిలీయి వెళ్ళిపోయినట్టు తెలిసింది.

...నుళ్ళా వదేశ్యతర్వాతమాట. జనార్దనం రాసిన పుస్తకం అతన్ని జై నీకి తోచ్చింది. “రావుగారూ,

మీకు ఇదేనా మొదటి ఉత్తరం... బహుశా ఆఖరిదేమో గూడా!

ఇప్పుడు ఎటటి ఆకాశం పుత్రఎటగానే వుంది... బ్రియూరాలి కందిన వనసంలా లేదు...”

అంటూ వివిఠివిటో రాకాడు జనార్దనం.

“To every action there is always an equal and opposite reaction” అని వక్రించి వారబ్బాయి చదువుతున్నాడు, బట్టిపట్టే భోరణిలో.

కాలెట్ లో శుభ్రముగా తోమినచో మీ పండ్లు, చిగుళ్ళు భద్రముగా నుండును!

కొద్దిక ముగా తయారు చేయబడిన కార్బెడ్ టూత్ బ్రష్ లోం సులభముగా మండ్ల సందులలోకి నోపును... రోపరిరాగమును, వెలుపరిరాగమును ధ్రుంక్షుత్రముగా తోమను... మెత్తగా తోమినచో చిగుళ్ళను గట్టి వరదను; కార్బెడ్ టూత్ బ్రష్ వారి మీ మండ్లను, చిగుళ్ళను బాగవత్తగానుంచును.

కీ సైజులు * పెద్దలకు * చిన్నవారికి * పిల్లలకు * పసిపిల్లలకు * గర్భిణీ * ఓమడిలివి * మెత్తనివి.

భారత దేశమంతటా అత్యుత్తమమైన టూత్ పెస్టులు చేయవారినే తయారు చేయబడినవి

ఇద్దరూ
ఒకేలా
కనపడతారు—
కాని ఒక తేడా ఉంది !

వారి తేడా వారి పెద్దలో ఉంది మరియు వ్యక్తిగతముగా కూడ
వారివారి స్వభావములను బట్టి ఉంది.
జిన్స్ నాణ్యమైన బట్టలలో రేయాన్ ఎక్కువ శాతము మున్నగుంది
మరియు యితర రేయాన్ బట్టలకంటె ఎక్కువ సాల్పు ఉడుకుకోవచ్చును.
సాంకేతిక విషయముల వసునరించి అభివృద్ధిపొందిన పద్ధతులలో
తయారైన జిన్స్ రేయాన్ బట్టలలో యీ విశేషాంశములు కలవు :
రంగు, బట్ట అంతా ఏకరీతిగా ఉంటుంది మరియు వెలిసిపోదు;
నిల్చునంటే తళతళ పోదు; ఉరికినా కూడ క్రొత్తదానివలె ఉంటుంది.
జిన్స్ రేయాన్ బట్టలు కావాలని అడగండి. ఈ బట్టలు
వివిధ రంగులు, దిశలై నులు మరియు నేతంబి లభిస్తున్నాయి.

ప్రతి రోజు కొరకు, ప్రతి గంట కొరకు,
మీరు జిన్స్ గుడ్డనే కోరండి.

జిన్స్

మిర్చి ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, కాల్పాదేవి బొంబాయి-2.

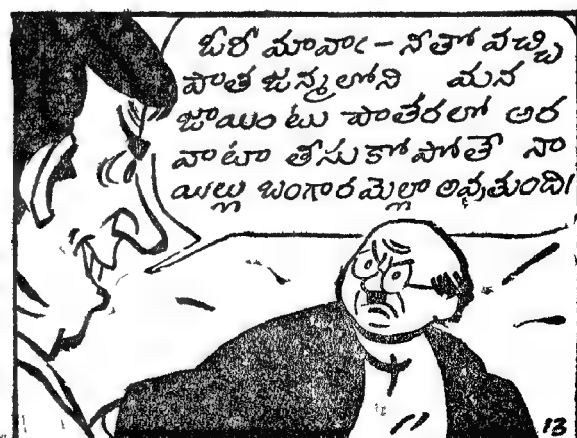
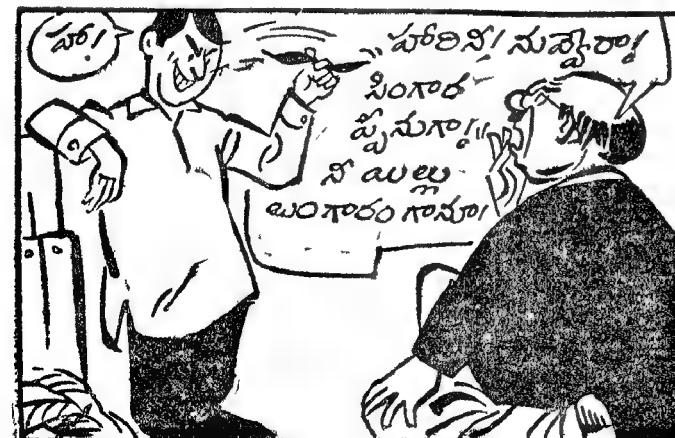
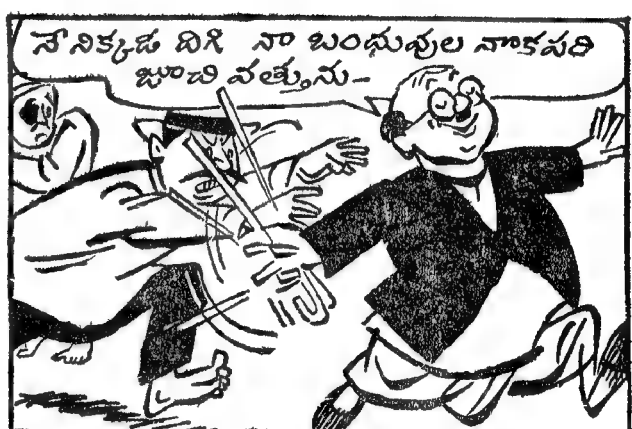
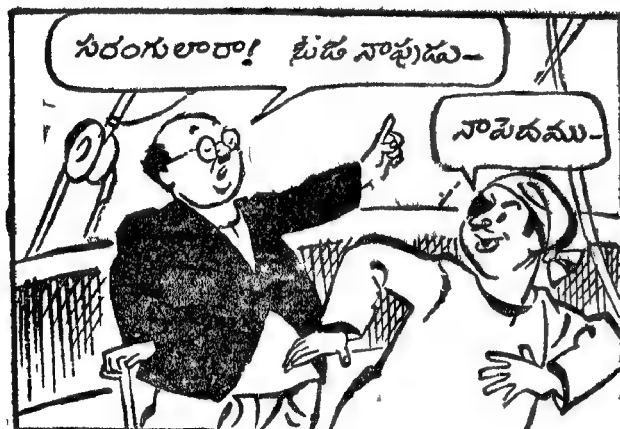
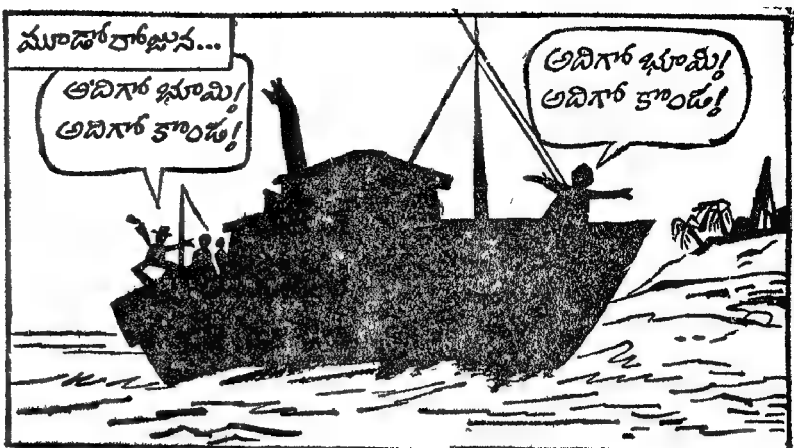
M-03 & 76

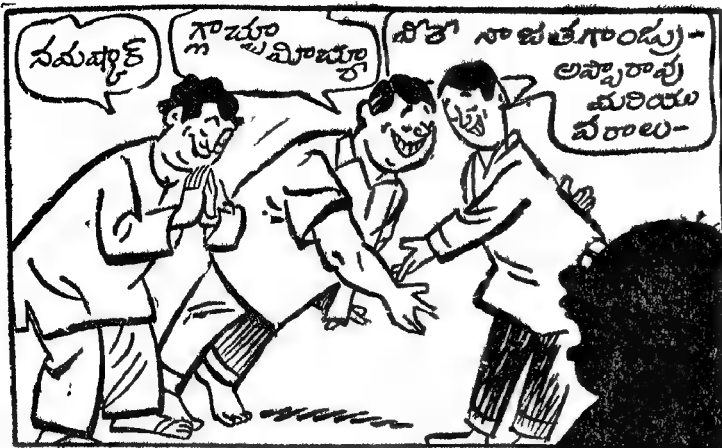
CHANDRA

శిల్పశిల్ప శిల్పశిల్ప

4వ భాగము 3వ పేజీ 7

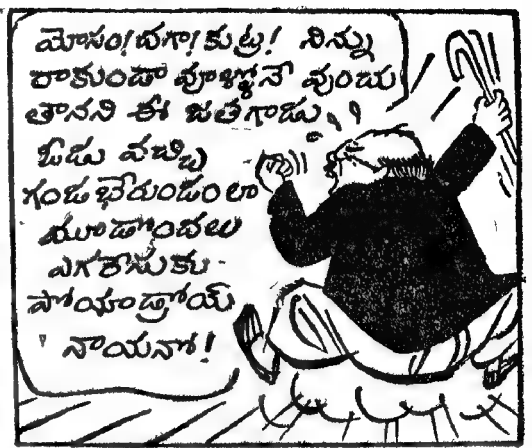

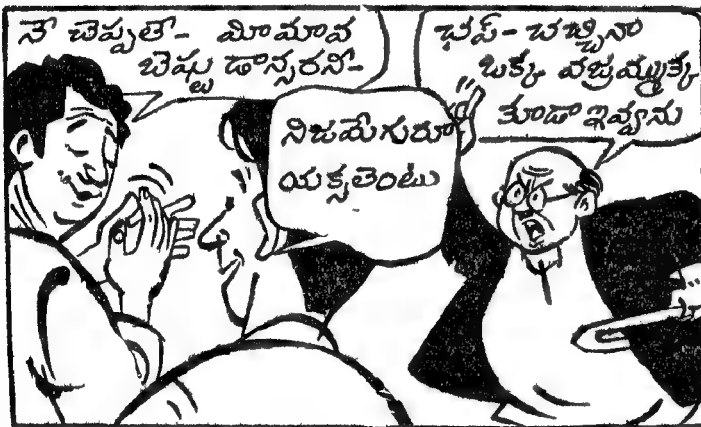
నమస్కారం

గొప్పమీమా

నీతో నా బతగాండ్లు - అపారాధ మరయు వరాలు-

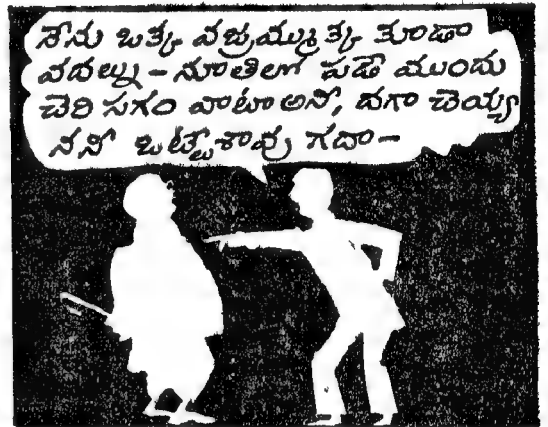
మోసం! దగా! కుట్ర! నిన్ను రాకుండా పూజ్య నా వుండు తానని ఈ బతగాండ్లు! మీరు వచ్చి గండు భేదంబంటి మూడొందలు ఎగతాళికు పోయాండ్రాయ్ నాయనా!

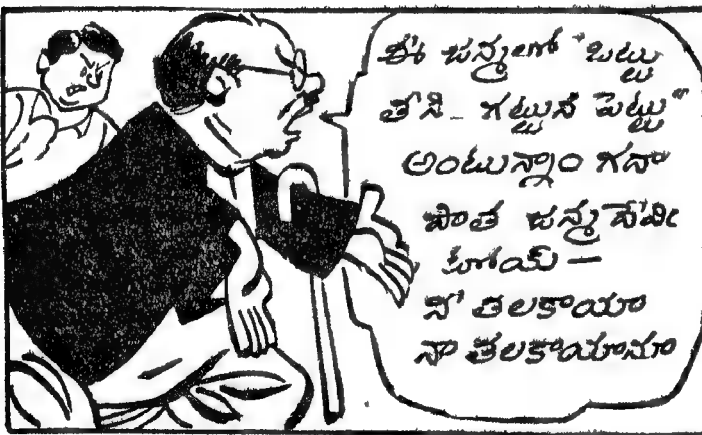
నా చెప్పితే- మీమాన బెట్టు డాన్సరనా-

ధర్మ- బజ్జినా ఒక్క వజ్రమృక్క కుండా ఇవ్వను

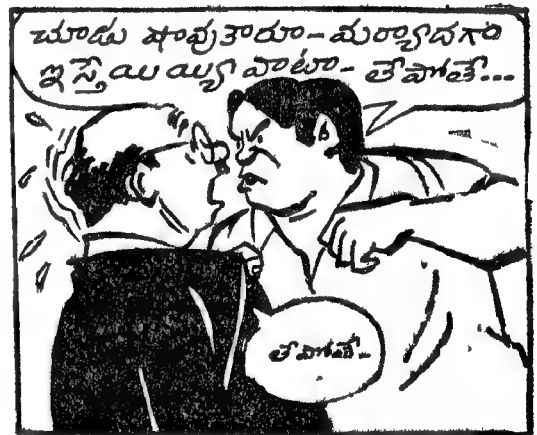
నిజమేగురూ యక్షతెంటు

నాను ఒక్క వజ్రమృక్క కుండా వదల్లు - నూతిలో పడే ముందు చెరి సగం వాటూ అని, దగా చెయ్య ననో ఒట్టేశావు గదా-

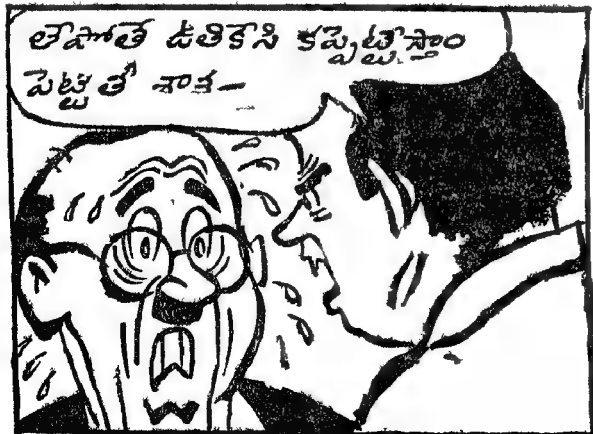

ఈ బస్త్రంలో ఒట్టు తోసి - గట్టున పెట్టు అంటున్నాం గదా పొత బస్త్ర పేషి టూయ్ - నా తలకాయా నా తలకాయానా

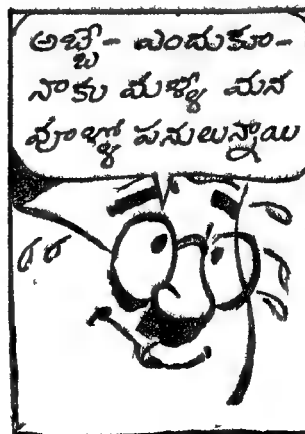

మూడు శావుకాయా- మర్యాదగల ఇస్మాయిల్ వాటూ- తోపాతే...

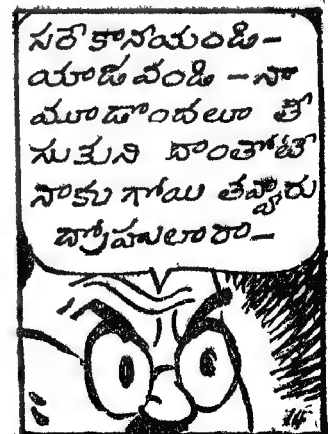
తోపాతే-

తోపాతే ఉతికని కప్పెట్టెస్తాం పెట్టె తో శాక-

అబ్బే- ఎందుకూ- నాకు మళ్ళీ మన పూజ్య పనులున్నాయి

సరే కానయండి- యూడేవండి - నా మూడొందలూ తో సుతుని దాంతోటా నాకు గోలు తవ్వారు బాహులురా-

కళారవస్యం

“అప్పులు చెయ్యడం ఒక కళ” అనేకా రకంలో! కానీ ఆ కళను సత్కృత్యంగా అభివృద్ధిచేసుకోలేకపోయినందుకు మనం కించపడకపోవాలి. సంగీతం నాట్యంలాంటి కళలమీద మోపేడు గంభీరమైనది! అప్పులు చెయ్యడం కళని పిచ్చుకున పుచ్చుకు ఆ కళమీద ‘అధారిటీ’ అనడం ఒక్క కృత్యగంధం లేదన్న భావం కలుగుతుంది. ఏ తల్లి కళమీద మానవుని పరిశోధన 1. డబ్బువున్న వాళ్ళే అడగాలి. 2. ఇచ్చేవాళ్ళే అడగాలి అన్న రెండు మూలకాలవద్దనే ఆవిరవడం మానేయాలి కదా! జరిగిన నిరాదరణకు నాగుండె చెలు తయిపోతోంది. ఏ కళాప్రవృత్తియినా యీ మహత్కార్యానికి పూనుకోరాదా అనిపిస్తుంది. ఎవరైనా ఒక మహామహానుభావం ఒక మహద్గ్రంథాన్ని రచించి అకృత్యంగా కళారాధన చేస్తున్న ప్రారంభకుల్ని ఆగుకోరాదా!

మాటరసమే మాడండి, నేనూ, కంకరం ఒకే ఆటనులో వుద్యోగం చేస్తున్నాం. అంటే మాయద్వీపం నుంచి ఒక పేసన్నమాట! నాడు—ఆ కంకరం బగు లడిగితే యెవరు గానీ బదులు చెప్పరు. కానీ నేను అడుగుదా మని వెళ్ళగానే, నే నడకకముందే వారే అడిగి నేను అడగకుండా చేసుకుంటారు.

కంకరం “ఏదీ బ్రదర్! ఒక పాతికరూపాయి లిలా ఇవ్వు, ఎట్లాంటి ఇస్తాను” అనగా నే, వాడికి అప్పు ఇవ్వడం ఒకగొప్ప అనుకొని అందరూ ఇస్తారు వాడికి.

నా కొక పదిరూపాయలు అవసరం వచ్చింది. చాల తొందరగా కావాలి. ఎవ ర్నడీగేదీ? ఏవోస్తారు? ‘డబ్బున్న వాళ్ళే అడ గాలి’ అని నిశ్చయించిన మహానుభావుడు, అత డిలా వుంటాడని వర్ణించి చెప్పకూడదా? అతగాణ్ని బోల్చుకోవడం యీ 1959 వ

వల్లంపాటి వెంకటసుబ్బయ్య

కంకర్లరంలో సాధ్యమా?

ఏమయినాసరే వెంకటేశాన్ని అడగా లనుకున్నాను. వెంకటేశం మా నెత్తుకా హెడు. అతడు డబ్బున్నవాడిలా డాబున్న వాడుగాక, డబ్బున్నవాడు, అప్పుడప్పుడూ కంకరానికి అప్పులిచ్చేవాడు. కాబట్టి అతణ్ణి అడగాలనుకున్నాను.

నేను వెంకటేశం ఇల్లు చేరసరికి అతడు ఒకానొక సినిమా మాగజైను చదవడంలో

నిమగ్నుడై వున్నాడు. కాబట్టి అతని మానసిక ఉష్ణగ్రథ “సార్వర్”లోనే వుండ వచ్చునన్న ఆశ కలిగింది.

“చూలో! ఏమిటండీ ఇంత మాతాత్మగా మా గృహం పావనం చేశాడు,” అన్నాడు వెంకటేశం “ఓయిలమీదున్న పచ్చమీద పుస్తకం మూసిపెడుతూ.

“కాస్త పనివుండి వచ్చాను,” అన్నాను. “ఏమిటండీ?” అన్నాడు పుస్తకాన్ని పర్చుతోబాటు అందుకుంటూ.

“ఏమిటో...చిన్న పనే! ఒక వది రూ పాయలు కావాలి. ఫస్టున యిచ్చేస్తాను,” అన్నాను.

వెంకటేశం ముఖంలో జారిలాంటి రేదో కనిపించింది ఆ జారిని చూడగానే నాలో ఆశ చిగురించింది. “అయ్యో! ఏ నాడూ అడగని మీరు అడిగిన యీనాడు నావద్ద లేకపోయిందే!” అన్నాడు వెంక టేశం.

నా ఆశ పేరాస అని తేలిపోయింది. నాలో నిరాశ ఆవరించుకొంది. అది నర నరాలలో దూరి గందరగోళం చేసింది. ఆ సమయంలో అప్పులుచేసే కళారహస్యాన్ని తీర్చించుకున్నందుకు నాలో నాకు తాడెత్తు గర్వం కలిగినట్లుకూడా భావకం. అనగా డబ్బుగలవాణ్ణి యిచ్చే బోల్చేకాను. కానీ అతగాడు నన్ను అనుగ్రహించలేదు. కాబట్టి యీ కళలో రెండవభాగమయిన ‘యిచ్చే వాణ్ణి అడగటం’ అన్నదే నేనిక సాధించ వలసిన సమస్య.

“వెంకటేశం డబ్బుండి కూడా యివ్వని వాడు,” అనలేదుగానీ అనుకుంటూ బయట పడ్డాను.

ఉపాధుగా వూరికొకామని ప్రయత్నించి విఫలమయి వున్నారనుటూ రూముచేరాను. రెండవ దినం మధ్యాహ్నం “లంఛన్”లో క్రవ్ తోగి వేప చెట్టుకింది కూర్చు న్నాను. అంతలో కంకరం ప్రవేశించాడు. వాడు కనపడగానే వాణ్ణి నమలకుండా పెప్పర్ మెంట్ లా చప్పరించేయూ లన్నంత కోపం వచ్చింది. అప్పులు చెయ్యడంలో వాడికి గొప్ప పాండిత్యం వుండి గదా! ఆ పాండిత్యాన్ని నాకు కాస్త ప్రసాదించ కూడదా? విద్య యెవరి కెంతయిచ్చి వా తర గదని యెవరో అన్నాడు కూడా! ప్రపంచం లోని స్వార్థాన్నంతా ఒకచోట చేర్చి,

పూవు మీ అదృష్టం చెప్పగలదు

మీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగబోవునదిన్నీ, మీ సరియైన వర్తననుగురించిన్నీ మీరు తెలుసుకోవగోరవలయులే ఒక పోస కొరకైన మీకు యిష్టమగు ఒక పువ్వును పేరున్నూ, మీరు వాయు తేది, వేళ వివరములున్నూ, మీ సరియైన చిరునామా మున్నూ వెంటనే వ్రాసి పంపండి.

కృత్రిమ శాస్త్రములోని రహస్య గణితము మూలముగా మేము గుణించి, మీరు కాల్పవ్రాసిన తేదిలగాముకు 12 మాసములలోను మీయొక్క అదృష్టము, లాభనష్టములు, జీవితసూక్ష్మము. ఏ వర్తనవలనములో మీకు జయముకలుగునో, మీ ఉద్యోగం విజయములో ముంచిచేసెలు, మార్పులు, ఆరోగ్యవిషయము, పరదేశిగమనము, తీర్థయాత్రలు, వివాహము, స్త్రీముఖము, సంతానము, విధిని తీపములు, లాటరీ, ఆకస్మాద్యవ్యత్యాసము మొదలగు వానినిగురించి స్పష్టముగా మానవారీగా వ్రాసి యి. 1-4-0 లకు మాత్రము రి. 1 గా పంపగలము. (వి. కి. చార్జీలు ప్రత్యేకం) గుప్తగ్రహము లేవయినా వున్న యెడల కొంతచేయు విధానంకూడా తెలుపగలము. వివరములు మా పూచీ పుష్ప పంప బడును. మేము పంపిన భోగటా మీకు తృప్తిగా నుండనియెడల వెళుము వాతను చేయబడును. ఒక పారి పరిక్షించి చూడుడు. మీ అప్రమేయ ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

Pt. DevDuti Shastri Rai Iyotishi (WP 13) Jullundur City.

తన భజనాలలో వున్నది కలిపి ఆ ముద్దుకు ప్రాణంపోతాడా (బ్రహ్మ)! ఆ జీవిత కంకరం! అని నామకరణం చేశారా వీడి తలి తండ్రులు!

“ఏమిటోయ్ కొంపకాలిపోయిన వాడిలా కూర్చున్నావు?” అంటూ ఆప్యాయంగా వల కరించారు.

“ఇంకా కాలిపోలేదు,” అన్నాను.

“ఇక మీదట కాలిపోయే సూచనలు కనబడుతున్నాయా?” అన్నాడు పోలీసు పోజులో.

“అవును.”

“ఏమిటోయ్ సంకతి?” అన్నాడు ప్రక్కనే కూర్చుంటూ.

“సంకతులు, స్వరాలు యేమీ లేవు. ముఖ్యమైన స్నేహితుడి పెళ్ళికి ముఖ్యంగా బిల్లిరి. ఒక పదిరూపాయలు నీవద్దవుంటే యివ్వకూడదా?” అన్నాను.

“ఇవ్వకూడదు!... అది గాదురా నీ తెలివి తెలిసిపోను. నేనేమీనా వెంకటేశాన్నా వందలు వందలు పర్సల్లో వుంచుకొని తిరగడానికి,” అంటూ నవ్వాడు కంకరం.

“ఆ మహానుభావుణ్ణిగా అడిగి లేదని పించుకున్నావా” అన్నాను చిరాకుతో.

“ఎప్పుడడిగావు?”

“నిన్న మధ్యాహ్నం.”

“నిన్న సాయంకాలం నాకు పాతిక రూపాయ లిచ్చావే ఆపిసినిగొట్టు?”

తోకకు కట్టిన బహుకాయ చేలే సరికి మక్కువ యెగిరిపట్టగా అదిరిపడ్డాను. వెంకటేశం నాకు లేదని కంకరానికి డబ్బు యిచ్చాడన్నమాట. అంటే కంకరం యీ కళలో నాకంటే గొప్పవాడని, మరొక రకంగా చెప్పాలంటే చాడికంటే నేను తక్కువని మరొకసారి నిరూపించాడన్నమాట.

“ఒరే కంకరం! ఈ అప్పులుచేసే కళలో నువ్వు గొప్పవాడివి. అనన్యసాహస్యుడివి. నన్ను నీ కివ్వవరమాణువుగా స్వీకరించు. తక్షణం ఒక పదిరూపాయలు లభించు మార్గం వుపదేశించు. గురుదక్షిణగా ట్రస్టుకు నూటు, చక్కటి వాచి యిందులో యేదయినా ఒకటి యిస్తాను. అడ్వాన్సుగా అరకప్పు కాఫీ పోయించమంటావా?” అన్నాను వినయ వినమితగా గ్రుళ్ళె.

“పోయించుము.” అన్నాడు కంకరం.

ఇద్దరం కాఫీతాగాను.

“ఇప్పుడు చెప్పండి గురుదేవా! ఒకరినద అప్పుతీసుకోవాలంటే యేం చేయాలి?” అన్నాను.

“ఆ మహానుభావుడికి నువ్వు అప్పు డప్పుడూ అప్పు యిసుండావాలి,” అన్నాడు సిగరెట్టుపొగ పూదుతూ.

“ఏదీ ముఖం కడుక్కున్నట్లుంది! చూడుసోదరా! నిత్యం మనజేబు ఖాళీ.

ఇది సత్యం. అలాంటప్పుడు ఎలా యివ్వడం?” సందేహాన్ని వెలిబుచ్చాను.

“అదేరా రహస్యం! ఎవరైనా నీ జేబులో చెయ్యిమాత్రం వున్నదినం అప్పు అడిగారనుకో. అప్పుడు నువ్వు పోలేడు ఆముదంతాగిన వాడిలా అయ్యో! నావద్ద లేదే!” అని వికారివేషంలో ముఖారి ఆలసింపకూడదు. జేబులు తడుముకొని “అర సారీ! నావద్ద ఇంజిలో మర్చిపోయాను. సాయంకాలం యిస్తారేండి” అని రీకుగా జవాబివ్వాలి.”

“ఎలాగివ్వడం రా! మనజేబులో పిల్లి పిల్లు పెడుతుంటే?”

“అదేరా బ్రదర్ దేవరహస్యం! ఆ సాయంకాలం ఎలాగో ఒకలాగు అప్పుకట్టలు పడి డబ్బు సంపాదించి, అలా సంపాదించా వన్న రహస్యం నీవద్దే వుంచుకొని ఆడబ్బు ఆ బ్రదర్ కు యివ్వాలి. ఆ నాటికి సోదరుడు నీకు దానడనుకో! అతడిజేబు నీజేబులా వున్న దినం నువ్వు అతణ్ణి పది రూపాయలు అడిగావనుకో, ఆ బ్రదర్ కూడా “యింటింటి కవళం”లో నీకు డబ్బు తెచ్చి యిస్తాడు” కంకరం నెపోలియస్ పోజులో గురూపదేశం చేశాడు.

“అంతే నా? యింకా చెప్పరా!” అన్నాను వుత్సాహంతో.

“అప్పుడే అయిపోతుందా! ఇంకా పది పూడు పర్యాలు జేబులోనే వున్నాయి. రెండవది సావధానంగా విను. జీతం వచ్చిన దినం చేబనుక్కు తీర్చడం తెలివి తక్కువ అన్న మాట. కాబట్టి ఎవరి వద్దకైనా వెళ్ళి ఎంత క్రమకయినా ఓర్పి, డబ్బుచేకూర్చి, గడువుకు ముందే బాకీ తీర్చుకోవాలి” కంకరం అన్నాడు.

“అది సరేరేరా గురూ, ఇప్పుడు నాకు ఎదుర్కంటుగా, అంటే నిల్వన్న పాటున పది

రూపాయలు కావాలి. అది లభించే మార్గం వుపదేశించు” అన్నాను.

“అయితే కాగితం కలం అందుకొని చెప్పి నట్లు రాయు,” అన్నాడు.

కంకరం ఆజ్ఞ కిరసావహించాను.

“శ్రీ.....గారికి

“ఫలానా” నమస్కారాలు.

చాల తొందరగా పూరికి వెళ్ళకలసినపని తగిలింది. బ్యాంకులో ‘డా’ చేసుకునే వ్యవధిలేదు. కాబట్టి లేదనకుండా యిరవై రూపాయలు పంపేది.

ఇట్లు తొందరతో మీ, “.....”

ఈ చీటీముక్కను ఆఫీసు పూర్తినువ్వారా “శ్రీ...” గారికి పంపమన్నాడు కంకరం. వెకిలుమీద వెళ్ళునని పూర్తిను పంపాను. పదినిమిషాల్లో తిరిగివచ్చిన పూర్తిను రెండు క్రొత్త పదిరూపాయల నోటు నా చేతిలో పెట్టాడు. కాలం పట్టుతప్పి కూలిపోవలసిందే కానీ యెలాగో కోలుకున్నాను. ఆస్తి యాను జయించిన హిట్లర్లా చూశాడు కంకరం. ఆనందంతో నోట్లు నుడిచి జేబులో పెట్టుకోబోయాను.

“తమ్ముడా! నీక్కావలసింది పది రూపాయలేగా! ఆ మిగిలిన పది యిలా యివ్వు నాయనా!” అన్నాడు కంకరం.

“ఇదికూడా ఒక కళారహస్య మేనట్లా?” అంటూ పదిరూపాయలనోటు వాడిచేతులో పెట్టాను. పెట్టానేగానీ పట్టుముని పదిరూపాయలు కట్టుకదలక సంపాదించి తెట్టుగా జేబులో పెట్టుకుంటున్న వాణ్ణిచూచి నాలో యీర్ష్యలాంటిది కొట్టుమిట్టాడింది.

“ఇదేపను నెనిమిదోపర్యం” అన్నాడు కంకరం

ఇద్దరం డబ్బులాగే ఆనందాన్ని చెరిపగం పంచుకొని నవ్వుకుంటూ ఆఫీసుకి నడిచాము.

★

కాలేట్ క్లోరోఫిల్
చిగుళ్ళను గట్టిపరుస్తుంది!

ఇంతకు మించినచేతనమైన క్లోరోఫిల్ కలిగివున్న మరొక టూత్ పేస్ట్ లేదు

రాఘవ నాటకోత్సవాలు

బృహద్రాఘవని జన్మదినం ఏప్రిల్ 16
ఏప్రిల్ 16న తేదీనంచి, 20వ తేదీ వరకు
రాఘవనాటకోత్సవాలను విజయనగరంలో
గత తొమ్మిది సంవత్సరాలుగా జరుపుతూ
వస్తున్నాడు పదవ సంవత్సరం ఉత్సవాలు
మొన్న ఏప్రిల్ 16నంచి 20వనా జయ
ప్రదంగా జరిగిన

విద్యామంత్రి శ్రీ యన్ వి వి తట్టాభి
రామారావు ఉత్సవాలను ప్రారంభించారు
శ్రీ పీఠపాటి నరసింహమూర్తి అధ్యక్షతన
వహించారు.

“మనకున్న మూడు యూనివర్సిటీలకు
మూడు లలితకళలనూ నిర్వహించే శాస్త్రీయ
ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం యోచిస్తున్నదనీ, లలిత
కళలను వికస్యవిద్యాలయాలలో ప్రవేశ
పెడితే, ఆ కళలలో ఆసక్తి రావటానికి
విద్యార్థులకు అవకాశం కలుగుతుందనీ
చెప్పారు. తట్టాభి రామారావు తర్వాత కూచి
పూడి నాట్యాచార్యులు శ్రీ వేదాంతం
లక్ష్మీనారాయణ, పార్వతీశంకర్ శిష్యు
రాలు ‘నాట్యరాణి’ కృష్ణకుమారి (రాయ
నగరం) ఛక్రని నాట్య ప్రదర్శనను
ఇచ్చింది. ఆ రోజే ఆంధ్ర ఆర్టిస్టు అసోసి
యేషన్ (తెనాలి) వారి చేగయోహాన్యానం
నాటకం ప్రదర్శింపబడింది. శ్రీయుతులు
పీఠపాటి నరసింహమూర్తి, పులిపాటి, ధూళి
పాళే సీతారామమూర్తి, శ్రీమతి సత్యవతి
మొదలయినవారు ఈ నాటకంలో
పాల్గొన్నారు.

ఆ రోజు నుంచే పోటీ నాటకాలు,
నాటికలు ప్రారంభమయ్యి, రెండోరోజున
ముగిసినది నాటక, సినిమా రచయిత శ్రీ పింగళి
నాగేంద్రరావుగారికి సన్మానం జరిగింది.
నాగేంద్రరావుగారు “వింధ్యరాణి”,
“నారాజు” “క్షాత్రహింస” మొదలయిన
చరిత్రాత్మక నాటకాలనూ, “ఒకే కుటుం
బం” అనే చక్కని సాంఘిక నాటకాన్నీ
రచించినవారు. గుణగుండరి కథ, ‘పాతాళ
భైరవి’ ‘చంద్రహారం’ ‘మాయాబహర్’
రాష్ట్రపతి రజితపతకం అందుకొన్న
‘చెల్లిపాటి ప్రమాణాలు’ చిత్రాలకు రచన
చేశారు. వీటిలో ఇటీవలి, ‘చెల్లిపాటి
ప్రమాణాలు’ చిత్రంలో వీరు చిత్రించిన
పాత్రలూ, సన్నివేశాలూ సంభాషణలూ
మహత్తరమైనవి. నాగేంద్రరావుగారికి
సన్మానం చేయటం ఎంతైనా కొనియాడ
దగ్గ విషయం. ఈ రాఘవ నాటకోత్సవా

లలో ప్రతీ సంవత్సరం ఒక ఉత్తమజాతీయ
నాటక నటుడిని కూడా సన్మానించే ఆచారం
వున్నది. జాతీయనాటక పాఠశాల ఈ
ఉత్సవాలలో ఒక ఉత్తమ జాతీయనాటక
నటుని సన్మానించటం సమంజసమైన విష
యం. అనేక పరిషత్తులలో బహుమానాలు
పొందిన శ్రీ జోన్నలగడ్డ సోమయాజులుకు
ఈ సంవత్సరం సన్మానం చేశారు. శ్రీ
సోమయాజులు శ్రీకాకుళం నటరాజు కళా
సమితికి చెందినవారు. ఈ రాఘవ నాట
కోత్సవాలలో శ్రీ సోమయాజులు చాలా
పాత్రు బహుమతులుపొందారు. ఆయన
చక్కని నటుడు. “నాటకమల్లం” లో

రాఘవనాటకోత్సవాలలో “పరువుకోసం”
నాటికలో నాయక గా నటించి పుత్తమ
నటిగా ఎన్నికైన ఉదాహరణ

“రామప్పంతులు” గా ఆయన నటన,
ఈతరంలో ఆ పాత్ర ధరించిన అందరిలోను
ఆయన అగ్రగణ్యుడనిపించేవేంది. “కాళ
రాత్రి”లో “నరహరి”గానూ “గుమస్తా”లో
“గుమస్తా”గానూ “పంజరం”లో “డాక్టరు”
గానూ ఆయన్ను చూసిన ప్రేక్షకులు ఆయన్ను
మరిచిపోవటం సాధ్యమూ కాదు. నిండైన
విగ్రహం, విగ్రహానికి తోడైన కంచువంటి
కంతం, నాటికతోడు గొప్ప నటనాశక్తి శ్రీ
సోమయాజులు సొత్తు.

ఆ రోజే ఆంధ్రప్రదేశ్ సంగీతనాటక
అకాడమీవారు ఈ ఉత్సవసంఘ అధ్యక్షుని
‘భరతనాట్య శాస్త్రప్రవీణ’ (శ్రీ మల్సూరు
మూర్తివారాయణగారికి, ‘మూర్ధంగి కాచార్య’

శ్రీ మల్సూరు సాంబయ్యగారికి సన్మానాలు
జరిపారు. శ్రీ నటరాజు రామకృష్ణ ఈ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించారు. సన్మానానంతరం
సన్మానీతులు ‘విద్య’ను ప్రదర్శించారు.
ఇందులో యెప్పకోతగ్గది - మూర్తివారాయణ
గారు ఒక పాటపాడుతూ, ఒకే సారి ఆ
పాటకు విడుదల తర్వాత వెయ్యటం
రెండు చేతులతో రెండు, రెండుకాళ్ళతో
రెండు, కలతో ఒకటి వారు తర్వాతను వేసి,
‘కాళ విద్య’ను అపూర్వంగా ప్రదర్శించారు.
యాదో రోజున “ఆంధ్రప్రదేశ్
నాట్యసంఘం-నాటకోత్సవం” అనే విష
యంపై, నాట్యసంఘం ఆర్గనైజింగ్ సెక్ర
టరీ శ్రీ ఏ ఆర్ కృష్ణ మూటాడారు. నాట్య
సంఘసభ్యులు శ్రీ మంత్రి శ్రీనివాసరావు
అధ్యక్షత వహించారు. అనేకచోట్ల జరుగు
తున్న ఈ నాటక పోటీలను సమైక్యపరిచి,
క్రమబద్ధంగా ఒకేవారి ఒకేచోట జరిగేటట్లు
చెయ్యాలనీ, నాట్యకాలలూ, నాటకకళా
కాలలూ కొవాలనీ, నాటిక సంగీతనాటక
అకాడమీ కృషిచేస్తున్నదనీ అన్నారు.

శ్రీ కృష్ణ
విదవరోజున నాటక రచయితల, నటి
నటుల, ప్రయోక్తల మహాసభ జరిగింది.
ఈ సభకు శ్రీ పీఠపాటి నరసింహమూర్తి
అధ్యక్షతవహించగా శ్రీ ఏ ఆర్ కృష్ణ
సభను నిర్వహించారు. అమెహర్
నాటక సంఘాలకు వలసిన ఘనసహాయాలు
లేవనందున, ఈ సంఘాలను ‘ప్రాధువన
లెజ్’ చెయ్యాలని, సభవారు తీర్మా
నించారు.

ఉత్సవాల ముఖ్యకార్యక్రమం విన పోటీ
నాటకాలు, నాటికలు విడుదలకాలూ
ప్రదర్శింపబడినవి. ఈ ఉత్సవాలలో పాల్గొ
నేంగుకు జేకమం తిటి నుంచీ మొత్తం
88 నాటకాలూ, నాటికలూ వచ్చినవి.
వీటి నన్నిటిని ప్రాధమిక పరీక్షలను
చేసి, 7 నాటకాలను 10 నాటిక
లనూ మూడోమే ఎన్నికచేసి పోటీలకు
పెట్టారు. ఈ నాటకాలే కాక, ‘హరి
శ్చంద్ర వికపాత్రాభినయం’ పోటీకూడా
జరిగింది. ఇతే, ఈ పోటీలో పాల్గొన్న
ఏ ఒక్కరి అభినయం కూడా బహుమతి
పొందేసాయిలో లేవని నిర్ణయించటం
బహుమతి ఇవ్వటం జరగలేదు. ఈ పోటీ
నాటకాలలో, కెమెకెడి పూరు, సికింద్రా
బాదు, రాయపూరు, విజయవాడ, రాజ
మండ్రి, కర్నూలు, విజయనగరం మొద

విజయనగరం రాఘవనాటకోత్సవాలలో "ఫణి" నాటకం - ఈ త్రిమిత్రవర్గ వక్త ప్రథమ బహుమతిసందీప ఆంధ్ర నాటక సాహిత్య సంఘం, జెమ్.పె.డి.పూర్ (ఎడమనుంచి) కె.వి.క్రిరామమూర్తి, రాధాకుమారి (ఉత్తమనటి) ఆర్.వి.శెలం (ఫణి), తలపతి రావు, చానుమంతరావు

లయిన ఊళ్ళ నుండి నాటక సమాజాలు వచ్చి పొల్లాన్న వీ పోటీలలో పొల్లాన్న నాటకాలకు శ్రీయుతులు గుండిమెడ వెంకటసుబ్బారావు, టి. శివరామారావు (ఫణి), శివరామరావు, నాటికలకు శ్రీయుతులు శ్రీనివాసచక్రవర్తి, కె.వి. సోమయాజులు, రావికోండలరావు న్యాయమూర్తులుగా వ్యవహరించారు. 'పొట్టి ఫణితోలు' తెలిసిముందు విలూరు విజయశింకం నాట్యబృందంవారు నాట్యప్రదర్శనలు ఇచ్చారు. ఇంగులో 'పాములవాడు' అభినయం చాలా బాగుంది.

ప్రఖ్యాతి చరిత్రాత్మక నాటక రచయిత శ్రీ గుండిమెడ వెంకటసుబ్బారావుగారు బహుమతులను పంచిపెట్టారు.

నాటకాలు

■ త్రిమనాటక ప్రదర్శనకు జెమ్.పె.డి. పూర్ ఆంధ్రనాటక సాహిత్య సంఘంవారు బహుమతిపొందాడు వీరు ప్రఖ్యాతి కిరామమూర్తి రచించిన "ఫణి" నాటకం ప్రదర్శించారు. ఈ "ఫణి" నాటకంలో 'పద్మి'గా నటించిన రాధాకుమారి నాటకాలలో 'ఉత్తమ నటి' బహుమతి పొందింది. 'ఫణి' నాటకం ప్రదర్శించి రక్షిణిచటం చాలా కష్టం జెమ్.పె.డి.పూర్ సమాజం వారు, ఈ నాటకాన్ని చాలా కష్టపడి, అందరికీ అర్థమయ్యేరీతిలో, మొదటినుంచీ చివరికాక 'కే.కె.కులను' పట్టివుంచే ఢోంజిలో ప్రదర్శించారు ఆర్.వి.శెలం, తలపతిరావు, కె.వి.క్రిరామమూర్తి, చానుమంతరావు, రాధాకుమారి నటించారు ప్రదర్శనకు కెండ్లో శ్రేణిలో, కర్నూలు అభ్యుదయ కళాసమితివారి 'జన్మహక్కు' నిర్ణయించబడినది ఈ నాటకరచయిత పొట్టూరు వెంకటేశ్వరరావు (వెం. పొ.) "ఉత్తమ రచన"కు బహుమతి పొందాడు ఉత్తమ నటుడుగా 'జన్మహక్కు'లో నీలకంఠం పాత్రధరించిన సోమేశ్వరరావు నిర్ణయంప

బడాడు. తృతీయశ్రేణిలో ఆంధ్రా అర్జు ధీయేటరు విజయవాడవారు ప్రదర్శించిన "ఇన్స్ పెక్టు రు జెనరల్" వచ్చింది ఇందులో నైస్లగా నటించిన ఆదిశేషయ్య ప్రత్యేక బహుమతి పొందాడు ఉత్తమ రంగాలం కర్రాకు, యమ్.వి. ధీయేటర్స్ రాజమండ్రి వారు ప్రదర్శించిన "సనం"కు బహుమతి లభించింది. ప్రాసాంధ్రనాట్యమండలి రాయపూరు వారు ప్రదర్శించిన 'సమర్పణ' నాటకంలో 'వికారం' పాత్రధారికి 'హాస్య నటుని' బహుమతి, ■ నాటకంలో 'రవి' పాత్రధారికి ప్రత్యేక బహుమతి లభించాయి సికింద్రాబాదు విశ్వేతి నాట్యమండలివారు ప్రదర్శించిన "ఆపద్వాంఛలు"లో 'మేఘాలరావు' పాత్రధారికి మరొక ప్రత్యేక బహుమతి లభించింది.

నాటికలు :

ఆంధ్రా సిమెంటుకంపెనీ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ కల్చరల్ వింగ్, (విజయవాడ) వారు, ముదిగొండ లింగమూర్తి రచించిన 'వెంకన్నకాపురం' నాటిక ప్రదర్శించి 'ఉత్తమ ప్రదర్శన'కు బహుమతి పొందారు ఇంగులో వెంకన్న పంతులు పాత్రధరించిన జి.యస్.ఆర్. మూర్తి ఉత్తమ నటుడిగా నిర్ణయంపబడెడు వెంకన్న పంతులు పాత్రను మూర్తి అత్యంత ప్రతిభాపంకిగా - మొత్తం నాటకం, నాటికలు అన్ని ప్రదర్శనలోనూ నటించిన ఆంధ్ర రికం. టి. గొప్పగా నటించాడు రెండవ శ్రేణిలో రవీంద్ర కళాకేంద్రం, కోలమూరువారు ప్రదర్శించిన 'లోగుట్టా' వచ్చింది వీరికే ఉత్తమరంగాలంకరణ బహుమతి కూడా లభించింది కాక, ఈ నాటికలో సైంటిస్టు పాత్రధరించిన మల్లాది మార్కనారాయణకు (నాటిక రచయిత కూడ ఆయనే) ప్రత్యేక బహుమతి లభించింది. 'ఉత్తమ నటి'గా 'ఉషాబాల' నిర్ణయంపబడింది ఈమె వి.వి.

డి. అసోసియేషన్ విజయవాడవారు ప్రదర్శించిన 'పరపుకోసం'లో వానశి పాత్ర ధరించింది విజయనగరం యమ్.ఆర్. యమ్.పి. స్కూలు డ్రిమెటర్క్ అసోసియేషన్ ప్రదర్శించిన 'సెన్సు పోగొట్టిన సైన్సు'లో పిడుగుపాత్ర ధరించిన కమలాకర్ కూ, వాణి కళామండలివారు సికింద్రాబాదు వారు ప్రదర్శించిన 'దెయ్యంలో' ప్రాసిక్యూటరుగా నటించిన సి.హెచ్. కిరామ.ల.కూ ప్రత్యేక బహుమతులు లభించాయి ఉత్తమ రచనకు 'విముక్తుడు' నాటిక నిర్ణయంప బడింది రచయిత 'హితశ్రీ' కవిరాజ్ మెనూ రియల్ క్లబ్ గజపతి నగరంవారు ఈ నాటికను ప్రదర్శించారు 21వ తేదీ తెల వారు యూమున శిగంబలకు ఈ ఉత్సవాలు పూర్తయినవి. ప్రారంభోపన్యాసంలో కల్టాభిరామారావుగారు "పది సంవత్సరాలు క్రమంకంవృథంబా, అదే తేదీలకు ఉత్సవాలు జరపటం మాటలు కాదు" అని చెప్పసాగి ఇటువంటి మహత్తర బాధ్యతను తెలవె చెసుకుని ఉత్సవాలను జయ ప్రదంగా నడిపించిన కార్యదర్శులు వేదల జగన్నాధరావు, యస్. అప్పారావు దొర, అన్నపూర్ణేశ్వరరావు ప్రభృతులు కడు అభినందినయిరి, ప్రశంసనీయులు.

ఈ నాటకోత్సవాలలో కళాకారులకు బహుకరించిన రజతఫలకాలను, పాత్రలనూ చలనచిత్ర నిర్మాతలూ నటులూ విరాళంగా ఇచ్చారు వారి అనుపమ ఫిలింస్ (కె.కె. వి.తిలక్) చంద్రికాఫిలింస్ (కె.డి.కృష్ణ మూర్తి) సాహిటీ ప్రాజెక్ట్స్, (కె.డి.వి. నారాయణ, కె.డి.భావనారాయణ), శ్రీయుతులు వి.ఎ.సుబ్బారావు, తాతినేని ప్రకాశరావు, సముద్రాల రాఘవాచార్య, మేకవ్ అరిస్టు భద్రయ్య, శ్రీమతులు జి.వరలక్ష్మి, మార్కెట్ కంఠం, కృష్ణకుమారి, మాలిగ, మద్రాసు సిస్టర్స్.

మనవి

1

ప్రంచాలో కుర్చీలో కూర్చుని సిగరెట్టు పీలుస్తూ విచారంగా ఉన్న వినోదబాబు ఏదో ఒక నిర్ణయానికి వచ్చినట్లుగా లేచి "జానకి" అంటూ లోపలికి వచ్చాడు.

"ఏమిటండీ" (తాగుతూన్న కాఫీగాసు చేతిలో పట్టుకొని కంటింటోంచి బయటికి వచ్చింది జానకి.

"కాఫీ పూ రిచేసిరా"-వచ్చి కుర్చీలో కూలబడ్డాడు వినోదబాబు. ఇంకొక సిగరెట్టు తీసి పూ రియిన మొదటి సిగరెట్టుతో ముట్టించాడు. రెండవములు గట్టిగా లాగాడు. కాఫీ ముగించి వచ్చేసింది జానకి.

"ఇంకా ఏమైనా అమ్మటానికి వీలైన వస్తువులున్నాయా జానకి ఇంట్లో?" దుద్ధ కంఠంతో అడిగాడు.

"ఇప్పుడేమంత అవసరం కలిగిందండీ?" ఆశ్చర్య చకితురాలై అడిగింది. "అయినా ఎలాంటిగా ఫస్టుతారిస్కు?"

"నువకు ఫస్టుతారిస్కు వస్తుందంటే విచారమేగాని సంతోషమేకదా? జానకి! నా విదు సంకల్పరాల సరీసులో వచ్చిన తేలిక వచ్చినట్లు తీసుకోవటేగాని ఒక్క నిద్రయినా చేసేదా మనయింటో"-పొంగి వస్తూన్న దుఃఖాన్ని ఆపుకుంటూ పలికాడు "ఇంకా మన జీవయాత్ర సాగటం మరలమే వనిపిస్తుంది జానకి!"

"ఈ రెండు రోజుల్లోనే అంత ప్రాణం మీదికి ఏమి వచ్చిందండీ!"

"ఒకటవతారిస్కు రెండు రోజుల్లోనే వస్తుందని ఆశేకాని సగం బాకీలైనా తీర్చటానికి సరిపోవుకదా ఆ వచ్చే నూరు రాళ్లు!"

"కానీయండి రోజులెప్పుడూ యిలాగే వుంటాయా?"

"ఆ ఆశతోనే జీవిస్తున్నా నింతవరకు. నిన్ను నేగా అవ్వయ్య దగ్గరనుంచి ఉ తరం వచ్చింది. యీ సంవత్సరం పంటకూడా బాకీలక్రింద జమకట్టవలసిందేనని."

"అసలు విషయమేమిటండీ యింతకు?"

"ఏమిటి! చిలరకొట్టు కొలయ్య ప్రాద్దున్నే నలుగురిలో నానా మాటల న్నాడు. ధనానికి పేదలమైనా అభిమానం కాదుగా. ఒంటరివాడేని కాదు కాబట్టి కాని లేకుంటే యీపాటికి యీ లోకాన్నించి తరలిపోయి ఉండేవాణి పరలోకానికి, అతడు మాసిన మాతలు సహించలేక."

"మీకు తెలియకుండా దాచిన వేమున్నాయి ఇంకా చెప్పండి? నా మొదటి కాస్సుకే వారిండుకుపోయింది నా మాడు పేటల చంద్రహారం. పిలవాడు బ్రతికి బయటపడటానికి ఖర్చయినాయి పెళ్ళివాడు

కె. జయ

మీకు పెట్టిన వెండిచెంబు, పశ్చిము, పెళ్ళి వాడు మిత్రులు చదివించినవి వెండిగాసుల దగ్గరనుంచి కుంకుమ భరితలవరకు రెండవ కాస్సుకు పూ రిచేశాము. ఇక మిగిలించాక్కలే... మం...గ...శ...నూ...త్రం." ఇక మాటాడలేక పోయింది జానకి. వెలురగా పోయి వస్తూన్న దుఃఖాన్ని ఆపుకోటానికి చీరచేయగ నోటో కుక్కుకుంటూ వెళింది కంటింటోకి. ఆపుకున్నా ఆగకుండా ధారా పాతంగా వస్తూన్న కన్నీటిని తుడుచు కంటూ దిగాలుపడి మాస్తూ కూర్చున్నాడు వినోదబాబు.

2

వినోదబాబు లేనికుటుంబంలోనివాడు కాదు. తండ్రి జానకిరామయ్య, తల్లి పార్వతమ్మ. వీరికి యిద్దరు కుమారులు, ఒక్కతే కుమార్తె. తండ్రి యిచ్చిపోయిన మూడేక రాత మాగాణిని ఆరు ఎకరాలు చేకాడు జానకిరామయ్య కృషితోపాటు తెలివి తేలిక్కి కూడా ఉపయోగించి, పెద్దవాడు

తండ్రికి చేదోడువాడోడుగా వ్యవసాయపు పనులలో సాయపడుతూ ఇంటినదననే ఉంటూ న్నాడు భార్యవిద్వలతో. కుమార్తెకు ఒక ఎకరం కట్టుంయిచ్చి వైభవోపేతంగా జరిపించాడు వివాహం. చిన్నవాడు వినోదబాబుకు వి. ఏ. దాకా చదువు చేప్పించాడు.

వి. ఎ. చదువుతూన్న రోజుల్లోనే ఒక పర్యాయం బంధువులయింటికి పెళ్ళికి వెళ్ళాడు వినోదబాబు. ఆ వివాహానికి వచ్చిన జానకి తల్లిదండ్రులతో పరిచయమైంది. జానకి అప్పుడు స్కూలు సైన్ల కాసు చదువుతున్నది. జానకి తండ్రి రాఘవయ్యది తిండిగుడ్లకు లోటులేని కాపురం. వ్యాపారంలో బాగానే ఆర్జించాడు. ఆయనకు ఒక కుమారుడు, ఒక కుమార్తె. కుమారుడు రామా రావు వి. యల్. టి. డి. కంపెనీలో ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు. జానకి అందమయిన పిల్. ఆమె అందందాలు, విద్య, విషయ విధేయతలు, వినోదబాబును ఆకర్షించాయి.

కుమారునికి మనురురాలిని వివాహంచేయాలని సంకల్పించారు జానకిరామయ్య, పార్వతమ్మలు. కుమార్తె వత్తిడినల్ల కొంత, ఆస్తి వస్తుందని ఆశతో కొంత ఆ అభిప్రాయం నిశ్చితమై కూర్చుంది వారి మనస్సులో. పిల్ల చిన్నదికొవడం, విద్యాధిపానురాలొకవడం కారణంగా ఆమెను వివాహమాడ తిరస్కరించాడు వినోదబాబు. అనేకవిధాల ప్రయత్నించారు తల్లిదండ్రులు, అన్నగారుకూడా. గత్యంతరంలేక చివరకు జానకితోనే వివాహం జరిగింది వినోదబాబుకు, తల్లిదండ్రులకు పూ రిగా యిష్టంలేకపోయినా. తత్ఫలితంగానే ఏదైనా ఒక ఉద్యోగం చూడుకుని తన కాళ్ళపై తాను నిలబడవలసివచ్చింది వినోదబాబుకు. ఎలాగే తేనే ఎంట్రిన్జిటీ డిపార్టుమెంట్లో ఉద్యోగం సంపాదించి భార్యతో కాపురంపెట్టాడు బస్తీలో. సంవత్సరం తిరగకపూర్వమే ఆకస్మికంగా మరణం చెందాడు జానకిరామయ్య. విదువేల రూపాయలు అప్పుచూపించాడు అన్నగారు.

ఇటు రాఘవయ్య కుటుంబంకూడ వ్యాపారంలో బాగా చెబ్బలినడంవల్ల ఆర్జించిన ఆస్తిపాసులు వారిండుకుపోయాయి కర్నూరంలా. ఆ దిగులుతోనే జీవయాత్ర ముగించాడు రాఘవయ్య. తల్లి పేరుమీదఉన్న పది

FREE

అమూల్యమగు మీ జీవితము సాఖ్య వంతముగా నుండుటకుగాను, రాజ వైద్యుల సలహాలు వ్రుచితముగా చెప్పబడును. వయస్సు, రోగనూచనలు చెప్పవలయును.

Contact
MADAN MANJARI PHARMACY
KALBADEVI
Ramwadi, BOMBAY-2.

తేలు ఇన్నాగన్నుతప్ప వేరే ఏదీలేదు. అటు కూడా సంవత్సరంక్రితమే పరలోకయాత్ర చేసింది క్షయవ్యాధితో. 'కట్టలన్నీ కలిసి కట్టుగా వస్తాయి' అనే వామెతికు యింకేం కోవాలి నిద్రపం!

3

ఇటు అన్నగారిసుంచిగాని, అటు అత్తగారిసుంచిగాని ఏ విధమైన సహాయం లేక పోవడం, వచ్చే జీతం పొట్టగడవడానికే చాలకపోవడం, అవస్థలపాలయ్యాడు వినోదబాబు. ప్రతి కాన్పుకు భార్యగండం గడిచి బయటపడడం, నోగాలతో పిల్లల ఆనోగ్యం సరిగా ఉండకపోవడం, ముంగులకూ మాకు లకూ భరించలేక సతమతమవుతూ జీవనూత్ర సాగిస్తున్నాడు అలిగిరిగా అలుముకు వస్తూన్న అవస్థల తీట్టుకుంటూ. భార్యకు మరల కేసరోజులు

"వంటయింది, లేవండి." భావనా ప్రపంచంలో కొట్టుమిట్టాడుతూన్న వినోదబాబు వా సరి జగతులోకి వచ్చాక జానకి పిలుపుతో, ఎరధ్యానంగా భోజనం పూర్తిచేశాడు.

పరిసిరి నవగావన చేసికొన్న జానకి అబ్బాయి బంగారు గడిమూరం అమ్మి బాకీ తీర్చండి, నోజాలు కలిపిన పే మరల చూడవచ్చు" అన్నది.

"ఏమండీ! మనం మన పద్ధతులు కొన్ని మార్పుకుంటే సంసారం యంత యిబ్బంది పడవలసిన అవస్థ తలసించగలిగా?" అన్నది తానెప్పటినుంచో ఆలోచించిన విషయాన్ని వెలిబుచ్చుతూ.

"ఏమిటది జానకి?" ఆశ్రుతతో అడిగాడు.

"మనకు కాఫీఖర్చు నెలకు పదిపాను రూపాయలైనా అవుతుంది. మీసిగరెట్లు, సినిమాలు, స్నేహితులతో వింగులు వగైరా పీటిని మానగలిగామంటే నెలకు పాతిక రూపాయలు మిగల్చులిగినవారమాతా మేమో ఆలోచించండి."

"నిజమేజానకి, నీవు చెప్పినది. కాని కానిని ఆచరించగల మంటావా?"

"నాకు ధైర్యముంది. మీరే ఆలోచించాలి."

"సరే ఈరోజునుంచే వాటిని అమలు పరుద్దాం."

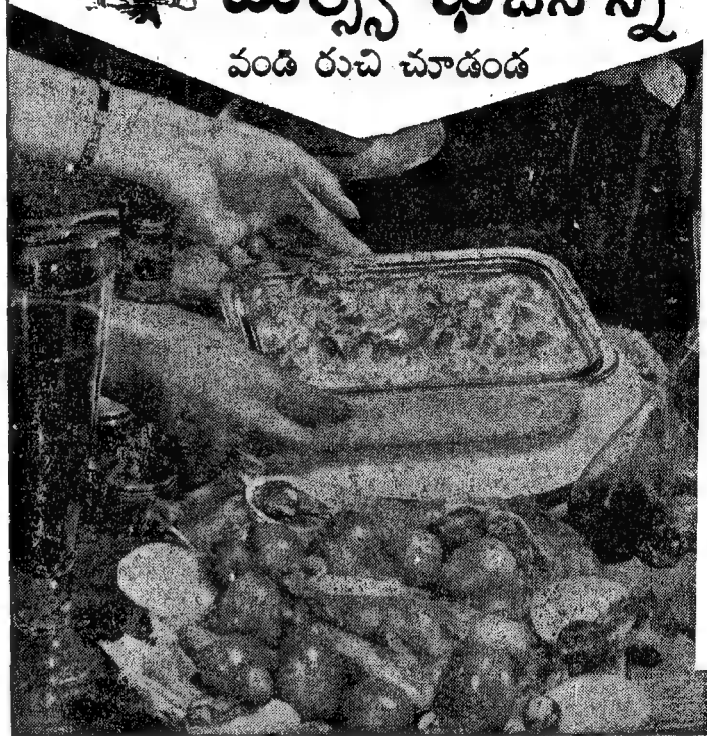
భోజనం ముగించుకొని అఫీసుకు చేరుకున్నాడు వినోదబాబు. మధ్యాహ్నం లంచితే వెళ్ళొస్తూ వోటిగమాస్తాలతో లేవబోయి మరల కూర్చున్నాడు భార్యచెప్పిన సలహా గుర్తువచ్చి. మనసులో అంతర్ముఖం ప్రారంభమైంది. చేయవలసినపని చేయలేక పోతున్నాడు. కొన్ని సంవత్సరాలనుంచి పాతుకుపోయిన అలవాటను ఒక్కమాడుగా కూకటి ప్రత్యేక తో వెకలింపలేక బాధ పడుతున్నాడు.

"ఒక్కపూట త్రాగితే కాఫీ?"

ఈ అమోఘమైన మత్స్య భోజనాన్ని

వండి రుచి చూడండ

క్రికెట్ కాలా పరస్, క్రికెట్ చెందాడు ఉప్పు క పెడ చెందాం బ్రౌన్ అండ్ పాల్సన్ పేరెండ్ కార్న్ డ్రైవర్, 2 కప్పుల పాలు, 6 చక్కెరలు వేల్చా ఎన్నెన్ను క్రికెట్ చెందాడు రెక్క వలాడ్ అయిర్, పాలలో పిరవ చేర్చి మరగబెట్ట

ఇంగ్లీషు, హిందీ, లేక తమిళ భాషలో నున్న ఉచితంగా ఇవ్వండి, ఉత్సాహకరమైన కొత్త పిండివంటల వైపుకను కోసం దిగువ కూవను పూరించి పంపండి (అక్కర్లేని లావను కొట్టి వేయండి)

తపాలా బిల్లుల నిమిత్తం 15 నయాపెసం తపాలా బిల్లులను ఇందుతో పంపిస్తున్నాను

మిస్టర్/మిస్/మిస్.....

చిరునామా.....

దీపాద్ధమెంటు APW 15

కార్న్ ప్రాడక్ట్స్ కి (ఇండియా) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ పోస్టు బాక్స్ నం. 994, బొంబాయి-1

వలెను. కొంచెం చల్లని పాంలో రెక్క వలాడ్ అయిర్, ఉప్పు, బ్రౌన్ అండ్ పాల్సన్ పేరెండ్ కార్న్ డ్రైవర్ కలిపి దీనిని మరగిన పాలు పిరవంలో చేర్చవలెను. రెండుగానున్న పెనములతో (జియర్ సాప్ పేన్) వేసి ముద్దగా రిక్కబడేవరకూ—సుమారు 20 నిమిషాలు విడువకుండా కలుపుచూ ఉడుకవేయవలెను దీనిలో వేల్చాకలిపి చల్లబడినవడవరలో (అచ్చులో) పోయవలెను. దీనిని ఎట్లని చెల్లె వండలేను, తిప్పి క్రిమిలోను వడ్డించండి.

బ్రౌన్ అండ్ పాల్సన్ కార్న్ డ్రైవర్ పేరెండ్ అయివున్నది. ఈ పరికరాన్ని పరిక్షించండి. కాచి రల్లాట్స్ ఒక గ్లాసుడు పిటిలో రెండు పెడ చెందాం నిండుగా బ్రౌన్ అండ్ పాల్సన్ పేరెండ్ కార్న్ డ్రైవర్ వేసి కలియబెట్టండి. 24 గంటల రుచువత్ సహితము చూస్తే వివిధమైన దుర్వాసన, వలకలు, హానికరమైన మాడ్ల జీవులు, లేక పరికరముగా ఉండును. బ్రౌన్ అండ్ పాల్సన్ వారి తదితర శ్రేష్టమైన పరకలు: రైస్, కన్నడ, పొడర్, మనానకరమైన కార్న్ డ్రైవర్.

కార్న్ ప్రాడక్ట్స్ కో., (ఇండియా) ప్రయివేట్

భారతదేశమునకు ఏజెంట్లు: ప్లూరి అండ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్

“చా! ఏమైనా సరే దానిని ముట్టగూడదు. కిటికీనుంచి లోపల ప్రవేశించిన సిగరెట్టు పొగ నానికొరంధ్రాలలో ప్రవేశించి కల వర పరిచింది. ఈ సమయంలో ఎవరైనా మిత్రుడన్నావ నే బాగుండును కనీసం ఆయన బలవంతంచేతాడు కాబట్టి త్రాగాను అని యెనాకోత తృప్తిపొందవచ్చు, తన నిర్ణయానికి స్వస్తి చెప్పిన నే బాధకలుగ కుండా.

చెడుకు సహాయపడినట్లు భగవంతుడు మంచి సహాయపడవడం నూటికి నూరు పాళ్లు నిజం. అతనికోరిక కనుగుణంగానే బాప రామారావు రానేవచ్చాడు చాలా కాలానికి చెలరేగిచూచి పోవాల. మాను కుందామనుకున్న కాఫీ, సిగరెట్టు మరల సాగాయి మూడురోజులు బాప గారి పేరుతో. మరునాటినుంచి పిలకు జ్వరం. తప్పలేదు కాఫీ పదిరోజులపాటు. ‘నవ్వు జాతకునికి కష్టాలు కాకపోతే కలుగుతాయా సుఖాలు!

4

మరల ప్రారంభమైంది జీవితంలో పోరాటం. సాయంత్రం ఆఫీసునుంచియింటికి చేరాడు వినోదబాబు. అడ్రబకాయ కోసం నీవంగా మాటాడాడుయింటి యజమాని. పాలు పెరుగులవాళ్లు బాకీలక రధన చేశారు ఉదయాన్నే. చిలరమలరే బాకీలనాళి సంకతి వేరే చెప్పవలసిన ప్రశ్నేలేదు. జీవితమే ఒక బాకీ అయిపోయింది వినోదబాబుకు. మూడునాళ్లనుంచి దాదాపు పసులే జరుగు తున్నాయి. గతమంతా కళ్ళ ముందు నాట్యం చేస్తూంది. కనిపించినవారినేలా అడిగి విఫల మనోరథుడైనాడు. “ఏదో ఆపేదన కొద్ది అడగడమేగాని, ఎవరిస్తారు? తెచ్చిన బాకీలు తీరితేనేగా! ఎరుగనివారు ఎటుతిరిగి యివ్వరు కనీసం తాకట్టుఅయినా లేండే. ఎరిగినవారు అసలే యివ్వరు పరస్పర వారికి

తెలుసు కాబట్టి.” అన్నది అంతరాత్మ. కొండంత ఆశతో వెళ్ళాడు అన్న వద్దకు. అనమానంతో తిరిగివచ్చాడు, భార్య నిండు చూలాల. ఆమె కామ్యవిషయం తలుచు కుంటే గుండె చెరువవుతూ ఉన్నది. పసి పిలకు తీవ్రమైనజ్వరం. డాక్టరిచ్చిన ప్రెస్క్రిప్షన్ జేబులో భద్రంగా వున్నది.

పరిస్థితుల ప్రాబల్యం పెత్తనం చెలాయించసాగింది వినోదబాబుపై. తాను బ్రతికి వుండి కుటుంబం పక్షే కాధలను చూస్తూవుండటం దుస్సహ మనిపించింది. తండ్రి లేని కష్టాలనే భావంతో నేనా యీ లోకం పిలలను ఆదరించక పోతుందా తాను గతిలే అన్న నిర్ణయానికి వచ్చాడు. జీవితంలో కుది ఘడియలు సమీపించినట్లు బాధపడసాగాడు. అగ్ని పర్యటం బ్రష్టుల కావోతున్నట్లుంది మనస్సులో. చుట్టుప్రక్కల వాళ్ళంతా చేరి వికటాట్రహాసం చేసుకున్నట్లుంది మనోభీతిలో. క్రూర దృష్టులతో భస్మీపటలం చేసున్నారు అప్పుల వాళ్ళంతా భావనా ప్రపంచంలో. మృత్యు దేవత తనకరకుహసాలతో ఆరింగనం చేసుకోబోతున్నది దృష్టిపథంలో. పెను తుఫాను చెలరేగింది. కూర్చున్నవాడు అమాం తము లేచి బయటికి వెళ్ళాడు. మందులపావు చేరుకున్నాడు.

పసిపిల ప్రాణాలనెనా రక్షించాలనే దీక్షతో ఇతడిబిందె తాకట్టు పెట్టి ఆపూటకు తావలసిన ఏర్పాట్లు చేసింది జానకి. పిలలను నిద్రపుచ్చి భరణికోసం వేచి వేచి, నిదురించింది—తీరిన కష్టాలను తలచుకుంటూ.

5

రాత్రి పొద్దుపోయి ఇంటికిచేరాడు వినోద బాబు. ‘నాన్నా’ అంటూ కాళ్ళను పెన వేసుకుంటున్న ట్రగుపించారు—అభంగ భంగ తెలియని అమాయకులైన ఆ అర్ధకులు.

“ఏమండీ! నన్నూ నా పిలలను నేటితో ముంచుతారా? బ్రతికేం లే బలుసాక్షాత్తా తిని జీవించవచ్చు. అంత సామానానికి తల పడకండీ,” అంటూ కన్నీరు మున్నీరుగా దుఃఖిస్తూ తనను వారిసున్న ట్రగుపించింది భార్య. నిద్రున్న వారివైపు చూచాడు ఒకసారి. దృఢ నిశ్చయం సన్నగిలసాగింది. ముఖాన్ని ప్రక్కకు తిప్పాడు. భార్యా విడ్డలు ఆకలితో అలమటించుతూ విధుల వెంట తిరుగుతున్నట్లు కనిపించారు. ప్రతి వారు తిట్టి తరిమేసుకుంటు కనిపించారు. “ఫీ! నా కష్టాలు బావుకోటానికి వారిని కష్టపెట్టాలేమటమా? కాదు, కాదు. వారి నే యీ కష్టాలనుంచి కాళ్ళంతా గా విముక్తు ల్ని చేస్తాను.” స్థిరసంకల్పంతో వారిని సమీపించాడు. స్వప్న జగత్తులో అమంచాసం దాన్ని చూరగొంటూన్న పసికందుల ముఖ బింబాలు, తల్లిగర్భంలో చిరునవ్వులతో కేరింతలు కొడుతున్న పసిపాప, కష్ట సుఖాలు కాచి వడబోస కరుణామృతాన్ని చిందించే యిల్లాలి వదనం మార్చుకోన్న నిశ్చయాన్ని మరల మొదటికి చేర్చాయి.

భద్రంగా జేబులో దాచిన మందుపాటం బయటికి తీశాడు. గ్లాసులో నీళ్ళలో కొలి పాడు. ‘ప్రభూ! నా కుటుంబాన్నే నా కష్టాలపాలు గాకుండా కాపాడు’ అంటూ భగవంతుణ్ణి కడసారిగా ప్రార్థించాడు. ‘రా నాయనా! ఇంకా జాగు చేస్తావేం?’ అని కరుణహస్తాలతో పిత్తదేవతలు ఆహ్వానిస్తున్నాగు. గ్లాసుందుకొన్నాడు కంపిత హస్తాలతో. క్షణక్షణానికి వికల మెహాతున్న హృదయాన్ని రాయి చేసుకున్నాడు. తన కష్టాలు శాశ్వతంగా తీరిపోతున్నవి. మృత్యు దేవత తన నానందంతో కాగలిండుకో బోతున్నది. గ్లాసును ముద్దాడబోతున్నాయి పెదవులు. పాపం, వాటికేం తెలుసు, అది హాలా హలమని

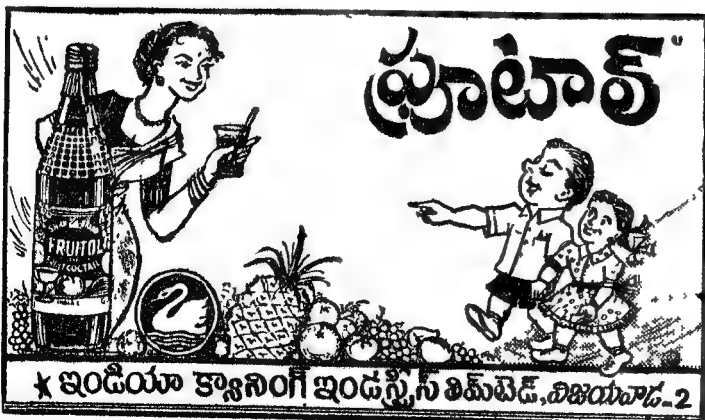
“వినోద బాబుగారూ!” బయటి నుండి పిలుపు. చిరించిన హృదయాన్ని సరి చేసుకున్నాడు. వెంటవెంటనే పిలుపులు రాసాగాయి బయటినుంచి. ధైర్యం సహిబోయింది వచ్చి తలుపు తెరిచాడు.

“వినోదబాబు గారు మీరేనా? పెట్రెగాం వచ్చింది” అన్నాడు. వణిగుతూన్న హస్తాలతో సంతకం చేసి తీసుకున్నాడు. చెదిరిన హృదయంతో చించాడు.

“జానకితో వెంటనే బయలుదేరి రావాలి. అమ్మతాలూకు ఇన్నూరెన్ను పెకం లేవే కోర్టులో తీసుకోవాలి.”—‘రామారావు’

కలా! నిజమా! కేకలకు నిద్రనుండి లేచిన జానకి నీరసంగా బయటికి వచ్చి ‘ఏమిటండీ’ అన్నది.

“నీవు కలలు గన్న మంచి రోజులు వచ్చాయి జానకి!” అన్నాడు వినోదబాబు సంతోషంతో.

NVKR AIVE,

కొద్ది సన్లైట్ **చాలా బట్టలను ఉరికింది** - అట్లు చేసినట్టిది థాని అధిక నురగ.

కల్లారా చూస్తే నమ్మకం: కంకరం పిక "ఉరికిన మెరినే తెల్ల వర్షను చూచి చాలా పంకోదించిన ట్లున్నారు. తెల్లగాను, కాంతిగాను, ఉరుకరిన ఈ బట్టల దొంతర, ఉప్పులు, తవ్వకలు, చూడండి—ఇవన్నీ అంత కొద్ది సన్లైట్ తో ఉరుకరినవి!

సన్లైట్ యొక్క గుణవంతమగు పద్మర్థయిన నురగ బట్టలను చాలా శుభ్రముగా ఉరుకును మరియు కాదక్క లేకుండానే బట్టలోగల ప్రతి మురికి అణువునూ తొలగించి వేయను! దీనిని మీరే స్వయంగా యాజ్ఞ పూజకోండి!

సన్లైట్ సబ్బు బట్టలను తెల్లగాను కాంతిగాను ఉరుకును

SR. 267-X 52 TL

హిందూస్తాన్ లిమిటెడ్ దారి ఉర్రుత్తి

ఆంధ్ర మహాభారతము

ఆది పర్వము - సప్తమాశ్వాసము

- సీ. తా నొక్కమునికన్య దనకర్మవశమునఁ, బతిఁ బడయంగ నోపక యుపేత
దౌర్భాగ్య యై ఘోర తప మొనరించిన, దానికి శివుఁడు ప్ర త్యక్ష మయ్యు
వేడుము వర మన్న వేడ్కతోఁ బలిదాన, మని యేనుమాటు ల య్యబలవేడె
నట్లని నీకు దేహాంతరంబునఁ బతు, లగుదు రేవురు పర మార్థ మనియు
- ఆ. హరుఁడు కరుణ నిచ్చె నది యిట్లు పాంచాల,పతికిఁ గృష్ణ యనఁగఁ బంకజాక్షి
యద్యవిల్లి పెరుఁగు చున్నది తత్స్వయం, వరము నేయుచున్న వాఁడు వాఁడు.
- క. ఇల నర్ధరాత్రమును సంభ్యలు రెండును భూతయక్ష దానవగంధ
ర్వుల త్రిమూరియెడ్రు పౌద్ధలు, వెలయఁగ నిం దవనిచరులు వెఱతురునడవన్.
- వ. మీరు ద్రువదుపురంబునకుఁ జక్కనరుగునది యందు మీకు లగ్గునని చెప్పి కృష్ణద్యైపాయనుం డరిగినఁ జాండునంద
నులు జననీసహితం బనవంతంబు రాత్రులుం బగల్గును బయనంబు వోవువా రొక్కనఁ డర్ధరాత్రంబున గంగయందు
బోమశ్రవణం బనుతీర్థంబున ప్సానార్థులై యర్జునుండు వ్రతార్థంబును రక్షణార్థంబునుగా నొక్కొక్కొకవి సేతఁ
బట్టుకొని ముందఱంబోవ నందఱునరుగునెడ సంగారవర్ణం డను గంధర్వం డంగనానహితంబు
గంగకు సంతప్రొద్దు జలక్రీడార్థంబు వచ్చినవాఁ డప్పాండవులపాదధ్వని విని యలిగి విల్లు గొని గుణధ్వనిఁజేసి వారి
కిట్లనియె..

అర్జునఁ డంగారవర్ణుని జయించుట

- వ. ఇవ్వేళయందు గ్రుమ్మరియెడువారి నెంత బలవంతులనైనను రాజాలనయినను నిగ్రహింతుము నన్ను దాయకుం
డెడగలిగి పొం దేనంగారవర్ణుం డను గంధర్వుండఁ గుబేరునఖండ నెప్పుడు నిందు విహరించుచుండుదు నన్నెఱుం
గరె యివ్వనంబును గంగాతీరంబును సంగారవర్ణంబులు నా జగద్విదితంబులు దీని మానవులు ర నోడుదు పొరచిన
వాని కర్జునుం దిట్లనియె.
- క. నడురేయి సంధ్యలందును, నడవఁగ నోడుదు రశక్త నరు లొరులు భయం
పడుదురె యే మెయ్యెడ నెప్పుడు నడతుమ యధికశక్తి పుగుషుల మగుటన్.
- క. అడవులు నేఱులు నవి నీ,పడసినయవియట్టె పుణ్య భాగీరథి యి
ష్టడమిఁ గలజనుల కెల్లను, నడపక సేవ్యంబ కాక యిది నీయదియే.
- సీ. పైమవతోత్తంగ హేమశృంగంబున, నుండి భూమికి వచ్చి యుదధిఁగూడె
గంగ నా నేడు దెఱంగుల నదియు మం,దాకిని నా సత్పథంబునందు
సురసిద్ధమునివియచ్చరసేవ్య యయ్యె న,య్యురగలోకంబున నొనర భోగ
వతి యన నొప్పె నున్నది నిట్లు త్రిభువన, పాపని యైన యి పురమమూర్తిఁ
ఆ. బార్యతీకమకుటబంధబంధురతరా,వాన గంగ నాడ వచ్చి నీవు
వలన దనిన నుడుగు వారము గాము నీవిఘ్న వచనములకు వేఱతు మెట్లు.

వ. అవి జననీత్రాత్మ సహితుండయి గంగా, విషేకార్థంబు వనుదెంచువయ్యెట్లును పై నంగారపర్థం దరినికెకసాయకంబు లేనిన నర్థునుం దరిగి కవచేతికొని విదిర్చి యయ్యమ్ములు దన్నుం దాఁక కుండం గాదికొని వని కిట్లవియె.

ఆ. వెడఁగ యిట్టిపాటి వెఱపించుటలును మూ,యలును నేమిసేయు నశ్రువిదులఁ బెక్కు లయ్యు నీవిభీషికల్ నులువులు, విరియునట్టు లిందు విరియుఁ జూపె.

సీ. అగ్ని దేవుండు బృహస్పతి కిచ్చె మున్నతఁడు భరద్వాజఁ డనఁగఁ బరఁగు ముని కిచ్చె నమృహాముని భార్గవున కిచ్చె, భార్గవుండును గుంభభవున కిచ్చె నమృహాత్ముండు నా కతిదయ నిచ్చెని,య్యనలాశ్రమని దాని నమృహాగ్ర గంధర్వవై వైచే ఘనుఁ డింద్రసుతుఁ డంతఁ, ద్ద్రదధంబప్పుడ దగ్ధమయిన

ఆ. నగ్నిదాహభీతి నంగారపర్థుండు, బమ్మరిల్లి నేలఁ బడిన వానిఁ గొప్పవట్టి యీడ్చికొనివచ్చె ధర్మజ,కడకు నింద్రసుతుఁడు కడిమి ఘెఱసి.

క. వానిమనోవల్లభ కుంభీనసి యనునది గరంబు భీతి నశేషో

రీసాధులార దయఁ బలి,దానము నా కిండు మీకు ధర్మపు పెరుఁగున్.

క. అని యెఱచు చున్న దానికి, ననఘుఁడు గరుణించి పాండవాగ్రజఁ డయ్యె ర్జునుఁ జూచి వీని విడువుమ, యని నోడినవాని హీను నయశోపీర్వున్.

ఆ. అనిన నరుఁడు వల్లె యని వాని కనియె గంధర్వ నిన్నుఁ గరుణ ధర్మరాజు గురుకులేశ్వరుం డశరణశరణ్యుండు, విడువఁ బనిచె నింక వెఱవకుండు.

వ. అవి వాని నాశ్యాపించి మందల విడిచిన నట్లు నిర్జితుండై యర్థుమన కంగారపర్థం దిట్లవియె.

ను. అని సీచేతఁ బరాజితుండ నయి నా యంగారపర్థత్వ మిం

కను దాల్చక మది నంత నిర్లజఁడనే గర్వం బడంగక రణం

బున మున్నోడియుఁ బూర్వనామమునఁ జెం పుక గర్వముం దాల్చువాఁ

డనఘా సత్సభలందు మెచ్చఁబడునే హాసాస్పదీభూతుఁ డై.

వ. నీయాగ్నేయాశ్రమంబున దగ్ధరథుండ నయ్యును గంధర్వమాయ ననేక రత్నవిచిత్రంబైన రథంబు వడసి యిది మొదలుగాఁ జిత్రరథుండ నయ్యెద నీవరాక్రమంబునకు మెచ్చితి నీతోడిసంఖ్యంబు నా కభిమతంబయినయది నాకపంబు నంబదయంబడిన వాఙ్మపి యమ విద్య నీకిచ్చెద దీనిం దొల్లమనువలన సోమండు వడపె సోమవివలన గంధర్వ పతి యయిన విశ్వావసుండు వడపె నాకవివలన నేను బడసితి నెవ్వందేవి మూఁడులోకంబులం జూడ నిచ్చగించి నాతండుదనయిప్పుకుం దగ నివిద్య పెంపున పర్యంబునుం జూచు నేము దీనవచేసికాదె మావపులకు విశేషం మై వేల్పుండేక కానింపంబడక జీవించెద మీదికాపురుషప్రాప్తంబై పరిణంపడు నీవు తాపత్యవంశవర్తనుండవు మహా పురుషుండవు నీకు నపరింబగు నీ దివ్యవిద్య గొను మీచ్చెద దీనిఁగొనునప్పుడు పాణ్డాపిక వ్రతంబుసేయవలయు నీవు నాకు నాగ్నేయాశ్రమిచ్చునది మహాజపవ త్త్వంబుఁ గామవర్ణంబుఁగామగమనంబులు నై న గంధర్వహయం బుల మీకేపురకుం జెఱుమాతేసి యిచ్చెద.

సీ. వృత్రుపై గీర్వాణ విభుఁడు ముక వజ్రంబు, వైచిన నది వాని వజ్రకీతిన పటుమస్తకంబునఁ బడి పాతరయమునఁ, బదివ్రయ్యలైనఁ ద ద్భాగచయము క్రమమున బ్రాహ్మణ శ్చత్త్ర)విట్పూర్ణుల,యందు వేదంబును నాయుధమును హలము శుశ్రూషయు నయ్యె వజ్రంబున, వాహంబులందు జ పంబునయ్యె

తే. నట్టిజవమున నభిమతం బగుచున్న;యట్టిహయసమూహంబయ్యెయ్యవనివతుల కఖిలభువనముల్ రక్షించు నపుడు నకల,సాధనములలో నుత్తమ సాధనంబు.

వ. అవి నావి కర్థునుం దిట్లవియె.

ఆ. ఎంతమిత్రులైన నెన్నందు నొరులచే, విద్యయును శ్రుతంబు విత్తచయముఁ

గొనఁగ నొల్ల నాకుఁ గూర్చేని ననలాశ్రు,మనఘనీపుగొనుము హయములిమ్ము.

వ. నీతోడ బద్ధ పఠ్యంబుఁ జేపెద మఱి మమ్ముఁ బరమధార్మికులం బరమబ్రహ్మణ్యుల నేమికారణంబున నుదిరి పలికె వివన గంధర్వుం దిట్లవియె.

ఉదయ కిరణాల బంగారు కాంతులు ప్రజ్వలమయి, ఉదయస్థులలో తడిసి అడు తగిలే చెట్ల ఆకులను దూసుకుంటూ, ప్రపంచాన్ని ఆ స్వేషించాలన్నట్లు, సర్వవ్యాపక మాతున్నాయి, ఆ కిరణాల కాంతులలో నల్లత్రాచుల్లా పరుచుకు సమానాంతరంగా పరుగిడుతున్న రైలు పట్టాలు నిగనిగలాడు తున్నాయి. కనుమాపుమేర చివరలో తాత్కాలికంగా కలుసుకున్నట్లున్న ఆ రైలు పట్టాలు జీవితానికి గమ్యం తెలియక సతమత మవుతున్న యువకుడి గమనంలా భూమిమీద కుట్టుకున్నాయి. చుట్టుకున్న పట్టాలపై యావనపు ఉద్రిక్తతల ద్వారా గడిచినట్లయితే, ఉత్సాహంగా కూత కూస్తూ, భవిష్యత్తులో బరువుగా నేలడుతున్న సంవత్సరాలపై టైలతో, జీవితాన్వేషణలో బయలుదేరిన యువకుడి గుండెలా దడ దడలాడుతూ క్రమతో రైలుకేగంగా పరుగిడుతోంది. ఎర్రరాతి స్తంభాలతో, పుర భూములతో, ఎత్తు పల్లాల కొండలతో, మేకులు నిలుచున్న తాటిచెట్లతో చుట్టూ ఆవరించుకొన్న ఆ ప్రకృతి పరుగులే రైలు బండికి దారియిస్తూ సగిరింపగా తప్పకుం టోంది.

శివరాం రైలుపెట్టె కిటిలోంచి తొంగి చూస్తూ ఆలోచించాడు. అతని జీవితానికి, రైలుగమనానికి ఎన్నో పోలికలు కనిపించాయి. వాతాత్మక బయలుదేరిన ఆ ప్రయాణం జీవితంలోని ఎ అంతరాలూ ఋణపు చెస్తుందో! దూరంగా ఉన్న ఒక క్రొత్తనగరంలో, ఎరుగని మనుష్యుల సాంగత్యంలో క్రొత్తజీవితం దిద్దుకోవాలనుకున్న ప్రయత్నం ఏమాత్రం! పురాతన సంప్రదాయాల భావాల బంధాలలో పాతుకుపోయి తుప్పుపట్టిన మనస్సుకు డిరిసిడి పెటాలనే వాంఛ, ఆశించిన ప్రేమ దూరమవగా అలసు టించి కరుడుగట్టిన హృదయానికి ఉపశమనం కలిగించి గతం మరచాలనే బాధలకొరక, ఒకరూపం పొంగుతాయో? సముద్రంలో పడిన మనిషి బలవంతంగా యాత్ర నేర్చుకోవలసిన విధంగా, క్రొత్తపరిసరాలలోకి కాలం పెనుతున్న తానుకూడ బలవంతంగా మేధా కత్తిని వుపయోగించి ఒక క్రొత్త బ్రతుకు కల్పన చేసుకోవలసి వస్తుంది.

ఎండి ప్రవాహన చెట్టు కొత్తగా నేసిన చిగురుటాకులు ప్రాద్దు బెండలో తళి తళి మెరుస్తున్నాయి. మామిడిచెట్టు నొకదాన్ని మాధవీలత అలుకొనటానికి ఎగ్గరాకుతోంది. అప్పుడే రెక్కలు వస్తున్న ఒక పిచ్చికపిల్ల ఎగరడానికి తిరిగి దగ్గర పారాలం నేర్పుకుంటోంది ఒక తొలిచెట్టు పెనున్న గూడులో. రైలుకట్ట క్రింద తుప్పల్లో మెలిచిన చిన్న గడ్డితూలు చిలిపిగా ఆనందంగా నృత్యం చేస్తున్నాయి భవిష్యత్తు కలలతో. కాయలు

వన్నట్లు, గర్భవతియైన స్త్రీలా గర్వంగా, గంభీరంగానిండుగా కనిపిస్తోంది. తెలివైన తీగలమీద పాతపిట్టల నీలం తోకలు చూపిస్తున్న భాకాంతులు తెలుపుతున్నాయి. పాలిష్ట బురికే గ్రామీణులు ఆపుల మందను పచ్చిక కోసం తోలుకుంటున్నారు. రైలు గమనములో తిరిగిపోతున్న అదృశ్యాలు, వేడెక్కిన మెదడు కలవరిస్తున్న ఆలోచనల కదిలి అదృశ్యమైపోతున్నాయి.

ఆ స్వేషించినకొలది జీవితంలో కలిగే అనుభూతులతో, తారసిల్లే విచిత్ర వ్యక్తులతో జగతి ఎంత రక్తిమయం అవుతుంది! అంగుళి ఒకొక్కసారి అనిపిస్తుంది—కలకాలం జగతిలోనే బ్రతుకు వయ్యగా గడిచాలని. జగతిలో విచిత్రమైన యాత్ర జరుపుతున్న యాత్రీక పీరుడిలా శివరాం ఆలోచనలతో ఒక మందస్థిరం చేశాడు.

ఆ మూడవతరగతి రైలు పెట్టె నేళంలోని దీప్తప్రజల మూఱజియమేలా అనుపడుతోంది. నిద్రలేచి ముఖాలు కడుక్కొన్న ప్రయాణీకుల కిరీటాల్లోంచి గతరాత్రి మెరికవాసనలు వెలువడుతున్నాయి. రైలు బొగ్గు మెకలు రాలిపడిన బెంపిల్ సరిపర్కముతో నలుపై మాసిన ప్రయాణీకుల దుస్తులు బద్దకసుల గతి జ్ఞాపికే తెస్తున్నాయి. ఒక విద్యార్థి హోలాలు పరుచుకొని ఏదో నవల పఠిస్తున్నాడు. భార్యా పిల్లలతో ఉన్న ఒక సంసారి, సామానులు రెక్కపెట్టుకుంటున్నాడు—నిద్రలో ఏమీ దొంగిరింపబడలేదుగదా అని. తెలంగాణా గ్రామీణులైతే ఒక చుట్టు ముట్టించాడు. బెజవాడకు ముందు పలికే తేనుగుభావ మారిపోయి, ఉర్దూ మిశ్రమంతో, మాటచివర “హా” లతో పెట్టె సందడిగా, రైలు గమనానికి ఉత్తప్రదాతర యరయ్యింది. భార్యాభర్తలు వోక మూల కూర్చుని సరసంగా గృహ విషయాలు ముచ్చటించుకుంటున్నారు. క్రొత్తగా హైదరాబాదుకు వస్తున్న ఒక

వింతలు, విశేషాలు వివరిస్తున్నాడు. విదూరంగా, కానీయ వస్త్రాల్లో ధరించిన ఒక విరాగి ఉదయ మూర్ఖుణ్ణి ధ్యానిస్తున్నట్లు నిమిలిత శీత్రుడయ్యాడు. ఒక చిడ్డల తిరి రైలు కిటికీలకూ తనకోక ఉయ్యాలకూ కట్టి, తన పిల్లవాణ్ణి అందులో పడుకోబెట్టి ఊపుతోంది. గ్రుడ్డి విచ్చూగాడు రైలుపెట్టెలో దొంగతనంగా జొరబడి బతకమ్మ పాట పాడడం మొదలెట్టాడు. అరటిపళ్ళు, బటా నీలు, తేలుమందు, పుస్తకాలు గురిచి తెడులు, బొతాములు, రిబ్బన్లు, అమ్మ తున్నవాళ్ళు ఒక పెట్టెలోంచి మరొక పెట్టెలోకి, రైలునడుస్తూన్నప్పుడే, ప్రమాదాన్ని కెంకిందకుండా, రైలుపెట్టెల ఊచల సహాయంతో కదిలిపోతున్నారు. పరిశీలించే వానికి కావలసినంత పరిశోధన వస్తువు ఆ రైలు పెట్టెలోని ప్రతి మనిషిలోనూ కనిపించుతుంది. ఏ జీవిత వనకాల ఎంత చరిత్ర ఉందో, ఆ చరిత్ర అర్థం చేసుకోవాలంటే ఏం చేయాలో, అనే ఆలోచన శివరాంకు కలిగింది. అయినా జీవితాలు అర్థం చేసుకోవాలంటే తీవ్రమాత్రపు చూపులో జరిగే పనా?

రైలుపెట్టెమూల ఒంటరిగా కూర్చున్న ఒక జవ్వనిముఖ ప్రహేళిక వాసంతరం అందంలో తిలకం దిద్దుకుంటోంది. బక్కపలదగా, పాటిగా, నాజూకుగా, రేతమందార పత్రంలాంటి ముఖంతో చురుకుగా, అందంగా కనిపిస్తున్న ఆ అమ్మాయి శివరాం హృదయంలో అణగారిన ఎన్నో గతస్మృతులు వెలికిదెచ్చింది. సరిగ్గా ఆ అమ్మాయిలా ఉన్నా రేకవయినా, చాలావరకు ఆ పాతీకరే శివరాం మనస్సులో దాగొన్న ముగువలోకూడా ఉన్నాయి. అసలు జీవితంలో యింత ధైర్యం, మొండితనం, సాహసంగా దూరప్రయాణాలుచేసి క్రొత్త జీవితం రూపొందించుకోవాలనే కోరిక ఆ అమ్మాయి వలనే కలిగింది. మనస్సు అపహరించి,

తెలుగు భాషాగమితి బహుమతిపొందిన నవల

జీవితాన్నే మార్చేస్తారు. బాగా ఒక నిట్టూర్పు విడిచాడు శివరాం. రైలు ప్రయాణంలో రాత్రి సరిగా నిద్రలేక ఎర్రగా ఉబ్బిన కన్నుల్లో వేడి బాష్పాలు తారట్లాడాయి. గుండె ఆవేదనతో వేగంగా కొట్టుకుంది. జీవితానికి సరిపడ్డ మనస్తాపం కలిగించిన కారదను ఎలా మృహగలడతను? ఉబ్బింగి వచ్చే శోకాన్ని, రైలు పెట్టెలోని జనం పరికింద గలరనే భయంతో లోలోపలనే అణచుకొన్నాడు శివరాం, ముఖ భంగిమలు బలవంతంగా మార్చుకుంటూ. అరు సంతర్పితాలక్రితం మొట్ట మొదటగా కారదను చూశాడు శివరాం. గుమ్మంలో అగిన జట్కాలోంచి దిగింది ఆమె. ఒక్క తలుచుని తెలని శిరీరంలో, వంకీలు తిరిగిన తిరోజాలు ముడిపడి దీర్ఘంగా వేలాడే జడ చేత్తో ఆడిస్తూ, సన్నని దొండపండులాంటి పెదాలతో, జాలిగా నవ్వుతూ గుమ్మంలో అడుగు పెట్టింది. ఆమె అమ్మమ్మ చిట్టెమ్మ కూడా చేత్తో మూట వుచ్చుకొని ఒంగి లోయిన నడుంలో తెలబడిన శిరోజాలలో తేరుకునే బ్రతుకులోని బాగుల బరువుతో ముడతలుపడిన శోకమూర్తిలా ఉన్న చివర

వదనంతో కారద వెనకాలేదిగి పిధి అరుగు మీద కూలబడింది. శివరాం తాతయ్య బ్రహ్మయ్యగారు పొలం వెళ్ళి క్రమతో బసలిక దీర్చుకుందామని కుప్పిలో ఒరిగి, అన్నగారి భార్యను, కారదనుచూచి చటుక్కున లేచి, సాదరంగా, సానుభూతితో లోపలికి ఆహ్వానించానించారు. అరుగుమీద కూర్చుని సావకాళింగా చగువుతున్న నవల యూసీ శాడు శివరాం. ఇంట్లోకి రాగానే, శివరాం తల్లి, సుభద్రమ్మ, చెరైలు, లక్ష్మి, కారదను, ఆమె అమ్మమ్మను చుట్టుముట్టారు. సుభద్రమ్మ కంట తడిచెట్టుకొని చిట్టెమ్మను, కారదను ఓదార్చింది. పడళ్ళ లక్ష్మి పరిసితి అర్ధంకాక, విచిత్రంగా మూగగా మానింది చిట్టెమ్మవైపు. బ్రహ్మయ్యగారు ఒక్క పట్టు పొడుంపిల్చి రాత్రి అతిథుల భోజనాలకు ఏర్పాటు చేయమని సుభద్రమ్మకు చెప్పి, ఆలోచిస్తూ అరుగుమీదికిపోయి కూర్చున్నారు. వయస్సు, ప్రపంచజ్ఞానము బాగా అలవడి పదిహేడేళ్ళు నిండి యువకుడొతున్న శివరాంపరిసితి యిట్టే గ్రహించుకున్నాడు. కారద తలితండ్రులు తీర్థయాత్రలకు వెళ్ళి

కృష్ణానదిలో పడవ ప్రమాదంలో మునిగి చనిపోయారు. ఈ ఘోర వార్తవిని తలబాదుకుంటూ చిట్టెమ్మ అనపర్తి వెళ్ళి, మిగిలిన ఒక్క మనుమరాలిని తనదగ్గరే ఇంక ఉంచుకొని పోషిద్దామని, తీసుకు వచ్చింది. బ్రహ్మయ్యగారి సలహా ప్రకారం రైలుదిగి, తిన్నగా ఆయన యింటికి కారదతోడ వచ్చింది చిట్టెమ్మ.

బ్రహ్మయ్యగారి ఆదేశంతో సుభద్రమ్మ వంటింట్లోకి ప్రవేశించింది. కాళ్ళు ముఖం కనుక్కొని చిట్టెమ్మకూడా పీటవేసుకొని వంటయింట్లోకి చేరింది.

విదో కొత్తన్నే హితురాలు దొరికినటు లక్ష్మి మూగగా, మెలిగా కారద దగ్గరకు వెళ్ళి చెయ్యిపట్టుకొంది. సన్నటి పెదవుల మధ్య దానిమ్మగింజలాకనిపించే తెలటి పళ్ళనరుస చూపిస్తూ, మెలిగా మంపనీయంతో చేసింది కారద స్నేహభార్యకంగా.

పెదల బాగ్యత, బాగుల వాతావరణం నుంచి యిదిరు ఒక్కక్షణంలో తప్పుకున్నారు. దొడ్లో పాలేదుప్రక్కలు పరిచి ఉంచాడు, క్రింద నీళ్ళునలి. దొడ్లో బొగడచెట్టు విచ్చినపుపులతో కిలకిల నవ్వింది పిల గారికి. ఆబొగడ చెట్టుక్రింద తెలదుప్పట్లమీదకు చేరారు లక్ష్మి, కారద. దొడ్లో పోయిలోంచి ఏకధారగా నీళ్ళు బిందెలో పడుతున్నాయి.

‘నాపేరులక్ష్మి!’ లక్ష్మి నవ్వుతూ అంది. ‘నాపేరు కారద!’ లక్ష్మి బుజంమీద చెయ్యివేసి దగ్గరగా తీసుకుంది కారద. మాటలుదోరాయి కులాసాగా. మరుక్షణంలో వారిమనస్సులు కలిసిపోయాయి.

శివరాం దొడ్డివైపున ఉన్న వరండాలో నిలుచుని కారదవైపుచూశాడు. సంధ్యాగుణ రాగంలో కొద్ది ఎరుపుపూతల లాలిత్యంతో తోణికిలాడుతున్న కారద, చిన్నపువ్వుల తెల నాయిలు చీరతో అందాలరాశిలా దర్శనీయంగా అగుపడింది.

సుభద్రమ్మ దొడ్లో రుబ్బుకోలులోవేసి రుబ్బుతున్న కందిపచ్చడి గుమ్మన కమ్మని వాసనలు చెదజల్లింది.

కొంటెగా జంటగా నడిచివచ్చారు కారద, లక్ష్మి, సుభద్రమ్మవద్దకు.

నోయారుతున్న భంగిమలతో పెదవులు తడుపుకుంటూ నిలుచున్న ఆ పిలలనుచూచి సరదాగా సుభద్రమ్మ కొంచెము పచ్చడి వాళ్ళచేతులో రాల్చింది.

‘అమ్మా! అన్నయ్యకుకూడా పెట్టనే!... వరండాలో యిందాకటినుంచి నిలుచున్నాడు—!’ లక్ష్మి చిరిగిగా అన్నన చూశాకచేసింది.

శివరాంతలి దగ్గరగావచ్చినిలుచున్నాడు. ‘నా అన్నయ్య?’ కారద మెరుగున్న కళ్ళతో శివరాంవైపు తిరిగి మందస్యంతో చేసింది. శివరాంకూడా నవ్వాడు.

ప్ర శ న్త మై న కా ఫీ పా డ రు

Fresh, Fragrant & Delicious

ఆంధ్రా కాఫీ పెడర్లు

ANDHRA Coffee

ఆంధ్రా కాఫీ యిండస్ట్రీ, గుంటూరు.

Quality is our Motto

(బ్రాంచిలు: బ్రాడీపేట, బాపట్ల, సత్తెనపల్లి, వర్సరావుపేట, నిడుకొలలు.

ఆంధ్రా కాఫీ ఇండస్ట్రీ

H. O. పట్నం బజారు - గుంటూరు-1

‘చదువు కంటున్నావా?’ అడిగాడు
శివరాం ‘పోర్టుఫోరం పరీక్షకు వెళ్ళాను!
మాస్టరుగారి ప్రశ్నకు సమాధానమిచ్చి
నలుపు చెప్పింది కారదు!’

‘నేను స్కూలు డైరెక్టుకు వెళ్ళాను
శివరాం బుజాలెగరేశాడు శివరాం.

‘మా అన్నయ్య అస్తమానం వాతో
తగువులాడతాడు నువ్వు వాజట్టా? ...
అన్నయ్యజట్టా! లక్ష్మీ కారదను చెయ్యి
పుచ్చుకుని ప్రక్కకిలాగింది.

‘ఇప్పటికట్టాను!’ నవ్వింది కారదు.

‘ఎంక సితో డెబ్బలాడను చెలాయా!’

శివరాం అభిమానంతో ‘ప్రతివో పట్టినట్లు
మృతంగా అన్నాడు.

‘ఏం!... ఇకమందు కారదతో డెబ్బలాడు
తావా? చిలిపిగా గట్టిగా నవ్వింది లక్ష్మీ.

కారదు, కిల కిల నవ్వింది. కళ్ళకు కాల
దువ్వి, చిలిపిగా నవ్వుచెసినట్లు చూసింది
కారదు. కారదతో కళ్ళా పెట్టుకుంటే సరదాగా
ఉండేలా ఉంది అనుకున్నాడు శివరాం.

నీకు మంచికథలు వచ్చా? కారదు ఏదో
అలాచిను అడిగింది.

‘చెప్పవా?’ శివరాం ఆశ్చర్యంగా మంచం
మీద ప్రక్కగా కూర్చున్నాడు.

చంద్ర వంక వెన్నెలలో బొగడచెట్టు
కొమ్మల నీడలో, పిల్లగాలుల అలలో,
ఆనందం గా కథలు చెప్పుకుంటూ కులాపాగా
గతువుతున్న ముగ్గురిని చూసి స్నానము
చేద్దామని దొడ్లోకివచ్చిన బ్రహ్మయ్యగారు
జాలిగా, బాగా, బాధలోంచి ఉద్భవించే
ఆప్యాయతతో, ఒక కన్నీటి ముక్క వదిలారు.
తాను బ్రతికుండాగా చెట్టుకి కొడుకు చని
పోవడం, అన్నగారి మరణానంతరము
ఒంటరిగా బ్రతుకుతున్న ఒడిగెగారు జీవితం
లోని ఒక్క కూతుర్ని పోగొట్టుకోడం
కళ్ళముందు తిరిగి బ్రహ్మయ్యగారు
నిట్టూర్చారు. పెద్దతనంలో బ్యాతిలతో
ప్రతికవలసి వచ్చింది నే బాధకంటే, తరి
దండలు ప్రేమతో నిండుగా జీవితాలు
గడపలేని అనాధలుగా ఆపిలలు తయారని
బ్రహ్మయ్యగారు లోలోపల కుమిలి
పోయారు.

కువ్వలు చుట్టుకొని కుళాయి క్రింద
కూలబడారు బ్రహ్మయ్యగారు.

‘తాతయ్యా! నడ్డిరుద్దవా?’ శివరాం
దగ్గరికి చేరాడు.

‘తాతయ్యా! నీవంటికి సబ్బుపట్టించవా?
లక్ష్మీ గంతుతూ ముంగుకు వచ్చింది.

‘తాతయ్య కువ్వలు నే ఉతుతా!’
కారదు నవ్వుతూ మెలిగా బ్రహ్మయ్యగారి
దగ్గరకువచ్చి నిలబడింది.

కుళాయిధారలో స్నానం చేస్తున్న
బ్రహ్మయ్యగారు తల నీళ్ళతో నీమురు
గుంటూ, పిల్లల చూసి సరదాగా నవ్వాడు.

ఎరమరికలేక పిల్లలతో కలిసిపోయా శ

విజ్ఞానం దంతవైద్యుని

నలహాను

అనుసరించండి

Wisdom REGD.

దీనితో ఉదయం

సాయంత్రం తోమండి

వందల్లు ఆరోగ్యంగా పుండడానికి ఉదయము-
రాత్రి-ఇంకను సాధ్యమైతే భోజనం చేసిన
తరువాత ప్రతిసారి క్రమం తప్పకుండా
వందల్లు తుభనరుకుకొనడం అవసరం.
వందల్లు నందున ఇరుక్కున్న ప్రతి ఆహారపు
వస్తువును తినేవయానికి తగిన టూత్ బ్రష్
కావలెను. కాన విజ్ఞానం వాడంది. పూర్తిగా
తుభ్రం చేసేట్లు ఇది దీక్షెను చేయబడింది.

విజ్ఞానం దీక్షెనులో ఈ ప్రత్యేక లక్షణాలను
గమనించండి. వాడటానికి సులభంగావుండేట్లు
వంకర హండిల్, నోటితో అన్ని కోణాలకు
సోయేట్లు పాట్టి బ్రష్ పాడ్, వంటి ప్రతిభాగం
అందుకోడానికి టేవర్డ్ నైలోన్ కుచ్చులు.
విజ్ఞానం బ్రష్లోని కుచ్చులు చాలకాలం
వ్యయము. మిస్టరుల్ విజ్ఞానం దంకపం అడగండి

Wisdom REGD.

చిరకాలం మను

టూత్ బ్రష్

108

★ అన్వేషణ ★

కారదను చూసి చిట్టెమ్మ లోపల ఆనందంతో కొంత మనశ్శాంతి పొందింది.

హరికేసులెటు వెలుగులో; అమాయకమైన కబుర్లతో, ఏదో అల్లరి చేస్తూ, మామిడిపండ్లరసం జుర్రుతూ, భోజనాలు చేశారు పిల్లలు బ్రహ్మయ్యగారితో.

పులదనంలోంచి తియ్యదనం పొందిన మామిడిపండులా, బాధలోంచి ఆనందం పొందారు వయస్సుతో కుంగిన బ్రహ్మయ్యగారు.

దొడ్లో తెల్లగుప్పటతో వెన్నెల్లో మెరుస్తున్న ప్రక్కలమీద ఒరిగారు అంతా. శివరాం బ్రహ్మయ్యగారి మంచము మీద చేరాడు. లక్ష్మి, సుభద్రమ్మ ఒడిలో దూరింది. చిట్టెమ్మ కారద కురులునిమురుతూ చాతుకుని మంచముమీద పడుకుంది.

బ్రహ్మయ్యగారు అలసి ఉండటంచేత గుర్రపెట్టి నిద్రలో మునిగారు. తక్కిన మంచాలమీది జనం కూడా సుషుప్తిలో సొమ్మసిలి పోయారు.

శివరాం ఆకాశంవెళు చూశాడు. నిర్మలమైన ఆకాశంలో తెల్లదూదిలాంటి మబ్బులు తేలుతున్నాయి మబ్బుల మాటుల్లోంచి తారలు మిణుకు మంటున్నాయి. కాంతి వంతమైన వెలుగుతో చంద్రుడు కలకలలాడుతున్నాడు. అలాచూస్తూఉంటే జీవితం అంతా హాయి అనిపించింది.

కారదను చూడగానే ఏదో అభిమానం ఏర్పడి శివరాం హృదయంలో ఏదో సన్నిహితత్వం ఏర్పడింది. పలచగా, సుండ్రంగా చంద్రబింబంలా మెరుగున్న కారద ముఖము మీద బొగడవ్రాలురాల్సి కురులలో దూరి సాగసుగా నిలచున్నాయి.

‘కారద చాల మంచిపిల్ల!’ అనుకొని

లోలోపల నవ్వుకొని బ్రహ్మయ్యగారి వక్షంలోకి ముఖందూర్చి కళ్ళు మూసుకున్నాడు శివరాం.

వారం రోజులు గడిచాయి. శివరాం, కారద పేకాట, గవ్వలు, కేరము ఆడుకుంటూ, లక్ష్మితో దాగుడుమాతలు పరుగు పందాలు జగువుతూ కాలంగడిపారు. వారం గడిచాక చిట్టెమ్మ కారదను తీసుకొని ప్రక్కవీధిలోని స్వంతయంటికి వెళ్ళిపోయింది.

ప్రతిరోజు పిలుచేసుకొని శివరాం, లక్ష్మి, కారదను చూడటానికి చిట్టెమ్మ యింటికి వెళ్ళి వచ్చేవారు. తర్వాత స్కూళ్ళు తెరిచారు. కారద విడవఫారింలో చేరింది. శివరాం ఇంటర్ లో ప్రవేశించాడు. లక్ష్మి రెండవఫారింలోకి వచ్చింది. చదువుల గడబిడల్లో రెండు సంవత్సరాలు గడిచి పోయాయి.

ఆరెండు సంవత్సరాలలో కారద రూపం మారింది. ఒళ్ళు చేసింది. బుగ్గలు నున్నవై, నవ్వులో, సిగ్గులో సాబ్బలు పడుతున్నాయి. మెరిసే కళ్ళలో చిరిపితనం తొంగిచూస్తున్నది. హాయిగా కిరికిలా మునుపు నవ్వే కారద అదోలా మృదువుగా, బిగువుగా, లజ్జగా నుండస్థిరం చేసుకొనింది.

ఒకరోజు శివరాం చిట్టెమ్మయింటికి వెళ్ళాడు వసారాలో బల ఉద్యాలమీద కూర్చుని జేబురుమాలు పై అలిక ఏదో కుడుతోంది కారద. తలంటుతో స్వేచ్ఛగా విడివడిన వంకలజుట్టు కారదకు క్రొత్త అందియిచ్చింది. గులాబీరంగు వీరకట్టుకుని రేకులు విప్పుకున్న గులాబీలా ఉద్యాలలో ఉండి కారద.

‘ఏమిటి కుడుతున్నావు?’ శివరాం,

కారద చెయ్యి పట్టుకున్నాడు.

‘నిన్నే కుడుతున్నా!’

శివరాం జేబురుమాలు చూశాడు. తన పేరు ఎర్రగులాబీ రేకుల్లా ఆ రుమాలుమీద అల్లుకుంది.

‘నన్ను నిజంగానే కుట్టేవు!’ నవ్వాడు శివరాం. జేబురుమాలు లాక్కుంది కారద. ‘రుమాలుమీదకాదు!’ అంటూ కారద పకపక నవ్వింది.

పేరు కుట్టిన రుమాలు మెల్లిగా శివరాం జేబులో కుక్కింది కారద.

శివరాం కారద బుగ్గనిమిరాడు. కారద సిగ్గుపడి లోపలికి పరుగెత్తి వెళ్ళిపోయింది. ‘అమ్మమ్మా! శివరాం బావనచ్చాడే!’ గట్టిగా అరిచింది కారద.

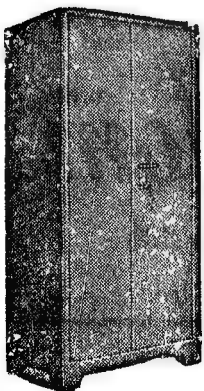
లక్ష్మిని తోడుతీసుకుని, శివరాం, కారద కలిసి, సినిమాలకు వెళ్ళడం, పార్కులో సాయం కాలం గడపడం పరిపాటేపోయింది.

కారద కాలేజీలో చేరింది. చేసిన నాలుగు నెలల్లో ఇంతోమార్పు! కట్టులో, నడకలో, మాటలో భావంలో, పూర్తిగా మార్పు కనిపించింది శివరాంకు. ఆ మెయింట్లో ఆడ స్నేహితులు పెరిగిపోయారు. తరుచు ఎవరో విద్యార్థులుకూడా వస్తూ ఏదో సంభాషణలతో చాలకాలం గడిపేవారు. శివరాంవచ్చి నవ్వుకు కాస్తేపు మాట్లాడి స్నేహితులతో పనివుందని వెళ్ళిపోయేది కారద. కాలేజీ ఎన్నికలలో వక్తృత్వపు పోటీలలో, నాటకాలలో పాల్గొని బహుమతులు సంపాదించేది. ఆ బహుమతులు చూసి మురిసిపోయేది చిట్టెమ్మ.

కారద ఇంటర్ రెండవసంవత్సరములోకి వచ్చింది. శివరాం బి. ఎ. ఆఖరి సంవత్సరం చదువుతున్నాడు. కారద సరదాగా కాలంతో మాట్లాడుతున్నాడు. మునుపుకనబరచినంత ఆత్మత ఆదరణ చూపించటంలేదని శివరాం అనుమానపడిబాధపడేవాడు. కాలేజీ కార్యక్రమాలలోను, చదువులలోను స్నేహితుల సాంగత్యముతోను తీరుబడిలేకపోవడం నిజమైనా, కారదలో ఏదోమార్పు వున్నట్లు మాత్రం స్పూరించింది శివరాంకు.

శివరాం ఒకరోజు సినిమాకు వెళ్ళాడు. సోఫాలలో వెనుకగా కారద, మాధవరావు కనిపించారు. కారద శివరాంను చూసి నవ్వింది. మాధవరావు శివరాం తోటివిద్యార్థి. అవీడు కాలేజీ విద్యార్థిసంఘానికి అధ్యక్షుడు. బాగా డబ్బున్నవాడు. అందమైనవాడు. శివరాంకన్న పదిరెట్లు హోదా కనపరిచే మనిషి. మాటల చాకచక్యంతో మనుష్యుల స్నేహము సంపాదించే నేర్పుగల మాధవరావుకు కారద స్నేహం అంత కష్టం లేకుండానే లభించింది. కాలేజీ కార్యక్రమాలలో కొంత ఘనత వహించిన

(42-వ పేజీ చూడండి)

అనేక సంవత్సరముల అనుభవముతో నిమిష పద్ధతులలో చూచే తియ్యబడిన యినుపపై పెట్టెలు, ఉక్కు బీరువాలు, క్యాష్ బాక్సులు, మరియు ఆఫీసు రాకులు సరసమైన ధరలకు సకాలములో తియ్యబడిన యినుపలము.

ఆంధ్రప్రదేశ్లో ఈ పరిశ్రమను ప్రోత్సహించండి.

ఆంధ్ర సేఫ్ కంపెనీ,

<p>హైదరాబాద్ : నరస్వతిటాకీస్ రోడ్, మునిసిపల్ ఆఫీసురోడ్, విజయవాడ-1.</p>	<p>కర్నూలు : మునిసిపల్ ఆఫీసురోడ్, విజయవాడ-1.</p>
--	--

(బాంచి: ప్రకాశంరోడ్ - విజయవాడ-2.

మెయిన్ రోడ్, చీరాల

ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యపట్టణములలో సేల్సువిజంట్లు కొవలెను. వివరములకు వ్రాయండి.

నక్షత్ర ఫలితాలు

[20-5-59 వెలుదలు 26 5-59 వరకు]

గ్రహ సిద్ధి.

శ	బు	ర	కు
	28వ తేది బుధుడు వృషభములో ప్రవేశించును.		కు
	తుల, వృశ్చిక, ధను ర్యకరములలో ఉండుడు.		
శ	గు		రా

* ఆశ్విని [చూ, చే, చో, లా] *

ఈ వారము ధనధాన్యాభివృద్ధి, పశువృద్ధి కృషిమూలకముగా లాభము, వివాహాది కుభ కౌంట్లలో పాల్గొనుట, ఇష్టవస్తులాభము, ధనాపకారమునకు కీర్తికంటి రాజయోగములు కలుగును. విద్యార్థులు వినోదములలో పాల్గొన్నా చదువుబాగా సాగుతుంది. విలువగల వస్తువుల క్రయవిక్రయములలో వంతులకు రెట్టింపులాభము. కవులకు గాయకులకు కళాకారులకు నటీనటులకు యోగకాలము. స్త్రీలతోనూ, ఆవులతోనూ విందు వినోదము. 24, 25 కుటుంబకలహము.

* భరణి [రీ, లూ, రే, రో] *

ఈ వారము మిగుల రాబడి తక్కువ, కార్యభారము ఎక్కువ. గృహసంరక్షణలకు లోక కలతలు. ఆరోగ్యము చెడుచున్న నూచనలు కనబడగానే ఔషధ చికిత్స పొందిన మేకాకుండా గ్రహరాజయ్య రవికి శాంతిచేయించుట మేలు. ఉద్యోగస్తులకు కొత్తనుస్థలు. వర్తకులకు ఆందోళన. విద్యార్థులకు చదువుసరిగా సాగదు. 20, 22 23 కుత్తివర్గసహాయము, కార్యలాభము, ప్రమాణము. 21 రాజకీయవాగులకు ఆందోళన, అధిక ఖర్చులు. 24, 25 అనారోగ్యం.

* కృత్తిక [ఆ, ఈ, ఊ, ఏ] *

ఈ వారము మిగుల మొదటి నిరాశగా వున్నా మిత్రసహాయమువల్ల కార్యలాభము పొందుతారు. ధనలోపమువల్ల ఆందోళన. ఉద్యోగస్తులకు బద్ధకమువల్ల చిగువుసాగదు.

ఆవుల ఆరోగ్యము ఆందోళన కలిగిస్తుంది. వారములో అవయోగములున్నా మిత్ర సహాయము, కార్యసిద్ధి, విదేశీయుల పరిచయము, విచిత్రవస్తుసంపాదనవంటి కుభ యోగములు కూడా వుంటాయి.

* రోహిణి [ఓ, ఎ, వీ, వూ] *

ఈ వారము మిగుల మిత్రయోగము. కార్యచరణలో ఆటంకములు కలుగుతాయి. మీ బుద్ధిబలము సుపయోగించి ప్రయత్నించినా కార్యసిద్ధివుండదు. చేతికివచ్చే డబ్బు అవసరములకు సరిపోక ఇబ్బందిచే ఆకాంతిగా వుంటుంది. దూరముందున్న ఆత్మీయులకు అనారోగ్యముగా ఉందని తెలిసి వ్యవహారాలు. అయిననూ దవానుగ్రహముచే అన్నీ సరిపడాయనే మనోధైర్యముతో వుంటారు. ఉద్యోగస్తులకు అనిమితము, వర్తకులకు ఆందోళన, లోకాదరణ సీతి, ప్రయాణము. 23-న సప్తద్రవ్య ప్రాప్తి, పుణ్యక్షేత్ర సంచారము, దేవతాదర్శనము, వింతలను చూచుట. 25

బి. నరసింగరావు

ఆరోగ్యచింత.

* మృగశిర [వే, వో, కా, కీ] *

ఈ వారము అనుకున్నట్లుగా డబ్బు చేతికి రాకపోవుటచేతను, అధిక ఖర్చుల చేతను ఆకాంతి కలుగుతుంది. కొద్ది వ్యవహారాలు కొంతవరకు అనుకూల స్థితి ఉద్యోగస్తులకు అధికారుల తొందరలు, వర్తకులకు అకాంతి భార్యకు ఆరోగ్యము బాగుండు. వ్యవహారముల పరిష్కారములో దుష్ట స్త్రీలతో వివాదము. విద్యార్థులకు చదువుపై అనాసక్తి. 20 ధనలాభము. 21, 22 కార్యభారము, తిప్పట, కార్యసిద్ధి. 24 వివాదములు, భార్య అనారోగ్యము.

* ఆరుద్ర [కూ, ఖ, జ, ఛ] *

తలకుమించిన పనులు మీదవేసుకొని కార్యసాధన అనవసరమిది నిరుత్సాహపడక పట్టుదలతో ప్రయత్నించి తుదికి ఫలమును పొందుతారు. సోదరసహాయము కొంత అనుకూలత కలిగిస్తుంది. ఉద్యోగస్తులకు అధికారుల చురుకుమాలలచే మనోవ్యధ

కలుగుతుంది. అవసరాలు తీరనందున ఇంట్లో ఆకాంతి, ప్రమాదములవల్ల గాయములు కలుగవచ్చును. రసాయనిక పదార్థములు ఎరువుల వ్యాపారస్తులకు, గమయజమానులకులాభము. 21, 22 కార్యభారము, ఆటంకములు. 23 సోదరసహాయము, కార్యలాభము. 25 ప్రమాద నూచన.

* పునర్వసు [కే, కో, హో, హీ] *

ఈ వారము మిగుల యోగదాయకము. బంధుసహాయము, అధికారుల సహాయము కలుగుటచేతను, ఆటంకములను గడిచి కార్యలాభము పొందుతారు. ఆదాయము వృద్ధి అగును. కవులు నూతన రచనలు చేస్తారు. బంధువుల క్షేమవార్త తెలిసి సంతోషిస్తారు. విద్యార్థులకు వుత్సాహముగా వుంటుంది. గణిత శాస్త్రజ్ఞులకు, కవులకు, శిల్పిలకు, చిత్రకారులకు, నటీనటులకు మేలుకాలము.

* పుష్యమి [హూ, హే, హో, డా] *

ఈ వారము మిగుల మంచి భాగ్య యోగము. అనుకున్న డబ్బు చేతికి వస్తుంది. ఇబ్బందులు తీరుతాయి. దానాలలో గెలుపు పొందుతారు. పిల్లల బాగుకొరకు చేసే ప్రయత్నాలు ఫలిస్తాయి. విజ్ఞానాభివృద్ధి కలుగుతుంది. విద్యార్థులకు చిగువు బాగా సాగుతుంది. న్యాయసాన వుద్యోగస్తులకు న్యాయవాదులకు, పండితులకు, ఉపాధ్యాయులకు మేలుకాలము.

* ఆశ్లేష [డీ, డూ, డే, దో] *

ఈ వారము మిగుల యోగదాయకము. ధన యోగం వుంటుంది. సంగీతసభలు, ఇవి తాగోష్టివంటి వినోదాలలో పాల్గొని మృష్టాన్న భోజనము వెండి పాత్రలలో చేస్తారు. కుభ కార్యాలలో పాల్గొంటారు. నూలు, బబ్బలు, బియ్యము, వెండి వర్తకులకు లాభము. విద్యార్థులు శిశువులకు చదువు కుంటారు. కవులకు, గాయకులకు, కళాకారులకు, నటీనటులకు మేలుగా వుంటుంది.

* మఖ [మా, మీ, మూ, మే] *

ఈ వారము యోగదాయకముగా వుంటుంది. అసంపూర్తిగా వుండిపోయిన పనులు లాభకరముగా ముగుస్తవి. కుభ పుణ్య కార్యాలలో పాల్గొంటారు. నూతన గృహ నిర్మాణమునకు ప్రయత్నిస్తారు. ఉద్యోగస్తులకు హోదా పెరుగుతుంది. వర్తకులకు విలువగల వస్తువుల క్రయవిక్రయములలో ఎక్కువ లాభము. వారముంతా కుభయోగములతో కూడివున్నా కుటుంబకలహముచే ఆందోళన కలుగుతుంది. వారముంతా కుటుంబములో మిత్రులతో విందు వినోదము.

* పూర్వఫల్గుణి (పుబ్బ) *

(మో, టా, టీ, టూ)

ఈ వారము రాబడి తక్కువ. కార్య

న క్ష త్త ప లి తా లు

—ఈ వారము ధరలు:—

భారం ఎక్కువ గృహములు తీరక పుర్తయిన ప్రతి ఆవాసాన్ని నూచనలు కనబడగానే జోషన చికిత్స పొందుము రవికి కొంత చేరువం నుంచి. పుష్కలకు కొత్త సమస్యలు వస్తాయని ఆంగ్లేష విద్యార్థులకు చిగువు రిగా సాగగు వారమంత భయంకరమైన కుశిపున్నా పిల్లవర్గమునుండి సహాయము, కౌశల్యము

కలుగుతుంది.

* ఉత్తరఫణి (ఉత్తర) * (పే. పో. పా. పీ)

ఈ వారము మొదలగా నిరాశగా వున్నా మిత్రి సహాయము లభించిన తీరునుండి ఇంకా వున్న వాని ఆవాసాన్ని వల్ల అకాంతి కలుగుతుంది ఉద్యోగములకు స్వల్ప అనుకూలత వర్తకులకు వారాంతమున లభ్యము వారమంత పుష్కలముతో వుంటుంది. విదేశీయుల పరిణయము, అపురావ వస్తుసంపాదన కలుగుతుంది 21, 22 అధిక ఖర్చులు, మనోవ్యసన.

* హస్త [పూ. పా. ణ. ర] *

ఈ వారము ఆశించిన సహాయము లభించక, అవసరముల తీరక, ఆంగ్లేష కలుగుతుంది అయినప్పటికీ వాస్తవముగా వల్ల కష్టములు గడిచి కౌశల్యనిధి పొందుతారు. ఉద్యోగములకు అధికంగా అనాదాగ, వర్తకులకు గాంచల్యము పుష్కలముల సాంగత్యమున మనోవికాసము కలుగుతుంది. వారమంత అకాంతిగా వున్నా సమస్య లభ్యము పొందుతారు 21, 22న అధిక ఖర్చులు.

* చిత్ర [పే. పో. రా. రీ] *

ఈ వారము అనుకూలతకన్న ప్రతికూలత ఎక్కువ ఇచ్చి పుష్కలము చేపట్టి వివాదముల వచ్చి మనోవ్యసన కలుగుతుంది కొద్ది వ్యవహారములు అనుకూలించినా, అమిత ఖర్చులవల ఆ సంతోషముండదు. భార్యకు ఆవాసాన్ని కలిగి నూచనలున్నవి మిత్రము, కొర్రలు, రాసులు, ఉప్పు, మత్తలు, గానై వ్యాపారములకు లాభముగాను ఉత్తర వాసులవల గౌరవము కలుగుతుంది. 22 న బంధువులరాక, అధిక ఖర్చులు.

* స్వాతి [రూ. రే. రో. తా] *

ఈ వారము ఎంత ప్రయత్నించినా మత్త కార్యానికి అటంకము కలుగుతూనే వుంటుంది అయినప్పటికీ పృథులవల కౌశల్య లభ్యము పొందుతారు. సాధారణముగా మత్తల పరిమళమును సుగుంబాయి చెబ్బులతో ప్రసాదములు జాగ్రత్తవల్ల తప్పక మృగముల యజమానులకు, లోహ, ఉనిజన్యాపాదకులకు, భూస్వాములకు కష్టముతో కూడిన లభ్యము. పోలీసుశాఖ పుష్కలములకు మేలుకాలము 24 న ప్రమాదనూచన.

* ఎశాఖ [తీ. తూ. తే. తో] *

ఈ వారము మీకు మూలకము.

నూలు, గుడ్డములు నిలకడగా వుండును. నూనెనునులు - మార్పు లేదు. ఆహారావ్యయములు - సమస్యలో వుండును.

తెలుసు, పంచదార - చింతపండు - మార్పు లేదు.

పప్పులునునులు - తగ్గదలలో వుండును వెండి, బంగారము - స్వల్ప తేడాగా వుండును

జన్మనక్షత్రమును బట్టి గాని, జన్మ నక్షత్రము నెగుగనివాగు నామనక్షత్రము (వారినారి పేర్ల పనుసరింగ పేగు మొదటి ముగ్గురము)ను బట్టిగాని శరీరాలు తెలుసుకొనునది కృష్ణపన పేగునకు మృగశిరానక్షత్రమును, హృష్ణపన పేగునకు శిశిమును, క్షేత్రపాలకున పేగునకు హస్తమును, భీముకు, భరణుకు అనే శరీరము పూర్వమున యుకూ మూచుకొనునది.

ప్రయత్నించిన పనులు సాధ్యమై, గత కాలము కలుగుతుంది. ఈ గాన్యనిధి నుండి తేలు సమాచారము తెలుసుంది. శుభకార్యాలలో పాల్గొంటారు బంధువర్గము, శిశి జ్యోతిస్సాస్త్రవర్తకులు సుగుంబాయి ప్రతి, దూది, నూలు, బట్టలు, వెండి, కంచువర్తకులకు అధికానుకము కవులకు, కిల్లలకు, నవీనములకు మేలుకాలము. 24 న అధిక ఖర్చులు.

* అనూరాధ [నా. పి. నూ. నే] *

ఈ వారము మీకు శుభయోగము, ఆశించినవల్లు చేతికవస్తుంది. ఇంట్లో శుభ కార్యాలు జరుగుతవి. పుణ్యకార్యాలచరణ ప్రభుత్వ సత్కరము. వైద్యజ్యోతిష శాస్త్రమునంటి ప్రసంగాలు జరుగుతవి విద్యా గునకాతనాంశాలు సేవకుంటారు న్యాయ పాగులకు, న్యాయసాన ఉద్యోగములకు పండితులకు, ఉపాధ్యాయులకు మేలుగా వున్నా కొంత ఆంగ్లేషనూచా వుంటుంది. పిల్లల అభివృద్ధికి కొన్ని యేర్పాట్లు చేస్తారు

* జ్యేష్ఠ [నో. నూ. యూ. మూ.] *

ఈ వారము మీకు తలపెట్టిన కార్యములలో జనుకు పొందుతారు వెండిపాత్రలలో బుష్టాన్నగోజము బంధుమిత్రులతో చేస్తారు విశేషములలో పాల్గొంటారు. విద్యార్థులకు చిగువు శత్రుహముగా సాగుతుంది ప్రత్తి, దూది, నూలు, బట్టలు, వెండి, బియ్యము ప్రవహదాజనితకస్తువుల క్రయవిక్రయములలో వర్తకులకు లాభదానము కవులకు, గానుకులకు, నవీనములకు మేలుకాలము. 26 న అధిక ఖర్చులు.

త ర చు గ మూత్ర విసర్జన

తరిచుగ మూత్రము వెలుగుతూ మిక్కిలి ప్రమాదకరమనిది హ్యుము రీతాన్ని గుర్తించు మేకాకుంటా యా వాది తనకు దండ్రి దిక్కిన వారికి ఆరోగ్యకారక మృదువుక ఆనంద్యుల నేమును ఎందుకంటే గారితో మానసిక శక్తి అతి యిద్దుగింది కుంటుంది, నడుగులో వాని చూపు మాంద్యము తదితర తిమ్మరి నిండు అంపినంతో యా వాది పొడూపును ప్రతిక్షేపించు లోకూరిన వానికి వెంటనే తగిన దిక్కిల చేయబడునని ఆధిపాదా ఆం గాయ నోగ మొదలు నుండి కాలరాన గుర్తు తొలగింపడం శరీరమంత పోల్ల క్షిప్ర వ్యయం కంటిపొరుల క్షియ గడయ రాగ మిద్దు యిది తిమ్మరి భారం మైన వాడు అనినో నంకినింపవచ్చును

"వినసీరామ్ మూత్రం వాది అనేక వేల నుండి తమకంటే నుండి వివరించబడిన మృదు రాగమునుండి రక్షించుకోవడం వినసీరామ్ ప్రతి నిధితులమీద ప్రాచీన యూనానియన్ దిక్కిరానాదాకారి అమూల్య వివరణ గానూ ముది, వ్యాధిని కలిగించు పాండుతో తయారే నది "అమిరి దాహం తగ్గి ఎలమాయ మూత్రవిసర్జనచేయు అనవంము 2 రోజు 5 రోజులలోనే మీకు వారాధాము వివరించు గొడ రోజులలోనే మీకు రుగినికైగ వ్యవస్థ కేకూరినవలెను "వినసీరామ్" కొవ్వయముతో ముదుగా తేలికగా నేడిచి ఎచ్చును కీచి ప్రతిక్షేపణము లేదు విరాహారముతో నుండే అనవంతులకు రోగులు వుండిన మైన ఆహారము నేడియకై రోగులు యిదిని కటిక: ఈ మేకునంకార ఆహారవిద్యములు వివరించుచు వివరించు 10 ఇంగ్లీషు 30 ఎరములు ఆడిగినచో ఉచితముగా పంపిండును రం 50 మూత్రం వివర 9-75

పాకింగు పోస్టల్ ఉచితము
రండించు స్థలము:

Venus Research Laboratory (A P W)
P O Box No 587 Calcutta.

* మూం [యే, యో, బా, బీ] *

ఈ వారము మీకు యోగప్రదము. ధన ధాన్యవృద్ధి కలుగుతుంది. వివాహాది శుభ కార్యాలలో పాల్గొంటారు. ఇష్ట వస్తు లాభము. పరోపకారం కలగి కలుగుతుంది. విద్యార్థులకు చాలాదురుగా చదువు సాగు తుంది. ఖరీదైన వస్తువుల క్రయ విక్రయము లలో వర్తకులు అమితలాభము పొందు తారు. వాహనయోగములు కలుగును. కవు లకు, గాయకులకు, కళాకారులకు నటీకలు లకు యోగకాలము. 25 న కుటుంబకలహము.

* పూర్వాషాఢ [బా, ధ, భా, డా] *

ఈ వారము కార్యభారము ఎక్కువ. వింతమాటలు వినుట, పరాక్రమమువల ల్ల నరే, ప్రయాణము, ధనలాభము వుండును. అకాలభీజనము వల్ల అనారోగ్య నూచనలు కనపడగానే జాగ్రత్తపడుట మంచిది. ఉద్యోగములకు స్వల్పఅనుకూలత. విద్యార్థులకు చదువు సరిగా సాగదు. రాజకీయనాథులకు వార మంతా అలజడితోపాటు అనుకూలత. 24 న అనారోగ్యం.

* ఉత్తరాషాఢ [బే, బో, జా, జీ] *

ఈ వారము తలపెట్టిన పనులు సెరవేరవు. ఆలస్యము కలుగుతుంది. వర్తకులకు లాభము ఎక్కువ. ఆత్మీయుల ఆరోగ్యం చికాకు కలిగియుంది. ఉద్యోగములకు వనపర్వత ప్రాంతములకు. బదిలీ అయే నూచన లున్నవి. రహస్యములను. కనిపెట్టుటకు నియోగించ బడుతారు. వారమంతా చికాకుగా వున్నా వారాంతములో మిత్రసహాయము. విదేశీయుల పరిచయము. కార్యసిద్ధి జరుగును.

* [క్రవణము జూ, జే, జో, షా] *

ఈ వారము ధనాభావము ఎక్కువ. ఎవరి సహాయంచల కార్యపాన చేదా మను కుంటారో వారివల నే ఆటంకములు కలుగు తవి. అయిననూ దైవబలంవల క్రమేనా కార్యములకు అవుతుంది. ఇంటోవారి ఆరోగ్యము బాగుండును. ఉద్యోగములకు ఒత్తిడి. వర్తకులకు నిరాశ. విద్యార్థులకు మంచితోజులకావు. వారమంతా ఆందోళన వున్నా సాధుసజ్జన సాంగత్యము. పుణ్య క్షేత్ర సంచారము. దేవతాదర్శనము వింత లను చూచుట, నవప్రవృత్తిలాభము కలుగుతవి.

* ధనిష్ఠ [గా, గీ, గూ, గే] *

ఈ వారము అనుకూలతన్న ప్రతికూలత ఎక్కువ. యత్న కార్యములు క్రమాధిక్యము తోఫల సవి. కోర్టుదావాలు అనుకూల ప్రవి. పరోపకారానికి యత్నపడి సాగక నిందలు పొందుతారు. భార్య ఆరోగ్యము సరిగా యుండును. ఇచ్చిపుచ్చుకోనేడట వివాదములు

ఉద్యోగములకు అధికారుల ఒత్తిడివున్నా తోటివారి సహకారము లభిస్తుంది. వర్త కులకు వారమంతా నిరాశ. వారాంతమున లాభము. విద్యార్థులకు చదువుబాగా సాగదు.

* కత్తిలిషం [గో, సా, పి, సూ] *

ఈ వారము ఎన్ని అవాంతరములు వచ్చినా పట్టుదలతో ప్రయత్నించి కార్య లాభము పొందుతారు. ఆశించిన ధనం సమ యాని కందక అప్పు చేస్తారు. ఆత్మీయులవల నిందలపాలవుతారు. జెప్పలుతగిలే ప్రమాదము జాగ్రత్తవల తప్పవచ్చును. గనుల యజ మానులకు, భూస్వాములకు, ఇంజనీరుల కళా ఉద్యోగులకు, రంకులు లోహపు సామానుల వ్యాపారస్తులకు, కచ్చము తో కూడిన లాభము. 24 న ప్రమాదభయం.

* పూర్వాభాద్ర [నే, సో, దా, దీ] *

ఈ వారము మీకు యోగప్రదము. బంధు వుల సహాయముతోను అధికారుల సహాయము తోను ఆటంకములు గడిచి ఫలం పొందు తారు. ఆదాయము వృద్ధిఅవుతుంది. వైద్య జ్యోతిషకాస్త్రప్రసంగాలు చేస్తారు. ఈశాన్య దిక్కునుండి క్షేమము తెలుస్తుంది. విద్యార్థులకు మంచికాలము. కవులకు, కిల్ప లకు, గణితకాస్త్రజ్ఞులకు, నటీనటులకు యోగకాలము 20, 28 రోదీలలో ధన లాభము, కార్యసిద్ధి.

* ఉత్తరాభాద్ర [దూ, కం, చా, చా] *

ఈ వారము మీకు యోగదాయకముగా వుంటుంది. ఆశించిన సామ్య చేతికి వస్తుంది. నూతన కార్యములు ప్రారంభిస్తారు. కోర్టు దావాల్లో కొంత అనుకూలత వుంటుంది. పండితగోష్ఠి జరిపి విషయాలు తెలుసు కుంటారు. వారమంతా శుభయోగము లున్నా కొంత ఆందోళనతో కూడివుంటుంది. ధన లాభము. పుత్రుల అభివృద్ధి, కార్యసిద్ధి. 21 న అధికఖర్చులు. విద్యార్థులకు చదువు బాగా సాగుతుంది. న్యాయవాదులకు, న్యాయసాన ఉద్యోగులకు, పండితులకు ఉపాధ్యాయులకు మేలకాలము.

* రేవతి [దే, దో, దా, దీ] *

ఈ వారము వినోదములలో పాల్గొనుట దధి, క్షీరమధురపదార్థ యుక్తభోజనము రజతపాత్రలలో భుజించుట, తలచిన కార్య ములలో జయము, నీటిమీద ప్రయాణము, తెలని వస్త్రములు కొనుట మొదలగు యోగ ములు కలుగును. ప్రత్తి, దూది, నూలు, బట్టలు, పెండ్లి, బియ్యము ద్రవపదార్థముల క్రయ విక్రయములలో వర్తకులకు లాభము. కవులకు, గాయకులకు, కళాకారులకు, నటీ నటులకు మేలకాలము. వారాంతమున అధిక ఆందోళన.

Alembic

రెకోడింగ్ టేర్మ్-వసాకా

దగ్గరించు, జలబంధు మరియు గొంతు వాస్తవం వయమలేయను-
సిద్ధియకార దానిని త్రాగుటకు యత్నపడతారు.

అలెంబిక్ రికార్డింగ్ వర్క్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్. బరోడా-3

GTV. 33. 78 GTV. 33. 78

వనితా లోకం

మనలో 'మనం':

'తివిరిజనుమున ...'

'తివిరి' యిసుమున తెలులు దియవచ్చు, తివిరి మృగతృప్తలో నీరు (ద్రావణము, తిరిగి కుండటి కొమ్ము సాధించినప్పుడు, తేరి మూర్తుల ననకు రంజంపరాదు.'

అన్నాడు యోగినిధి భర్తృహరి. భర్తృహరిని సుధానిధిలో నిదియొకటింనువు. ఇది మూర్తుల వైపునకు చిమ్మింది. ఈ పె పద్మములో మొదలుకొన్న మూడుపనులు అసాధ్యలే. అయినా ప్రయత్నిస్తే సాగ్యము కావచ్చుట. కాని మూర్తులను తృప్తిపరచుట మాత్రము మనతరము కాదట.

నిజమే. ఇది మననిత్యజీవితములో రోజూ అనుభవములో! వస్తూ ఉంటుంది. అసలు భర్తృహరి సుభాషితాలలో ఏదో ఒకటి దినమూ జ్ఞాపకం రాకమానదు. భర్తృహరి సుభాషితాలన్న మాటేమిటి ఒక సుమతీ కిరీకం పద్యాలు చూడండి. వేమన పద్యాలలో సత్యం ఏదేనా ఒప్పుకోక తప్పకుండా! 'భాస్కరకం' 'నా మాటేమి చేసేదు?' అంటుంది-ఇలాగ సృష్టమైన సత్యాలు చాలుతాయి కనుకనే ఆ పద్యాలు, అలా నిలచాయి. కర్రలా ఆంధ్రసాహిత్యంలో చిరంజీవులయ్యారు.

* * *

మూర్తులంటే అదేదో వేరేవారి అనుకో

కలవరపడు స్త్రీలకు

"కుమారి" మాత్రం చుడవకండి మీ ఆరోగ్యం రక్షించును. దింకలవనవరం వెం (సాదా) 2. 3/- (పైపర్) య. 3/- (వేస్టర్) 8/- పోషక ప్యాకెంజు ప్రత్యేకం.

Available also from all Chemists of Madras City.
P. DEVEE & CO. (A.P.) Calcutta-40

నక్కరలేను. ప్రతిద్యక్తియు జీవితంలో ఒక్కసారేనా మూర్ఖంగా ప్రవర్తించడం సహజం. పిమ్మట తన ప్రవర్తనకు తానే పశ్చాత్తాపపడి నీర్గుణుడా పడవచ్చు. కనుక పైత్యం వగైరాలు అందజేయనూ ఉన్నతే మూర్ఖుని ఒక్క లేకమేనా ప్రతి వ్యక్తిలోనూ ఉంటుంది. ఎటొచ్చి దాని 'పాలు' ఎక్కువైనప్పుడే చిక్కు వస్తుంది. ఆయా వ్యక్తులతో మనం కొంచెం జాగ్రత్తిగా

ది. వి. కామేశ్వరి

బెంగుళూరు

ఉండాలి. విశేషించి వాళ్ళకి ఆ 'మూడి' వచ్చినప్పుడు.

కనుక నొకప్పుడు అక్కరు చిత్రవర్తి 'మూర్ఖులనిద్ది నేలా ప్రవర్తించాలి' అని వీరబలుని అడిగిడట. అందుకు వీరబలుడు మరునాడొక మూర్ఖువానిని చిత్రవర్తిగారి సముక్షింబున నిలబెట్టి 'ఆ ప్రశ్న వాని నడగండి సమాధాన మియ్యగలడని' చెప్పాడట. చిత్రవర్తికి అతిథు మూగవాడని తెలియనుగా- అడిగి అడిగి అతిథు సమాధానమియ్యక పోవడంతో కోపగించి, 'సమాధానం చెప్పజే! మని వీరబలు వడిగాడట. అందు కౌతికు "మహారాజా! 'మూర్ఖులనిద్ది మానముగనుండువలెను' అని చెప్పటానే యున్నాను" అన్నాడట. అక్కడికి అక్కర మూర్ఖుడని అర్థం వచ్చింది. అయినా అక్కరు అతి మూర్ఖుడుకాదు కనుక అమాంతం వీరబలుని మీద విరుచుకుపడక మనమునీ నవ్వులతో ఊరుకున్నాడు. మెచ్చుకున్నాడుకూడాను.

లేకపోతే తన ప్రశ్న ఏమి బాగుంది- మూర్ఖులతో సమయోచితంగా ప్రవర్తించాలి.

ఒకరోజు రాత్రివేళ, నడిపీథిలో ఇద్దరు త్రాగినవార్లు కున్నీ పట్టుకున్నానిట. రెండోఅట నీనిమానించి వస్తున్న ఒక పెద్ద మనిషిని పట్టుకు నిలవేశాడు. బాబూ! మీరే చెప్పండి! ఆ కాసంలోవాడు నూరిజేనా! కాదు? మావాడు చంగ్రుడంటాడు అన్నాడుట ఒకడు. ఆవేళి పున్నును. ఆ పెద్దమనిషి కాస్త ఆలోచించి- "ఏమో నాయనా! నేను పొగుకూరివాణ్ణి- ఈవూరి సంగతులు నాకు తెలియవు అని చెప్పేవట."

"పాపం! ఈ యనకం తెలుసుకీ ఈ వూరుకాదు." అనుకొని వెళ్ళిపోయెను.

మా పొగుగంటామెకు, నాకు రెండు రోజుల రోకసారేనా వస్తూ ఉంటుంది ఇలాటివాడం. ఆమెకు ఆచారాలంటే చాల నమృతం. పరికిణీమీద ఆగ గజాలచీర కట్టుకుంటాను నేను. రోజూ 'అది ఆచార ని! తగదు; దీవుని పూజకు 7 గజాల చీరలో' కచ్చిపోనీ కట్టుకుంటే కాని పనికిరాదు" అని. ఒకవేళ నిజమే అయినా అలవాటు తప్పించుకోవడం కష్టంగాదా, కుభ్రంగా ఉంటే అది మాత్రం ఆచారంకదా! మొదట నాతో ఇలా వాదించిన తన ఇవ్వకు నాలాగ రి గజాల చీరలు కట్టుకోండి. అప్పుడు నేను వాదించకుండా 'లోకో భిన్నగుచి' అని ఊగుకున్నాను కనుక సరిపోయింది. ఒక్కొక్కప్పుడు నా మనసు చాల బాధపడుతూ ఉంటుంది. అమె చూటలకు, కాని ఆమె కల్పాకపటం ఎరగను. నేనూ అతిగా వాదించక ఊగుకుంటూ ఉంటాను. ఇలా మా స్నేహం సవ్యంగా సాగిపోతోంది. ఇదంతా ఎందుకు వ్రాసేనంటే సాధారణంగా స్త్రీలలో చాల వాదోపవాదాలు వస్తూ ఉంటాయి. విద్య తక్కువ కావటంచేత లోకజ్ఞానం తక్కువ కావటంవల్ల అని అన

(41-వ పేజీ చూడండి)

‘మ హా రా ణి త్రి మా మ గా రి కే’-

1

“శుందరి” సంపాదకులకు,
కుమారిమా,
నమస్కారం. ఈ ఉత్తరము నాన్నామీకు
రాలు నాకురాసింది. దీన్ని ప్రతికల్ప
ప్రయత్నం కోరినా ఉపయోగం ఉండక
పోదని ఉన్న దున్నట్లుగా కావాలని పంపు
తున్నాను. మీకు నచ్చకపోతే అవసరమైన
పంపు పంపుతూనే ఉన్నాను. తిప్పి
వంపండి. నెలవు.

రా. సత్యవతి.

* * *

నర్తకి,
మమనాకు ఉత్తరరాసి చాలాకాల
మైంది. బహుశా కాలేజీలో కొత్తగా చేరే
సంబంధంగా, మాదాపుడెలానూ నీకు
తీరిక దొరకలేదేమో. బాలనీ గ్రూప్ తీసు
కున్న రనుకుంటాను, దిక్కుమాలిన లెక్క
లతో సంబంధం ఈజనాకి వదిలిపోయినందుకు
నీకు నా హృదయపూర్వకాభినందనాలు.

విద్యార్థిని ఉత్తరం రాకుండానే
నేను ఇన్వియేటివ్ తీసుకొని రాయడం
నా స్వభావానికి విరుద్ధంగా అని మమనా
అభ్యుత్పాదకతతో, మరేంలేదు. మమనా
గుంటూరు కాలేజీలో చేరావని, మీ కాలేజీ
చెప్పినప్పటినుంచి నా ఆసక్తివంతా నీకు
రాస్తే నాకు కొంత ఉపశమనం కలుగు
తుంటేమోనని రాస్తున్నా.

టాక్ గా చెప్పమంటే, నన్ను కాలేజీ
చదువుకు పంపవద్దని వంపడం తన
శ్రమారము ఇవ్వలేదని, నాన్నగారికి
అయిన ఉత్తరం రాకారలు. అడవాళ్ళ
కాలేజీ కూడా వంపకూడదట.

“ఈ సంగతి తెలిస్తే నీకు నెర్పికి
వప్పుకునేదాన్ని కాదు నాన్నగారూ.”
అన్నాను.

“నాకు తెలిసే వప్పుకున్నా నమ్మాయి.”
అన్నారాయన, కారణం: ఆయన బుద్ధి
మంతులు. బుద్ధిమంతులంటే ఏమిటి
మీ తెలుగు లెక్కరన్నీ అడిగి నాకురాయి.

కాలేజీ అమ్మాయి లందరి కార్యక్రమాలూ
అవసరమైన కాలేజీవచ్చు. అంతిమంగా
కనిపించలేదాయన. నిమ్మగురించి ప్రత్యేక
ంగా అవసరమైన మనకోడాని కనలే
నీలేను, నీవంటే ఆయనకంటే ప్రేమా ఎంత
గొర్రవేసి నీకిదివరకే చెప్పాను. పోతే దీనికి
కారణం: కాలేజీ అడపిలలు బజాగో వెను
టూంటే ఇప్పటి యువకులు ప్రవర్తించే

విధానం తలుచుకుని నన్నా వరి ఫీల్డ్ లో
ఉపాించుకుని ఒక్క జలదరించి ఉంటుం
దాయనకు. ఆయనమూత్రం. అటు వంటి
పనుల తానుగా ఎప్పుడూ చేసిఉండరనే
నావిశ్వాసం.

ఒక్కసారి నేనే ఆయనతో, ఆయన
భావాల్ని ఉపాించుకుంటే నాకే చాలా
ఇదిగాఉంది. ఈ విషయంలో ఆయన్ని
కేవలం నిందించలేక పోతున్నా. ఆయన
హృదయం ఇంకొంచెం వికాసమైతే
దీన్ని లెక్కచెట్టక పోయేవారేమో అని
పిస్తాంది.

పోనీ, ఆయన ఇటారాసి నా, గతచుక్క
చేరి చదువుకుంటానని గట్టిగా వట్టువదిలే

చిలవారూ శ్యామలాంబు (హైదరాబాద్)

నాన్నగారు అడ్డుచెప్పరనుకో. కానీ
నాదైవానికి జీవితంలోనుఖానీ స్వస్తి చెప్పి
నట్లే అవుతుంది, ఒప్పుకుంటావుగదా.
ఇట్లాంటివేసు తెన్నిచూశాం!

ఒక్కొక్కప్పుడు దివిపిస్తాంది: నెర్పి
ఆయన కాళ్ళమీద పడి బరిమాలి ఒప్పించు
కుండామని—కాని కాపురానికి పంపక
మందే నెర్పి అడిగి లేదనిపించుకోవల
అత్యభిమానం చెప్పింటుందని భయం.
కొత్తగా ప్రతికల్పి చెట్టారే. దాని
అంతులేల్చుకొని నన్ను తీసు
కెళ్ళదాని కోరిక ఆ రైల్వే యానా
వసుతుండటం. ఇవాసెనవత్తరం—అప్పటికి
చదువంటే నాకున్న ఇంటిని చచ్చి
పోతుంది. ఏమంటా? అప్పు! ఎంతకన్న
పదాను నన్నులో ఖయ్యదామని! అప్పుడా
విధంగా నిద్రపోతాను ఎటామానేకానో
నాకే ఇప్పుడాశ్చర్యంగాఉంది మమనా
దానిని ‘మగిలలలో మనమేం పోటీచెయ్య
గలమే? ఎందుకే. ప్యానుమార్కెట్లవనే
చాలాదా” అని. కాలేజీవదిలే అక్కడ
బాగా మైనపుదామని కొండంతలతో
చదివేదాన్ని. నాన్నగారుకూడా నేనా
కోలాట్ కాలేజీసంగతి నివేదించి తాను
కునేవాణ్ణి. అవునని కాదని అనేవారుకాదు.
అప్పుడే యాసంగతి తెలిసిఉంటే అంతకు
పడేదాన్ని కాదు. ఇప్పుడింత నితరత్వపాపజే
దాన్ని కాదు. నీ ఉత్తరం కాలేజీలో
ఉండగా అందుతుంది. క్షమించుకో

డన్నుచాటునచెట్టుకు చదువుకుంటావు.
ఎంత అద్భుతమంటారానీ, నీకుకాబట్టికానీ,
లేకపోతే. నాకు చాలా అనుయాయుగాఉండో
అని రాయడానికి సాహసించేదాన్ని కాదు.

అవునుగానీ, మీ కాలేజీ నాతో
‘ఆ సంగతి’ చెప్పింది. నెర్పి నిర్బంధం
కున్నావా, నాగలేనీకునూ. ఈ మగవా
ళంతా ఒకటేరీతి, వారి నేలబాదు
భావాలూ, ప్రవర్తనలూ వాళ్ళకే కాగా
తెలుసు. అందుచేతనే విభిన్నతవభాగ్య
పరిభువనాలో నడవడానికి ఒక్క కోడు.
అట్లా ఒప్పుకునేవాడు పరమ అనుయాయు
డైనాకావాలి, అరివికాలహృదయడైనా
కావాలి. కాదు? నామాటవిని నాకోడ
మనా, ఈ ఇంటుకు వూరయ్యేదాకా ఆను.
కొక ‘అరివి’ నానకరస్యంబెన్ను
పెంకొని బుర్ర పొడుచేసుకుంటే నామీద
ఒట్టే నమ్మకం.

ఇవానాలో, పాఠాలుచూడు. లెక్కరద
కొప్పుకుతుంది.

నారసింహ లేహ్యము
యాదాద్ చేరినది. మేహము,
శ్వాక, విషమత్వవగైరా వాడింది
లంబ రక్తవృద్ధిగల్గించు 28 కు
కప్పియ 1-4-0 పోస్టేజి 1-1-4
డి. ఎ. అందికొండె ఆయుర్వేద నమోదిత
తెలంగాణ (PU) నెట్టాడెడ్

అవసరంలో స్నేహితుడు

అమెరికన్ నమూనా. 50 గుండు వదనగా
వేర్వగల యేర్పాట్లు గలవు. గొప్పశక్తిమ,
విప్లవకల వెలువరించి, దొంగల కడు
చెట్టును రై నెన్ను అనవసరం. వాణకం
దలా వువయోగం. ఒకటి రు. 10-50
పోస్టేజి రు. 2-50 50 గుండ్లు ఉడికం.
అంతకుపైన 100 రు. 4. రోలునంది
గు 8. రివాల్యూరు అయి రు. 1. ఇంగ్లీషు
లే హిందీలో వ్రాయండి:
American Trading Agency (APM)
P. B. 75, Amritsar.

ఉప్పును దుచి అనివేయ. జిహ్వపరిభాసం
పుంటి ఉప్పునం గతి ఎరగని వారు
ఉండరు, ఉప్పుతీస్తే విశ్వాసం, అన్నది
చాలాపాఠకాలపు లోకానికి. చిరిత్రలో,
మాఖ్యంగా భారతదేశచరిత్రలో ఉప్పువలనే
విప్లవం సంభవించింది. కాగా ప్రపంచ
వాణిజ్య చరిత్రలో వస్తువుల మార్పిడికి
సాధనంగా, నేటి నాణాల్గుతులే ఉప్పు
వలననే అయిందన్న సంగతి చాలామందికి
తెలిసివుండకపోవచ్చు. మన పాశ్చాత్యులలో
మెసికులో ఇవ్వవలసిన జీతభత్యాలు ఉప్పు
దూపంలో ఇచ్చేవారు. ఇంగ్లీషులో జీత

మహారాజశ్రీ నూమగారికి

రిజ్జె వెంటనే రాస్తావుకదా. కారణం
విషయాలు చాలా రాయాలి-అ-వద్దులే.
నాకు కష్టంగా ఉంటుంది.
దురిచిపోయా-21 వ తేదీ నా బర్తే.
ప్రజంటేవన ఈమటాక ఇంగ్లీషు ప్రజక
మయిఉండాలి. మీ ఇంగ్లీషు లెక్కరన్న
అడిగివెయ్య.

ఇక ఉంటా. నీ "రాజులు."

2

"నుందరి"

న చిత్రమాన పత్రిక

ఎడిటర్ జే. లక్ష్మీనారాయణ. వి.ఎ.
మహారాజశ్రీ గారి కిగరరావు మామగారికి
తమపూర్వములు.

మీ పత్రిక తీరమంది చాలాలోకాలైనది.
ఇక్కడ ఉత్పత్తి కార్యక్రమములో నాకు
జాతిగా తీరమన్నది. ఉత్తరము వ్రాయుట
అలభ్యమైనందునకు తుంటివుండను.

మీకు ఇప్పుడు అక్కగయిగా ఉన్నదని
ని చాలా సంతోషించితిని. ఈ విషయమే
నాకు తర్పు తెలియజేయగోరెదను. ముఖ్యము
గా ఈ ఉత్తరము వ్రాయుటకు కారణమేమ
నగా, ఇదివరలో మీ అమ్మాయిని కారేజీకి
పంపుటకు నాకేమియు ఇష్టములేదని మీకు
వ్రాసియుంటినికాని ఇప్పుడు నా అల్లి
ప్రాయము మార్చుకుంటిని. ఈలోక 25 వ
తేదీ అయిఉన్నది. ఈనెల 31 వ తేదీవరకు
'...' అడపిలల కారేజీలో పిల్లలను
చెర్చుకొందురని తెలుసుకొంటిని. వెంటనే
మీ అమ్మాయిని అక్కడ చేర్పించే ప్రయ
త్నించుచేయుదు. అక్కడి ప్రిన్సిపాలు
మాన్యుహితునికి అక్కగారగుటచే ఆమెకు
ఇక్కడినుంచి ఉత్తరము పంపితిమి. కాబట్టి
మీ అమ్మాయిచేను వెప్పునానే అవిడ చెర్చు
కొనును. ఆలస్యముచేయవద్దు. త్వరపెట్టి
నందులకు తీసుంపును, కారేజీలో చేర్చ
గానే నాకోక ఉత్తరము వెంటనే వ్రాయ
వలెను. చి తగించవలెను,

నెం. లక్ష్మీనారాయణ.

ఉప్పు కథ

నికే పేరు కాలరీ. ఈమాట లోమన భావ
లోని 'కాలరీయం' అన్న పదాన్నించి
వచ్చింది. కాలరీయం అంటే "ఉప్పుడబ్బు!"

ఉప్పుతప్పనిసరి

కాగా, అధునిక యుగంలో సామాన్య
మైన ఉప్పుకి పరిశ్రమలో ఎంతో ప్రాధా
న్యత ఉంది. సబ్బుపాదా, పాదాభివృద్ధి మొద
లైనవాటి తయారీలో నేమి సబ్బు, నూనె
కొగ్గితం, గాజు మొదలైన పరిశ్రమలలో
నేమి దీనివాడకం జాన్సి. మొత్తం 62 ప్రధా
నపరిశ్రమల్లో ఉప్పుని వాడకతప్పదు.

అందుచేతనే ఒకజాతియొక్క సాధా
గ్యం లెక్కకట్టడానికి తయారుచేసిన సంఖ్యా
నూచిలలో ఉప్పు వాడకం, మొత్తంమీద
దీని ఉత్పత్తి పరిగడిస్తారు. 1953 లో మన
దేశంలో ఒక్కొక్కమనిషి 14 పానులు
ఉప్పువాడేవాడు. ప్రపంచంలో నాటివా
డకం 40 పానులు. అదే ఏడు ప్రపంచంలో
మొత్తం ఉత్పత్తి 5 కోట్ల 60 లక్షల పాను.
భారతదేశంలో తయారీ 31 లక్షలపానులు.
పూర్వం ఉప్పు అంటే, ప్రభుత్వానికి కేవ
లం డబ్బుతెచ్చే ఒక వస్తువుమాత్రమే. దాని
ఉత్పత్తివిషయం ఆ ప్రభుత్వానికి పట్టలేదు.
అందుచేతనే 3,500 మెక్కి సముద్రతీరం
ఉన్న యాదేశం 1950 వరకున్నా కూడా
ప్రతిఏటా కొన్ని లక్షలపానుల ఉప్పు దిగు
మతిచేసుకోవలసిన గతి పట్టింది. స్వాతంత్ర్యం
వచ్చినవరకూ భారతప్రభుత్వం ఉప్పు
పరిశ్రమవిషయంలో శ్రద్ధతీసుకున్నాదు.

జులై 1954

ఇందుకే 1954 లో భావనగర్ లో కేంద్ర
ఉప్పు పరిశోధనాగారం ఏర్పడింది, అనేక
విద్యాలగా ఇక్కడ పరిశోధన ప్రారంభం
అయింది. 1. నూమూలువాడకానికి పరిశ్రమల
లోనూ ఎటువంటి ఉప్పుకావాలి? 2. ఉప్పు
నుంచి వేరు వేరు విలువగల రసాయనపదా
రాలను ఎలా తయారుచేయడం. 3. ఉప్పుల
సాగ్యం, ఇటువంటి రసాయన పదార్థాల
సాగ్యం నిర్ణయించడానికి పద్ధతులు. 4 వివిధ
పుష్ప పుత్తిలను వాణిజ్యపాయలోకి
కేవడం.

ఈదేశంలో ఉప్పు, నూరింట్ల 70 వంతులు,
సముద్రనీటినుంచి వస్తోంది. నీటినుంచి ఉప్పు
తీకా మిగిలే మూలద్రవంలో మెగ్నీషి
యం, పొటాషియం ఖనిజాల తొలగింపు లభణ
పదార్థాలు దండిగావుంటాయి. పొటాషియం

కొరతను మెగ్నీషియం సరఫరా, మెగ్నీషి
యం కొరతను. బ్రామిన్ మొదలైన పదార్థా
రాలు చివుకగా తయారుచేయడానికి యీపరి
శోధనాగారం పద్ధతులు కనిపెట్టింది.

దేశంలో ఉత్పత్తి అయే ఉప్పు లో
నూరింట్ల 30 వంతులు రాజస్థాన్ లోని
కేంధర్ సరస్సునుంచి తయారై వుతోంది.
ఈనీటిలో సోడియం సరఫరా, సోడియం
కార్బనేటులను రెండువిలువైన రసాయ
నాలు. వీటిని ఇందులోంచి తయారు
చేయడానికి వెనకజరిగిన యత్నాలన్నీ కృత్రి
మయ్యాయి. ఇప్పటికేంద్ర పరిశోధనా
గారం ఆ సమస్యపరిష్కరించింది. ఈ సర
స్సులో కొన్ని చిత్రమైన వాచుమొక్కలు
ఉన్నాయి. అందువలన ఈ నీటిలోంచి
తయారయ్యే ఉప్పు రంగు, వాసనాకూడా
కొంతవరకూ పరిష్కారంజేడికొడు. ఆ సమ
స్యకూడా పరిశోధనాగారం వారు పరిష్కరిం
చారు. ముచ్చకివచ్చే లభణపదార్థాలను,
రసాయనికంగా విభజించి విలువకట్టడానికి
చివరపద్ధతులకూడా కనిపెట్టారు.

మామూలు ఉప్పుగాక, టేబుల్ సాల్ట్
అంటూ ఒకటివుంటుంది. అంటే బలవిమాద
పాశ్చాత్యపద్ధతులలో ఆహారం పుచ్చుకునే
వారు వాడేనాణాకైన తెలని మెత్తని
పాడిఉప్పు. మనదేశంలో దొరికే టేబుల్
సాల్ట్ లో చాలా దుష్టగుణాలున్నాయి.
ఇవన్నీ పోగొట్టి యీ ఉప్పుని గుండ్రని
గుటికలరూపంలో తయారయ్యే పద్ధతిని నిడు
కనిపెట్టారు. పరిశ్రమల్లో ఎంతగానో పనికి
వచ్చే మెగ్నీషియం వర్గరాలను తయారు
చేయడానికి అక్కడపద్ధతులు కనుగొన
బడాయి. రకరకాల ఉపయోగాలవల ఉప్పు
విత్తకాస్త్రీయమైన సమాజాలో ఉండాలో
యీపరిశోధనగారం నిర్ధారించింది.

ప్రస్తుత అవసరాలు భవిష్యత్తవసరాలు
దృష్టిలోపెట్టుకుని వాడకం దారితోటి,
ఉత్పత్తిదారితోటి సంప్రదించి ఇక్కడి
పరిశోధనా కార్యక్రమం తయారుచేశారు.
దేశపు ఆర్థిక స్వయంపోషకత్వానికి, సాధా
గానికి తోడ్పడగల ఉప్పుపరిశ్రమ ఉత్పత్తిల
మైన భవిష్యత్తు ఏర్పర్చడంలో ఈకేంద్ర పరి
శోధనాగారానికి ఎంతో ప్రధానపాత్ర
వుంది. ★

RATNAM'S 'N' OIL

నీచించిన తూర్తి సంత ద సౌఖ్యము
లనుభవించుటకు. 1 పిసా రూ. 11-4-0.
ఎడ్యాన్సుతో బాటు వ్రాయండి.

డాక్టర్. రత్నం నన్నె,
కులకపేట బిల్డింగ్స్, ఆజంపురా
మార్కెట్ వద్ద - హైదరాబాద్-2

ఎంతో త్వరగా పెద్దవాడయ్యేడు, డేనా?

... కానీ వాని దుస్తులు యింకా
త్వరగా పొట్టి అయిపోతాయి. నూలు
దుస్తులను చాలకుండా క్రుంగేలా
దీయటకు ఒక రోజు, ఒకసారి
ఉతుకుతే చాలు. కానీ పీరు కొనే నూలు.
ఒక్క ప్రతి గజముమీద మరియూ
'కుట్టి తయారుగానున్న దుస్తులమీద
'సాన్ఫోరైజ్డ్' లేవీలు చూస్తే ఒక్క
క్రుంగునను బాధ ఉండదు. ఎన్నో పార్లు
ఉలికినా కూడ మీ దుస్తులు చాలనట్లుగా
ఎన్నటికీ క్రుంగవని మీరు
వచ్చువచ్చును.

లేవీలుమీద

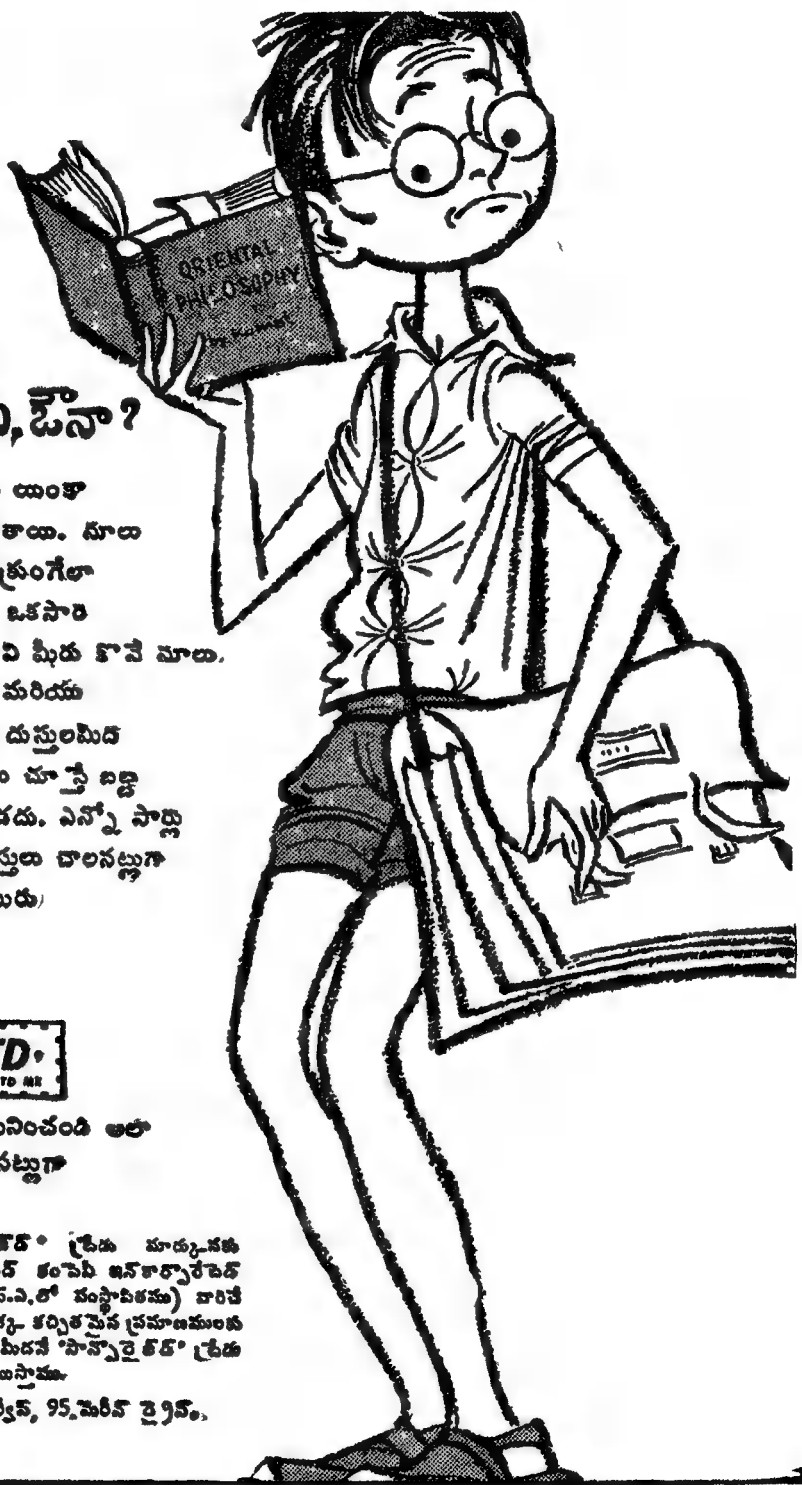

గుర్తు ఉన్నదా అని గమనించండి అలా
చేస్తే మీ దుస్తులు చాలనట్లుగా
ఎన్నటికీ క్రుంగవు!

రిశిగ్గరి రెయిడింగ్ 'సాన్ఫోరైజ్డ్' క్రేజు మార్కులకు
అధికారతైవ కూయట్ పిన్డ్ అండ్ కంపెనీ ఇన్కార్పొరేటెడ్
(పరిమితమైన బాధ్యతతో యు.ఎస్.ఎ.లో నంస్టావికము) బారీ
ప్రచురించబడినది. ఈ కంపెనీ యొక్క కర్మితమైన ప్రమాణములకు
తగినట్లు క్రుంగకుండా ఉండే ఒక్కం మీదనే 'సాన్ఫోరైజ్డ్' క్రేజు
మార్కు వేయటకు అంగీకారము యిస్తాము.

అవరములకు : 'సాన్ఫోరైజ్డ్' పర్మిట్, 95, హెరీవ్ రైగ్.
కొలంబియా-2.

SAN 58-1 TE

వనితా వాణి

నా బాల్యస్నేహితురాలు ఒక మెకు
గోడలు గిలు అలవాటుయ్యుండెడిది. **||**
స్నేహితురాలును మరిచిపోయి చాలాలోజా
లేనది. జ్ఞప్తికితెచ్చిన “అలవాటు” వ్యాస
రచయిత్రికి నామనఃపూర్వకాభినందనములు
తెలుపగోరుచున్నాను. టి. జయప్రజ.

నిం. ప్రభావతిగారు వ్రాసిన “ఈ పేసం
గిలో” అనేదిబాగుంది. కొందరికి కూమిడి
పూతతోలే పెతపేసి, మామిడిపిండలు బజా
రులో రిటీజ్ అవనిముందునుంచే పెగ్గడలు
లేస్తాయి మామిడిపళ్ళు ఎక్కువ. తక్కువ
తినడానికి, పేత, శిశులకి ఏమీసంబంధము
లేదు. శిశులు కఠినతత్వాన్నిబట్టి వస్తాయి.
“మనకు తెలియని మన అలవాటు” అనే
వ్యాసం చాలబాగున్నది.

కె. సంధ్య, (బందరు.)

రామలక్ష్మీగారు బహుచక్కగా,
అందర్ని ఆకర్షించేలా, సమయోచితమైన
పదాలతో అక్కడక్కడ హాస్యాన్నిగూడా
పాతకులకు రుచిచూపినూ వ్రాశారు వారి
వ్యాసం రెండుపేజీలున్నా ఇంకా నాలు
గైదు పేజీలుంటే బాగుండేదనిపించింది.

మన అదృశ్యరూపంలోఉండే అలవాటని
పారపాటుపడకుండా బహుచతురంగ
కాగితంమీద బొమ్మనువేసినట్లు చిత్రం
చారు. యం. యల్. పతి,

(మంచిర్యాల.)

మా స్నేహితురాలు నవ్వితే ఆమెకు తగిన
దురములోవుండుట యెంతయో శ్రేయస్కీ
రము ఆమె నవ్వుతూ, ప్రక్కననున్నవారి
బిప్రువై ఛాళ్ళును దెబ్బవేస్తుంది. ఆ గురల
వాటు మేము మాన్పలేకపోయినాము.

నిత్యజీవితములో జరుగువిషయములను
గుర్చి చక్కగ వ్రాయుచున్న పోదరిమణి
లకు అభినందనములు. ఆర్. గీత,

(నెల్లూరు.)

టి. రామలక్ష్మీగారు తమ చెల్లెలి

స్నేహితురాలవనే చాపపులు ముక్కలు
చేసి పోగులుపెట్టేరి అని వ్రాశారు చాపలు
పాడవకుండా పాతచీరల అంచులు (చాప
వెడల్పులకు) కట్టిన చాపపులు తుంచ
డానికి వీలుండదు. ఎల్. కొవ్వేనారెడ్డి,
(బుచ్చిరెడ్డిపాలెం.)

‘మనకి కనిపించని మన అలవాటు’ అన్న
వ్యాసం చాలాబాగుంది. రచయిత్రి రాజ్య
లక్ష్మీగారిని, నా వృద్ధముపూర్వకాభినంద
నములు. భూర్జుటి బుజ్జమ్మ, (మంగళగిరి.)

“ఫలానీ ఆవిడ ఒక వ్యాసము రాసింది
అని అనగానే, ఆ, ఆ, ఆమెరాసింటుందే
మిటి; అన్నయ్యగారీ భర్తగారీ రాసివుం
టారు అని అనేవారిని, నీకేదెంపోయేకాలమే
పిల్లా” అని బుగ్గలు నొక్కుకొనే బామ్మ
గార్ల నుమామూసేవున్నాము. ఏదైనా ఒక
పనిచేసినా, రచన సాగించినా, “ఉత్సాహ
నికి తగ్గిపోతానాం ఉండడము అవసరము.

ఈ విషయములో రాజ్యలక్ష్మీగారు తమ
వ్యాసమైన “వ్యాసాలు వ్యాఖ్యానాలు”
అన్నదానిలో నిర్మోగమాటంగా చర్చిం
చారు. వారికి నా అభినందనలు “వనితా

వాణి” ద్వారా తెలుపుచున్నాను.

యం. రాగమణి, (ఉరవకొండ.)

‘మరిగారు రాసిన “తీరనికోరికల మారి
విలు” ఆసేవ్యాసం చదివాను. చాలా బాగా
రాశారు. ఎంతేనా, కోరికలు తీరేవరకూ
వుండే ఆనందం, తీరాకవుండదు. అదే లోక
సహజంకూడా! ఎవరో అన్నట్టు నిరీక్షణ
లోనేవుంది ఆనందం.

రవి (బరంపురం).

ఎప్పటికప్పుడు సర్దికొత్త కోరికలు జని
యించటం సహజం. కొందరు వ్యక్తులను
మానే ఆశ్చర్యం కలుగుతుంది. “నా జీవి
తంలో ఏకోరిక లేదు. ఇప్పుడున్నది చాలు”
అంటారు. నిజంగా వారి ఆత్మను పరీక్షించి
మానే ఏకోరిక లేదుఅని అనుకోవడం ఒక
భ్రమ అని నా అభిప్రాయం. కోరికలకు
మొదలు లేదు, అంతులేదు.

ఆర్. గురురామకృష్ణ (జగిత్యాల).

కె. లీలావతిగారు ‘కలలు’ అన్న
వ్యాసంలో తనకు కలల మీద కంటే దూరపు
కొండలమీద నునుపు జాస్తీ అన్నారు. అన్నీ
కాకపోయినా కొన్ని కలలు నిజంకాక
పోవడంలేదు.

అమెరికా ప్రెసిడెంటు అబ్రహంలింకన్
మరునాడు ధీయేటరులో గుండు దెబ్బకు
ఆహుతి అవుతాడనగా క్రితం రాత్రి ఆయన-
కిడును గూచించే కలను గన్నట్టుచరిత్ర చెబు
తున్నది. జూలియస్ సీజరు విషయంకూడ
మనకు తెలిసిందే. రాత్రివచ్చినకల నాధారం
చేసుకునే ఆయన భార్య సీజరును ఆరోజు
యిలు కదలవద్దంటుంది. కాని ఆ మాట పెడ
చెప్పి పెట్టి-చెల్లిన సీజరు ఘోరమరణానికి
గురి అయ్యాడు. కలలు నిజమయిన సంఘట
నలు యిలా ఏకరువు పెట్టుకుంటూపోతే
చాలా ఉన్నాయి.

కోరుమంచి మారుతి, ఏలూరు.

ఇవి తెలుసుకోవటం మంచిది

సంసార జీవితం అనుభవించుచు కూడ, ఆపరేషను మందులు లేకుండా
పిల్లలు పుట్టకుండా చేసుకోవడానికి నవీనమైన 21 మార్గాలు ‘సంతానము’
అనే తెలుగు పుస్తకంలో వున్నాయి. అవసరం లేనపుడు గర్భం రాకుండా
చేసే మార్గాలు, అసలు, సంతానమే లేనివారికి అంగురు కారణాలు, కలిగే
మార్గాలు, సుఖపనవానికి గర్భిణీ స్త్రీలు ముందుగా తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు,
పసిపిల్లలను పుష్టిగా, ఆరోగ్యంగా ఎక్కువ ఖర్చులేకుండా పెంచే మార్గాలు.
అవుసరమైనచోట బొమ్మలతో సహా ఎ. ఎస్. మూర్తి, యం. ఎ. వారు
‘సంతానం’ అనే పుస్తకంలో వ్రాశారు. అనేక సంసార సమస్యలను తీర్చగల
అపూర్వగ్రంథం. మీరు చదివి తీరవలసిన పుస్తకం ఇది క్రిందవోటే దొరుకును.
మూర్తి & విషాయకం 88, పిటర్బురోడ్డు, మద్రాసు-14 కు ఉత్తరం వ్రానే
వి. పి. ఖర్చుతో సహా రు. 3-50 లకు మీకు కూడా ఒక పుస్తకం వెంటనే పోస్టు
ద్వారా పంపబడును.

క. లీలావతిగారు వ్రాసిన వ్యాసము చదివితే బలే నవ్వువచ్చినది. అది నన్ను చాలా ఆకర్షించినది.

సి. కుసుమకుమారి (చిత్రూరు).

తాళూరు నాగేశ్వరరావుగారు వ్రాసిన "ఏడుకొండలవాడా వెంకటాచలమణా" అనే కథచాలబాగుంది. ఎ. నాగరాజు, (ఏలూరు).

టి. రామలక్ష్మీగారు వ్రాసిన మనకు తెలియని మన అలవాటు అన్న వ్యాసం చాలా బావుంది. అది చదివి నాకున్న ఒక చెడలల చాటును (అడమని అడకగండి) బోగోట్టుకున్నాను. ఆవిడకు నా ధన్యవాదాలు.

మీకెవరికేనా సన్నబడడానికి మార్గం తెలిస్తే కనితాలోకంద్వారా తెలుపుదురావుల్యం ఉంటుంది.

భార్గవి (మద్రాసు.)

మహిళాసంఘాలు

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా 'కవిటం' గ్రామంలో మే 2 న మహిళా సంఘము స్థాపించబడింది. శ్రీమతి మం తెన లీలావతిమ్మ ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. సభకు శ్రీమతి మేపాటి బంగారమ్మ అధ్యక్షత వహించారు. శ్రీమతి నోరి అరలాలమ్మ పతాకం ఎగురవేశారు. జాతీయ జీవనంలో మహిళ స్థానము గురించి శ్రీమతులు పి. నూత్యకాంతమ్మ (సత్యవాడు పంచాయతీలోని అధ్యక్షురాలు) ఎం. లీలావతిమ్మ సీతాదేవి, సుశీల మొదలగువారు వుపన్యసించారు. కార్యదర్శిని శ్రీమతి గోపరాజు సీతాదేవిగారి వందన సమర్పణతో సభ ముగిసింది.

భీమవర మహిళా సంఘంవారు శ్రీ కందుకూరి వీరేశలింగ కవి జయంతి సభ ఏప్రిల్ 16 న మహిళా సంఘ భవనంలో జరిపారు. సభకు శ్రీమతి వి. సత్యవతిగారు అధ్యక్షత వహించారు. కుమారి శర్వాణి కుమారి సుశీలా ప్రార్థనగీతం పాడారు. అధ్యక్షోపన్యాసంలో కేందుకూరి కవిపుంగవుని జీవిత ఘట్టాలు సంఘసేవ (స్త్రీ) జనోద్ధరణను గురించి వి. సత్యవతిగారు విపులముగా ఉపన్యసించారు. సంఘం ఉపాధ్యక్షురాలు శ్రీమతి మోచర్ల గుబ్బులక్ష్మీ వీరేశలింగం పంతులుగారి కవిత్వా విభవాన్ని గురించి (స్త్రీ) విద్యాభివృద్ధికోసం పంతులుగారు చేసిన పనులను గురించి మాటాడారు. చిరంజీవి మోచర్ల శ్రీ హరికృష్ణ వీరేశలింగ కవిమీద పద్యాల చదివాడు. కుమారి శర్వాణి కుమారి సుశీలా కందుకూరి కుందరమ్మగారలు ఉపన్యసించారు. బాలికలు నృత్యం ప్రదర్శించారు. కందుకూరి కుందరమ్మగారి మను దురాండ్రు భగవద్గీత బుద్ధకథ అతి మనోహ

రంగా చేప్పారు. శ్రీమతి సోలగ్రామం జయ రామారావుగారి వందనసమర్పణతో (స్త్రీ) జన బాంధవుడు శ్రీ కందుకూరి కవివరేణ్యుని జయంతిసభ జయప్రదముగా ముగిసింది.

మామిడిపండ్ల నిలవ

వైసవి వచ్చింది. అంటే మామిడిపండు వచ్చాయన్న మాట మెనురులోవున్న కేంద్ర ఆహార సాంకేతిక పరిశోధనాగారం రకరకాల మామిడిపండ్లను రంగు, పరిమళము, రుచి నిలిచేటట్లు నిలవచేసే పద్ధతులు కనుక్కుంటున్నారంటే మామిడిపండ్లని ఆప్యాయంగా పుచ్చుకునే వారందరికీ ఒక విశేషం గానే లభిస్తుంది. ఈ కేంద్రంలో పండ్లూ కూరగాయలూ నిలవచేసే పద్ధతులు కనిపెట్టడం పరిశోధనలో ఒక ప్రధానాంశం. ఒక్క మామిడిపండ్ల విషయంలోనే కాక టమాటో గుడ్డూ, కొన్నిరకాల బటానీలూ డబ్బాలో నిలవచేసే పద్ధతి, చెవకుండా చేపలు నిలవచేసే పద్ధతి గురించి కూడా పరిశోధనలు జరుగుతున్నాయి.

ముందు ముందు ఈ పరిశోధన ఇంకా దేశ వ్యాప్తంగా సాగుతుంది. మెనురు పరిశోధనాగారం అధ్యర్థ్యం క్రింద ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కోడూరుదగ్గర ఒక ప్రాంతీయ పరిశోధనాగారం ఏర్పడుతారు. ఢిల్లీ, పూనా, గోవా, సిన్ధూ, మహారాష్ట్ర వద్ద కోడూరు కేంద్రం లాంటివి మరొక రోజు నాగపూర్, తిరుచూర్, కులు, జాడవపూర్ లవద్ద 4 చిన్న కేంద్రాలూ ఏర్పడతాయి.

'తివిరి యిసుమున...'

(గిరి-వ పేజీ తరువాయి)

వచ్చు. కొండలు ప్రతి చిన్న పనివాళ్ళు చేసినదే రూలు' అంటారు. ఇక ఆచారాల గొడవకునే చెప్పనవసరంలేదు. అందుచేత 'మూర్ఖు'కు సంబంధించిన సమస్యలు చాల వస్తూ ఉంటాయి. కూరలవాళ్ళున్నారనయా పైసల లెక్కవాళ్ళకి చెప్పలేక చావాలి. ఇలాగే పనిముడులు, పాలవాళ్ళు అందరూను 'విద్యా విహీను' పను' అని చదువూ సంస్కారంలేనివాళ్ళకి మూర్ఖత చాల ఎక్కువగా ఉంటుంది

ఇక 'చదువుకున్న మూర్ఖులు' న్నారు. వాళ్ళతో వేగడం మరీ కష్టం. దంపతులలో ఏవొక్కరు మూర్ఖులైనా వారి రెండు జీవితాలూ దుఃఖభాజనాలవుతాయి. 'అఫీసరు' మూర్ఖుడైతే క్రిందివారికి 'అఫీసు' భూలోక సరకం మూర్ఖతలల్ల కొన్ని లాభాలకూడా ఉన్నాయి.

ఆ మధ్య మేము మా 'వేలువిడిచినమామ' గారింటి కేళ్ళు. అవేళ శనివారం. అది పల్లెటూరు. పాయలత్రం అయ్యసరికి మా

మామయ్యగారి ఇంటి గుమ్మంలో ఊరివాళ్ళు ఒక రెండు మంది పిల్లా, పెద్దా, అదా మగా అందరూ వచ్చేరు. నేనాళ్ళిద్దరంగా చూచి అతిసు 'ఏమిటి విశేషం' అని అడిగేను. వెంకటేశ్వర్లుకి భజన చేసారని చెప్పేరు. అత్తి, మామ మడికట్టుకు దీపధూప నైవేద్యాలు అమర్చేరు. ఒక రెండు గంటలు భజనపాగింది. అన్నీ. మామయ్య చేసిన పాటలేనట. కొన్ని సేన సంగీతపు బాణీలలో కూడా ఉన్నాయి. 'సీతా! హిమశైల జాతా' అని అంత్యప్రాసలతో ఒకపాట కూడా ఉంది. అందరూ వెళ్ళేక 'మామయ్య! ఔనుకాని గీత హిమశైల జాత అంటావేమిటి? అన్నాను. 'అది కాదమ్మా వాళ్ళకి అనడానికి, వినడానికి ఇంపుగా ఉండే పాటలుకావాలి. చాలా సారస్వతం అక్కలేదు అన్నాడు. నేను చిరునవ్వు నవ్వి ఊరుకున్నాను. అవేళ మామయ్యకు ఎన్ని కానుకలు ఇచ్చేరో వాళ్ళు-వాళ్ళకు మామయ్య అంటే ఎంత భక్తి అనుకున్నాను? 'కవిగారు' అని వ్రాసి ఆ ఊరుపేరు వ్రాస్తే మామయ్యకు తెలుగు వెలి పోవలసింది.

'ఈ వ్యాసం ఎందుకు వ్రాశారు? ఏమిటి ఉపయోగం? అంటారేమో-స్త్రీలకు సమిష్టి కుటుంబాలలో నెలేసేమి చేరుగా సంఘంలో నెలేసేమి ఇలాటి పరిస్థితులు తలపెడతాయి. సాధారణంగా 'పెద్ద వాళ్ళు' అతగారు, మామగారులాటివారు-వాళ్ళు చెప్పిన పనులు వాళ్ళు చెప్పిన క్రమంలోనే చెయ్యాలనీ, ఇలా వాదిస్తే కునం కోపగించుకోక ఊరుకోడం మంచిది. ఒక్కొక్కసారి పెద్దవాళ్ళు మూర్ఖులని తిట్టకుంటూ ఏదో ఒక విషయంమీద చివరకి మనమే మూర్ఖులమని తేలవచ్చు. తొందర తగదు. మా తేతయ్య మాచిన్నాన్నను బజారకిపంపి, ఏ పదిరూపాయలనోటు ఏ వస్తువు కొంటూ కూర్చోడో చెప్పమనే వాడు. పూర్తి లెక్కచెప్పి మిగిలిన డబ్బిస్తే చాలదుట-అలాగే చెప్పేవాడు పాపం మాచిన్నాన్న-కనుక మన నిర్విజృంభితంలో మనం కూడ అలాగ సర్దుకుపోవడం నేర్చుకోడం (విశేషించి స్త్రీలకు) ఎంతోనా అవసరం. ★

★ అన్వేషణ ★ 32-వ పేజీ తరువాయి

మాధవరావును మక్కువగా చూచిన కారదకు అతని భవం, అందం, హోదా, ఆమెను యింకా ఎక్కువ ఆకర్షించి అతనికి దగ్గరిగా తీసుకువెళ్ళాయి. కారదక్కనే మాధవరావును నీసమూల చూడగానే మాత్సర్యంతో మనస్సులోనే బాధపడ్డాడు శివరాం.

కొంతకాలం శివరాం కారదతో మాట్లాడలేకుండా పోయాడు. అతనితోపాటు కనబడలేదు కారద. అంతటితో శివరాం గుండెలో బలెం పుచ్చుకొని పొడిచి నంతగా బాధపడ్డాడు.

■ ఏ. పరీక్షల పోయాయి. ఇంక దిన చక్రంలో ముఖ్యమైనవి ముగియడంతో, తీరిక పెరిగి, శివరాం మనస్సు కారదనుంచి పరిపరిపాల ఆలోచించింది. కోపంతో కారదతో మాట్లాడడం మానినందుకు నొచ్చుకున్నాడు.

ఒకరోజు కారదను చూడాలని చిట్టెమ్మ యింటికి వెళ్ళాడు శివరాం.

కారద తన స్నేహితులతో పేకాడుతూ కూర్చుంది. శివరాం వచ్చిన సంగతి గమనించి గమనించనట్లు ఆగమింది. శివరాం, అలమారులోని నవలతీను కొనిచదువుతూ

కొన్నేపు మాగ్గున్నాడు. మరికొంతసేపు చిట్టెమ్మతో ఏవో కబుర్లు చెప్పాడు.

స్నేహితులు వెళ్ళిపోయాక, కారద తన గదిలోకి వెళ్ళింది. శివరాం ఆమెను అనుసరించాడు?

‘కారదా!’

మానం వహించింది కారద.

‘నీతో మాట్లాడాలి!’

‘ఏమిటి?... ఎందుకీ? కనిపించి కారద.

‘నీతో యింతకాలం మాట్లాడనందుకు,

తీమాపాం చెప్పకుంటాన్నా!’

‘అనవసరం!’ కటువుగామాట క్రొంచింది కారద.

‘కారదా!... ఆ పాపంకా జాలిగా,

దీనంగా శివరాం కారదనుదగ్గరగా వెళ్ళాడు,

“ఇకనుంచి నా గదిలోకి రావద్దు!” ముఖం

త్రిప్పకుని కిటికీలోంచి పిధిలోకి చూచింది కారద.

“కారదా!... తీమాపాం చెప్పకుంటున్నా...!” శివరాం మాటలు నమిలాడు.

మానంగా తన పెట్టెలో చీరలు వెతుకుతూ ఏరుతోంది కారద.

‘కారద!... నవ్వు ఒప్పుకుంటే... మన పెట్టి... తాతయ్యతో చెబుతాను.’

‘ఏమిటి?’ గట్టిగా అరిచింది కారద. ఆమె కండు చీలినిప్పులా ఎరబడ్డాయి. ‘శివరాం!... నన్ను అనవసరంగా విసిగించకు. నవ్వు వెళ్ళు!’ కారద దళింపన పెట్టెమీస, ఒక నిల్క చీర తీసుకొని మరో గదిలోకి వెళ్ళిపోయింది.

‘బావా’ అని పిలిచే కారద పేరుపెట్టి సంతోషించినందుకు చీరలు యాడు శివరాం.

మాధవరావు స్నేహంబల, శివరాంకు అమాయకతగా మట్లాడం మానేశాడని గురించిన కారద ఏమీ విచారించలేదు. ఆమె కళ్ళకు శివరాంకన్న మాధవరావే ఎన్నో విధాల తగిన స్నేహితుడిలా కనిపించాడు. అనవసరమే మాధవరావుతో స్నేహం పెంచుకుని, పెండ్లి చేసుకోవాలనే కోరిక మాడ కలిగింది కారదకు.

కాలం మాగ్గుతోపాటు మనస్సులోని కోర్కెలకూడా మాగ్గుకున్న కారద శివరాంతో ఘర్షణ పెట్టుకొనలేచింది. కనిపించిన శివరాంను నిరసనతో చూసి కదిలి పోయింది.

మళ్ళీ కారదగొప్ప మాట్లాడుతుండనకొని మానంగా నిలుచుని ఏదో పుక్కిలంతో పరధ్యాన్నంగా చూస్తూ పేజీలు త్రిప్పేడు శివరాం కొన్నేపు. గులాబీ నిల్క చీర, నల్లని రవిక తొడుక్కుని ఎత్తుమడమల సిప్పరుతో, చేతిలో వేనిట్ చేగ పట్టుకుని, బర్మా

మీ బిడ్డలు కోరేది

స్వస్వర్
గ్రేప్ సిరప్

ఇది అన్ని రకములైన పసిబిడ్డల ఉదరవ్యాధులకు ప్రళయమైనది.

ఆంగ్ల పదేళ్ల సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:

స్వతంత్ర ఏజెన్సీస్,

బొడ్డపాటివారి ఏడి.

గాంధీనగరం.

....

విజయవాడ-2.

కొప్పులో తుడుముకున్న మరదండలు నరి చూసుకుంటూ 'అమ్మమ్మా! నేను నీని మాకు వెదుకున్నా'నంటూ! శివరాం కళ్ళ ఎదుటే గర్వంగా వెళ్ళిపోయింది కారడ.

శివరాం బాధతో కుమిలిపోయేడు. చూడ యంలో ఎంతో అమరాగం పెంచుకుని కారదనరించి తన భావి జీవితంలో ఎన్నో కలుకన్న శివరాం ఒంటరిగా పొయ్యి పోయి ఒక మూల కూర్చోని వెక్కి వెక్కి ఏడ్చాడు. శరీరమంతా నూదులు గ్రుచ్చు కున్నట్లు మూలేడు. జీవితంలో పూరి ఆనందం కొలుపొయినట్లు దుర పి లాడు: మాగవరావును హత్య చేయాలన్నంత ఉన్య గంతో రోషంతో, ఉద్రేకంతో కంపించి పోయాడు.

మరోసారి కారదను మనసార పలకరించి మాట్లాడాలని మర్నాడు శివరాం ఆమె యింటికి మళ్ళి వెళ్ళాడు.

'కారడా!...నేను నీని మాకు వెదు కున్నా...వస్తావా!'

'రాను!'

శివరాం ఉండేలు చెబుతన్న పక్షిలా లోలోపల బాధతో గిలగిల కొట్టుకున్నాడు. 'కారడా...ఇంక...యింతేనా?'

'అ...ఇంతే!' ముభావంగా కలుపుగా సమాధాన మిచ్చింది ఆమె.

స్త్రీ హృదయాన్ని అర్థం చేసుకోడం కష్టం అనే సంగతి శివరాంకు దృఢపడింది. మనిషి నడత వెనుకాల దాగొన్న మనస్సు లోని భావాలు పరిశోధించడం, అర్థం చేసు కోవటం వాటికి అనుగుణ్యంగా నడుచు కోవడం ఒక పెద్ద కళ. స్త్రీ హృదయానికి దగ్గరగా చేరాలంటే యీ కళలో నేర్పు చాలా అవసరం. బ్రతుకులోని ప్రభువు పాదంలో తారసిరిన ఆడదానితో ఎర్రదీన సంఘర్షణను ఏ విధంగా తప్పించుకోవాలో అర్థం కాలేదు శివరాంకు.

'కారడా...వెళ్ళి పొమ్మన్నావా!'

'మంచిది.'

'మళ్ళారావడా?'

'ఎవరికోసం...ఎందుకు?' వ్యంగ్యంగా

శివరాం నవ్వింది కారద.

ప్రేమను తిరస్కరించి అవమానం చేసు న్న ఆడదాన్ని ఏ విధంగా హింసించాలా అనే క్రోధంతో సతమత మయ్యాడు శివరాం. సుక్రమంగా ప్రేమను మార్చుకుని జీవితగతిని దిద్దుకుంటానన్న యువతని అర్థం చేసుకొని వదలివేయవచ్చుగాని, అహం కారంతో, గర్వంతో ప్రేమికుని అవమాన పరచి నుంకించిన స్త్రీపై ప్రతీకారంచేసే బాగుంటుంది అనే తీవ్రాలోచనలోపడ్డాడు శివరాం.

'లక్ష్మీ!...కారద మనయింటికి రావటం రేడే!' మర్నాడు చెల్లెలుతో ప్రసంగమ

కదిపాడు శివరాం. చెల్లెలు ద్వారానేనా కారదను మచ్చిక చేసుకుని మనసు పటి స్నచూము పెంచుకోవాలనే కోరిక శివ రాంకు కలిగింది.

'ఏమో!...నేను రమ్మన్నాను...కానీ రావడంలేదు!' అన్నయ్య మనస్తత్వం కొద్దిగా అర్థం చేసుకున్న లక్ష్మీ తనవల్ల ఏమికాదని ముభావంగా ఊహించింది.

బ్రహ్మయ్యగారికి ఒక రోజు ప్రాద్దున్న ఒక విచిత్రమైన ఆలోచన తట్టింది. తక్షణం సుభద్రమ్మ దగ్గరికి వెళ్ళాడు.

'అమ్మాయి!...మన శివరాంకు పెళ్ళి చేయాలని ఉంది! అన్నార ముక్కు పొడుము పీలుస్తూ.

'మీ యిష్టం!' మర్యాదగా మామగారికి సమాధానమిచ్చింది సుభద్రమ్మ.

'మనవాడి మీ ఏ., యావిడు పూర్తయి

పోతుంది. కారదకు ఇంటర్ పరీక్ష అయి పోయింది. ఆడదానికి ఇంకా చదువురెం దుకూ...పెగా వాళ్ళిద్దరు చాలాన్నే హంగా వున్నట్లు కనిపించారు...నీ కిప్తమైతే చిట్టె మృత్యో మాట్లాడతా!...'

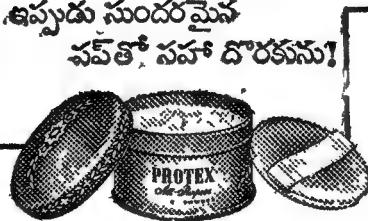
సుభద్రమ్మ తన కొడుకు మనస్సు కొంత వరకు అర్థం చేసుకుంది. కారద యీ మధ్య తమ యింటికి రాకపోవడం, శివరాం దీన ముగా, పరధ్యావంగా ఆలోచనలతో రోజులు గడుపుతూండడం పరిశీలించిన సుభ ద్రమ్మ మామగారితో మాత్రం తన మనస్సు లోని అనుమానం చెప్పడలనుకోలేదు. బ్రహ్మయ్యగారు పెళ్ళిసంగతి కదిపితే పిల్లలు కోపాలుతగి, తిరిగి ఆనందంగా కలు స్సుకుంటారని ఆశించింది సుభద్రమ్మ.

—ఇంకావుంది]

కుటుంబంమొత్తానికీ ఒకేఒక టాల్ పౌడర్

ఉత్సాహాన్ని రేకెత్తించే సువాసన గల ప్రొటెక్స్ నాణ్యమైన, సర్వ విధోపయోగమైన టాయిలెట్ పౌడర్ పెద్ద డబ్బాలో తక్కువ ధరకు లభ్యమౌతున్నది! ఇప్పుడు సుందరమైన చవత్తో సహా దొరకును!

ప్రోటెక్స్
సంపూర్ణమైన టాయిలెట్ పౌడర్

మరియు క, కాన్స్ట్రక్ట్, వాణ్యమైన తయారు

హాలిస్థాయి

చిన్న చూపు!

చిన్న కాడినని చులకనచేస్తూ
శీధిస్తూంటా రంతా నన్నూ-
చేరదీసి ఓమాట పలికితే
ఇడిపోతానేమో మరినేను!

నాలుగుమాటలు విన్నంతనే నే
నారించా నైపోతానా?
నలుగురి నీడలు నాపై పడితే
కానివాడినై పోతానా?

బంధువులెవరైనా ఇటువస్తే
తేరా లెందుకు నన్నుగురించీ?
చిరునవ్వులతో చేరజోవగా
వారిస్తుంటా లెందుకునన్నూ?

చేరనీక నను నిర్బంధిస్తే
ఒరిగేదేమిటి, ఈ పెద్దలకు?
ఎవరైనా తమ ఇంటికివస్తే
జదివేయాలా మంచివాలుదు?

వరదాగా ఒకవూట బడిమాని
తిరిగేస్తే మరి ఏమాతందో?
రాక రాక విచ్చేసిన చుట్టూ-
నేనటలేనని చిన్నబుచ్చుకుని
తిరిగిపోతే - మరి చేనేదేమిటి?

పెద్దవాళ్ళ కనలేమీ తెలియను.
పోసి లెమ్మని చెప్పజోవగా
మంచి పెద్దలను ఎరగని వీరూ
భో పొమ్మంటూ కసిరేస్తారు!

"ము ర లి"

కీరసందేశం

కొన్ని వందల సంవత్సరాలనాటి మాట. ఇరాకు దేశంలో ఒక వర్తకుడుండేవాడు. వర్తకం పనిమీద అనేక దేశాలు వెళ్లి వస్తుండేవాడు. వెళ్లిన ప్రతి కొత్త దేశం నుంచి, కుటుంబంలోని ప్రతి ఒక్కరికీ ఏదో ఒక వస్తువు బహుమతిగా తెస్తూ ఉండేవాడు.

ఒక పర్యాయం వర్తకుడు భారత దేశం యాత్రకు బయలుదేరాడు. బయలుదేరబోయే ముందు తన పాత అలవాటుప్రకారం ఇంట్లోని వాళ్లందరినీ 'నీకేంకావాలంటే నీకేంకావా' అని పేరు పేరునా పిలిచి అడిగి తెలుసుకున్నాడు. వాకిలిదాటి బయట అడుగు పెట్టేటప్పటికి వసారాలోని పంజరంలోని చిలుక పలుకరించింది. ఆ చిలుకను ఆవ్యాపారి క్రిందటిసారి భారతదేశం వెళ్లినప్పుడు కొని తెచ్చాడు. "ఏం రామయ్యా! నీ జన్మస్థానం నుంచి నీకేంకావాలో కోరుకో! తెచ్చిపెడతాను," అని వ్యాపారి పంజరం దగ్గరికెళ్లి నిలబడ్డాడు.

"ఏమీలేదు, భారతదేశంలో మీకు కన్పించిన చిలుకలతో చెప్పండి. 'మీవా డొకడు ఇరాకు దేశంలో బానిసగా బతుకుతున్నాడు. వాడి విముక్తికి సాధనం తెల్పండి. అని."

వ్యాపారి నవ్వాడు 'నీకేమిటి, స్వాతంత్ర్యమేమిటీ' అన్నట్టుగా!

"వరే చెప్పావు గనుక, అట్లాగే చేస్తాను!" అని చిలుకకు నమాధానం చెప్పి వ్యాపారి భారతదేశానికి బయలుదేరి వెళ్లాడు.

డి. యం. ధర్

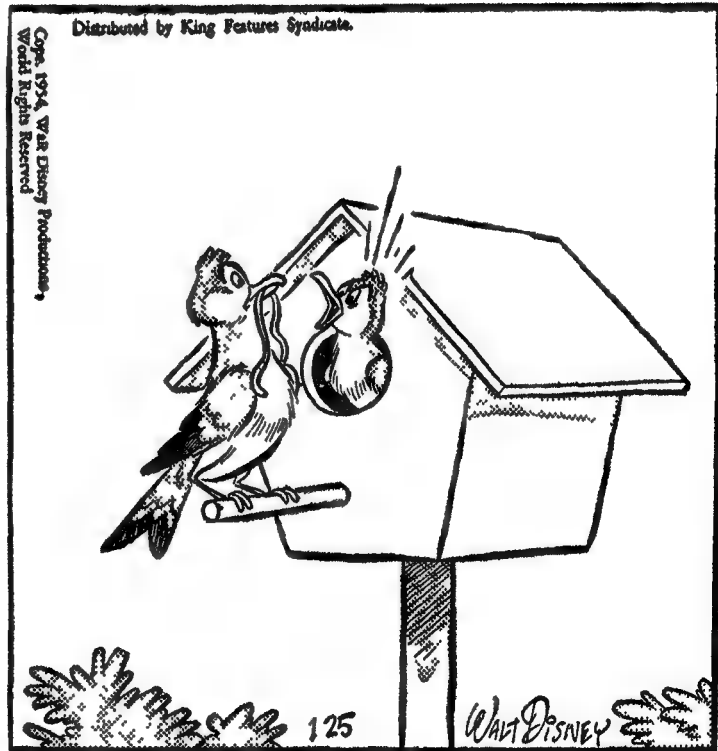
పని ముగించుకొని స్వదేశం తిరిగి వస్తుండగా దారిలో ఒకచోట ఒక చిలుకల గుంపు వ్యాపారికి కన్పించింది. పెంటనే వ్యాపారికి తనచిలుక కకూ, నాదగ్గరున్న చిలుకకూ ఏదో

చెప్పిన సందేశం స్మృతికి వచ్చింది. అతడు భారతదేశపు చిలుకలదండును ఉద్దేశించి ఇలా అన్నాడు. "మీవా డొకడు ఇరాకు దేశంలో బానిసగా బతుకుతున్నాడు. వాడి విముక్తికి సాధనం తెల్పండి!"

ఈ మాట విని వినటంతో ఈ గుంపులోని ఒక చిలుక ఉన్న పళంగా వెనక్కు ఒరిగింది! 'పాపం ఈ చిలుకకూ, నాదగ్గరున్న చిలుకకూ ఏదో

రంగుల రాత్రి-5.

వార్తడిన్న

"బల్బాడాలన్నీ పెరటివేపునీ..."

★ కీరసందేశం

జన సేవకు ఉన్నత విధులు చేపట్టిన వారికి మాత్రమే ఈ సందేశం వ్రాయబడింది.

బంధుత్వం ఉండి ఉంటుంది.....
అందుకే వెంటనే చనిపోయింది!
అని వ్యాపారి నేలకూలిన చిలుకను
చూసి ఆలోచించాడు.

వ్యాపారి ఇ రా కు దేశం చేరు
కున్నాడు. ఇంట్లోని వాళ్లందరికీ
అన్ని బహుమానాలూ పంచిపెట్టి
చివరకు విచార వదనంతో వసారా
లోపున్న పంజరం దగ్గరకు వచ్చి
చిలుకతో చెప్పాడు:

“ఏమయ్యాయ్ రామయ్య!
నువ్వు చెప్పినట్టే చేశాను; కాని
ఎవరో తెలియదు. నీకు భార్య అవు
తుందో ఏమో - ఒకచిలుక ఈవార్త
వినగానే నేలమీద కొరిగిపోయింది.
పాపం! ఇంతకంటే నీకు భారతదేశం

నుంచి తెచ్చించేమిలేదు!”
వ్యాపారి తనమాటలు ముగిం
చాడో లేదో పంజరంలోని చిలుక
కూడా సరిగ్గా భారతదేశంలో నేల
కొరిగిన చిలుకకు మల్లేనే పున్న
పళ్లంగా వెనక్కు ఒరిగింది! వ్యాపా
రికి చాలా బాధవేసింది. ‘పాపం
రామయ్య కూడా బాధకు తాళ
జాలక ప్రాణత్యాగం చేశాడు!’ అని
విచారిస్తూ పంజరాన్ని తెరిచి
చిలుకను తీసి బయటికి విసిరాడు.

చిలుక రైక్కలాడించుకుంటూ
ఆకాశంమీది కెగిరింది. వ్యాపారికి
ఆశ్చర్యమేసింది. “మీరు భారత
దేశంనుంచి నాకోసం స్వాతంత్ర్య

ఆఫీసరు: (గుమాస్తాలతో)
మీలో బద్ధకస్తులు ఒక మారు
చెయ్యొత్తండి!

ఒకడు తప్ప తతిమా వారం
దరు చేతులెత్తారు. అతన్ని
ఉద్దేశించి ఆఫీసరు ఇలా
అన్నాడు!

ఆఫీసర్: ఏమాయ్! నువ్వు
చెయ్యొత్తలేదేం? నీకు బద్ధకం
లేదా?

అతడు: నాకు చెయ్యొత్త
టానికి కూడా బద్ధకమే సార్!
వి. రామారావు, కాకినాడ.

సాధన రహస్యాన్ని తీసుకొచ్చారు
మీ మేలును నేను మరువలేను” —
అన్న చిలుకమాటలు వ్యాపారికి
విస్మించాయి. ★

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక బాలల సంఘం [సభ్యత్వపు దరఖాస్తు]

GROUP
A లేక B

సభ్యుని (సభ్యురాలి) పూర్తిపేరు (విడివిడి అక్షరాలలో)

....

పుట్టినతేదీ, నెం, సంవత్సరం: జూలై 1 నాటికి వయస్సు

....

తండ్రి, లేక, సంరక్షకుని పూర్తి పేరు

....

జిరి పేరు, జిల్లా, తాలూకా, పోస్టు [ఏది: వెంటరు]

....

* చదువుతున్న తరగతి, లేక, పాఠశాల;

....

పాఠశాల పేరు

....

(పదానాపాఠ్యాయునిపేరు (తెలిస్తే):

అర్యా:

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక బాలల సంఘంలో నన్ను సభ్యునిగా/సభ్యురాలుగా చేర్చుకోవ ప్రార్థన. నైన
(వాసివ విషయాల్ని యదార్థములు.

ఇట్లు

[తేదీ: -1959]

(సంతకము)

* మరొక: పాఠశాలలోనూగాక ఇంటివద్దనే ట్యూషన్ చెప్పించుకొనే బాలబాలికలు కూడా సభ్యులుగా చేరవచ్చు.
'చదువుతున్న తరగతి' అనే విషయానికి ఎగురుగా 'ప్రైవేట్ ఫ్లాట్' అని వ్రాయాలి.

సంచిక: 20-5-59]

ఈ దరఖాస్తు 23-5-59 నాటికి మాకు చేరాలి |

కొందరు సభ్యుల పేర్లు

61 ఆర్. గోవిందరావు (మహాబాద్ కరీంనగర్ జిల్లా) 62 చిట్టె రెడ్డి రామకృష్ణ నాయుడు (రెవెన్యూ కలెక్టరేట్ జిల్లా) 63 ఎన్. రవిప్రకాష్ నాయుడు (ధర్మ) 64 వి. జె. ఎ. ఆశీర్వాదం (నంద్యాల) 65 రామి నేని వెంకటేశ్వర ప్రసాద్ (అచ్చమృగపేట గుంటూరు జిల్లా) 66 వంకాయల రాజ్యలక్ష్మి (విజయనగరము) 67 కార్త్యంపూడి భజం (దుడు) (మట్టపట్ల కృష్ణా జిల్లా) 68 మారా వజ్రలక్ష్మి కన్నూరిబాయి (మంపురము) 69 అల్లం రాజా సత్యవతి (ఉప్పాడ తూ. గో. జిల్లా) 70 కరెడ్ల స్వరాజ్యలక్ష్మి (కొండ ముగి, గుంటూరు జిల్లా) 71 గోపేటి స్వరాజ్య లక్ష్మి (కొకాకుళం) 72 నుండూ సీతా నాగ రాజకుమారి (నూజువీడు) 73 గణపవరపు వెంకట ఆంజనేయశాస్త్రి (గుంటూరు) 74 వినమూరి వెంకటరామారావు (విశాఖ పట్నము) 75 గణపవరపు విజయలక్ష్మి (గుంటూరు) 76 భాగి సన్యాసిరావు (మరుపాం కొకాకుళం జిల్లా) 77 వచ్చిగోళ్ల వెంకటస్వామి ప్రసాద్ (విజయవాడ కృష్ణా జిల్లా) 78 కొండకంచి కృష్ణ ప్రసాద్ (విజయవాడ) 79 ఆచంట ప్రేమకుమారి (విజయవాడ) 80 నూరి సత్యభామ (కలక) 81 ఇలిందల ప్రభాకరరావు (న్యూఢిల్లీ) 82 మద్ది యాశ్వరరావు (రెవెన్యూ) 83 మేడర యాదగిరి (కొర్రవంట వరంగల్ జిల్లా) 84 మాగంటి భారతలక్ష్మి (వెదకోండూరు గుంటూరు జిల్లా) 85 విక్రమ్ వీరాస్వామి (తాటిపాక తూ. గో. జిల్లా) 86 యల సుబ్బరావు (వెదకోండూరు గుంటూరు జిల్లా) 87 డి. నాలభంజక (ఏలూరు) 88 కంఠేటి కులశేఖరలక్ష్మి (మచిలీపట్నం కృష్ణా జిల్లా) 89 మన్నవ రుక్మిణీదేవి (బొంబాయి) 90 చిర్రావూరి జగన్నాథ్ న్యూఢిల్లీ) 91 పాతూరి ఉమా కుమారి (హైదరాబాదు) 92 పోనాల బాలాకృష్ణుర సుందరి (నర్సిపట్నం విశాఖ జిల్లా) 93 కొంఠి వెంకటరాజుమణి విశాఖ పట్నము) 94 మేట్టా శ్యామసుందర కృష్ణ మూర్తి (కరీం నెల్లూరు జిల్లా) 95 అన్న దానం శివపార్వతి (హైదరాబాదు) 96 కోడూరి రమణుని (విజయవాడ) 97 కాళి విజయలక్ష్మి (నెల్లూరు) 98 గుంటూరి విశ్వేశ్వరశాస్త్రి (బాపట్ల) 99 పోమంచి సత్య నారాయణ (రాజమండ్రి) 100 పోమంచి పూర్ణ చంద్రరావు (రాజమండ్రి.)

101 చిర్రావూరి విశాలాక్షి (న్యూఢిల్లీ) 102 విజయవంశీ నూర్యకుమారి (నర్సా రావు పేట గుంటూరు జిల్లా) 103 ప్రభు రాధ

(బొంబాయి) 104 డి. వి. కుభవ్యలక్ష్మి (మద్రాసు) 105 వెండులూరి కుబ్జరాయ శర్మ (కొత్తపేట తూ. గో. జిల్లా) 106 కొండలక్ష్మి మానుమాన్ (ప్రమానాంబ (పొన్నెకల్లు గుంటూరు జిల్లా) 107 పూటు మారి మానుమంతరావు (మరగల్లు గుంటూరు జిల్లా) 108 ప్రయాగ ధనలక్ష్మి (రాజోలు తూ. గో. జిల్లా) 109 తాడికొండ శంకరరావు (మచిలీపట్నము) 110 అంకరాజు రత్న సుందరిదేవి (వెల్లపూడి గుంటూరు జిల్లా) 111 మలూది వెంకటలలిత కుమారి (కొకానాడ) 112 రేణిమూరుల నాగమణి (కొకానాడ) 113 డి. కె. వీ. దేవి (నల్లగొండ) 114 జి. విద్యుల (గుంటూరు) 115 చలంబాల వెంకటనాయిక ప్రసాద్ (వెరంబూరు, మద్రాసు) 116 వీలలమూరి శేషశాయి (విజయవాడ) 117 నల్లది లత (ఏలూరు) 118 ఎర్రమలీ శ్యామలరావు (జంతుడిపూర్) 119 విన్నా రాధాకృష్ణ (రాజోలు తూ. గో. జిల్లా) 120 కాశీభట్ట గోపాలకృష్ణ ప్రసాద్ (చీరాల.)

121 కారంచేటి సోమయాజులు (గజపతి నగరం విశాఖ జిల్లా) 122 నూరికెట్టి కాశీ అన్నపూర్ణమ్మ (మజిలీదస్ బాద్ జిల్లా) 123 యామలూరి చలవతిరావు (చేరకొండ నల్ల గొండ జిల్లా) 124 వారణాశి దురారామలక్ష్మి (విశాఖపట్నం) 125 అనుమర్రపూడి అమర నాథ్ (హైదరాబాదు) 126 జి. కలవరి (గుంటూరు) 127 వీర లోకేశ్వర రావు (నెల్లూరు) 128 యిరుమండి నూర్యప్రభావతి (కొడరాడ తూ. గో. జిల్లా) 129 మేలవరపు దుర్గా ప్రసాద్ (విజయవాడ) 130 ఆర్. యతిరాజుకుమార్ (అవంతి తూ. గో. జిల్లా) 131 పి. నురేంద్రకుమార్ రెడ్డి (పాలకొండ చిత్తూరు జిల్లా) 132 వి. ఆంజనేయ ప్రసాద్ (తిరుపతి చిత్తూరు జిల్లా) 133 ఉప్పల సావిత్రిదేవి (నాగాయలంక కృష్ణా జిల్లా) 134 చిన్ని కన్యావతి (శృంగవరపుకోట విశాఖ జిల్లా) 135 పాలావరపుల సంపూర్ణ భానుకౌమేశ్వరి (చినయరుకపాడు కృష్ణా జిల్లా) 136 మంకరలతి (రాజమండ్రి) 137 ఎమ్. పార్వతారథి (తిరుపతి, చిత్తూరు జిల్లా) 138 జి. వి. రామారావు (విజయవాడ) 139 విష్ణువరపుల రుక్మిణీదేవి (రాజమండ్రి) 140 ఆదిరాజు వెంకటరంగారావు (సికింద్రాబాదు) 141 అబ్బూరి మహాలక్ష్మి (కొకానాడ) 142 దువ్వూరి లలితారెడ్డి (సత్యవేడు వెంక లక్ష్మి జిల్లా) 143 నంబూరి నూరేచంద్రవర్మ (నూడికొండ తూ. గో. జిల్లా) 144 అరవల లక్ష్మీ నారాయణరావు (కొకానాడ) 145

మామూరు సంజీవరావు (రంగారావురం, మున్నూరు నగర్ జిల్లా) 146 కొత్తపల్లి నాగ రత్నం (బాకొండ తూ. గో. జిల్లా) 147 నందగిరి నానకిదేవి (కొకానాడ కొర్రాపుట్టి జిల్లా) 148 వోలేటి రామకృష్ణ (రాజ మండ్రి) 149 కన్నెగంటి మోహన్ చంద్ (విజయవాడ) 150 పాటిమండ సామ్రాజ్య లక్ష్మి (చేపూలు గుంటూరు జిల్లా) 151 గోల పల్లి నాగనూర్యప్రభ (విజయవాడ) 152 మహాభట్ (నరసన్న పేట కొకాకుళం జిల్లా) 153 మంగిపూడి వెంకటసత్యనారాయణ మూర్తి (చోడవరం విశాఖ జిల్లా) 154 సోమ యాజుల దక్షిణామూరి (మద్రాసు) 155 అయ్యగారి గుండరవెంకటజగన్నాథ రావు (రాజమండ్రి) 156 అంగరరమణి గోపాల రావు (న్యూఢిల్లీ) 157 మానికెట్టి చినవెంక టేశ్వరరావు (ఏలూరు) 158 కేమూరి లక్ష్మి నారాయణ (తాటిపల్లి నూజువీడు త. గో. జిల్లా) 159 జి. రఘుపతి (మందిస గ్రామం కరీంనగరం జిల్లా) 160 కుమారి నర్సింహరం (విజయనగరం.)

161. కరణం వరలక్ష్మి (కడవపడురు గుంటూరు జిల్లా) 162. పిట్టా ఆదిలక్ష్మి (కడవ నండ్లపూర్) 163. కర్రా కుబ్జ లక్ష్మి (బావపల్లి తూ. గో. జిల్లా) 164. కెక్కలపల్లి నూర్యచంద్రవరప్రసాదరావు (కేరమ త. గో. జిల్లా) 165. తిమిరి నాగు దేవరావు (నాలూరు కొకాకుళం జిల్లా) 166. చింతలపాటి శివరామకృష్ణ (కలిదిండి కృష్ణా జిల్లా) 167. గుండు వెంకటనరసింహం (శిర పూడి గుంటూరు జిల్లా) 168. చీర లక్ష్మి కొంతం (తాటిపాక తూ. గో. జిల్లా) 169. కృష్ణమూర్తి (మహాబాధాపురం హైదరాబాదు) 170. సరిచలలితకుమారి (విజయవాడ) 171. బుద్ధా నూరేశ్వరరావు (అనకాపల్లి విశాఖ జిల్లా) 172. యల సుబ్బరావు (రేపల్లె గుంటూరు జిల్లా) 173. మన్న పూరి సత్యనారాయణ (భీమవరం త. గో. జిల్లా) 174. యలూరు రాజరాజేశ్వరి (అలూరు నెల్లూరు జిల్లా) 175. అక్కినేని గృహలక్ష్మి (మద్రాసు) 176. సయ్యదు అన్నారెడ్డి (ఏలూరు) 177. ములల రామ కులకర్ణి (రాజోలు తూ. గో. జిల్లా) 178. పాలకోడేటి గంగా ప్రసాద్ (రాజమండ్రి) 179. కురగా సత్యనూర్యకుబ్జలక్ష్మి (భీమ వరం త. గో. జిల్లా) 180 సైతర రాజేశ్వర (విజయవాడ)

డిస్ట్రీబ్యూటర్

కుసుమ, బహిష్టునోషులకు
అద్భుతముగా పనిచేయును
సమకములకు - AGENTS
P. K. BROTHERS
4/27, RAJAHMUNDRY

పియర్స్

సొరసైన

వనితా

సొరప్రదాయము

పియర్స్ సబ్బు—సొరప్రదాయము గలదనియు తద్వలన,
 గీతరీతం గూడక వచ్చు—మీ తర్వాతనును ఎంతో పొందును.
 మీ సొరప్రదాయము కాపాడునట్టిది, మీ సొరప్రదాయముగోనని
 కంటకమైన పియర్స్ సబ్బును వాడని అభిలాష లేదుకోవలసి.
 పియర్స్ తేలికదైన తేలిక తర్వాతనును తియ్యవలెనని,
 పియర్స్ సూరకమై, ఎంతో తృప్తిపండి—మెరుగిది, ఎంతో
 మనోహరముగా కనిపించును... తేలికగా మిమ్మలను
 కాపాడును, పొగుడుగాను, స్పందించును. అవసరమైనది తేలిక తర్వాతనును
 అనుకూలముగాను కనిపించును. కష్టమైతే
 పియర్స్, పొడవైనది, అవసరమైనది.

PEARS & CO. LTD. LONDON. వినియోగించునట్టిది అనుకూలముగా వాడవలెనని కోరుకుంటున్నాము.

సినీమా

వార్తావరణం

అలా తోకలసి పాడననవంతో, మధుర గాయని ఆకాభాస్ సే గతవారం ఏనుం త రిసుల విందుగాని చ్చులలో, క్రుతి మధురం కొని ఉదంతంలో హీరోయిన్ అయింది. కొరకుడు ఆమె ధర్ భాస్ సే. బొంబాయి లోని ప్రసిద్ధ సంగీతదర్శకులంతా కలసి వై వారం ఒక ధర్మకార్య నిధి కై వేర్వేరు ఎత్తున గాన సభలు జరుప సంకల్పించారు. వాటిలో శ్రీభాక్ గాయకులూ, సంగీత దర్శకులూ, హాస్యాం టున్నాడు. ఇందులో వచ్చి పాడవలసిందిగా ఆకాభాస్ ను కూడా ఆహ్వానించారు. అలా నుంగేష్ర్ పాడేవోట ఆకావచ్చి పాడ దని నిర్వాహకులకు ఉత్తరం రాకాడట. అది చూచి, సంగీత దర్శక సమితి కార్య దర్శి సలీల్ చాదరి ఆమెకోక జవాబు

వ్రాశారు. దానిమీద అగ్ర్యత్యుడు ఎన్. డి. బర్మన్ సంతకం పెట్టారు.

(ఆకాభాస్) బావం

“ఒకవేళ మీరూ మీరూ ఏకారణంవల నేనా అభిప్రాయభేదాలు ఉన్నా, కళా కౌరులంతా కలసి తలపెట్టిప ఇలాటి సత్కార్యాలదగ్గర అలాటి పట్టింపులు పెట్టుకోవడం తగదు. కాబట్టి మీరు తప్పక వచ్చి పాడాలి” అని బర్మన్ ఆ రేఖలో హితవుచెప్పి, ఆకా సహకారాన్ని అరిం చారట. అది అందగానే భాషే కోపం వచ్చిందనీ, ఆపైన ఆయన కౌరు మీద నేరుగా బర్మన్ బనకీవెళ్లి, ఆ సంగీత రస చక్రవర్తిని క్రుతిమధురం కొని భావలో కటువు చూటలలో దులిచేశాడని తెలుస్తూంది.

ఈ దాడికి తెలవోయిన బర్మన్ కోలా టివేలోగా భాస్ సే సలీల్ చాదరి ఇంటికివెళ్లి ఆయన్ని కూడా మరాఠీభాషలో గట్టిగా కోప్పడి చక్కా జబ్బాడనీ, ఆయన చాలా చిన్నబుచ్చుకున్నాడనీ, తెలిసింది ఇది తెలి సినమీదట మిగతా సంగీత దర్శకులూ, కళా కౌరులూ కూడా ఈ గుస్సంఘటనకి చాలా బాధపడ్డారు నిజాని! ఈనాడు, సంగీతదర్శ కులలో రెండుకాఖుల లాటివి ఉన్నమాట నిజమే ఒకటి ‘లతా’ శ్రయం మరోటి ‘ఆకా’ వాదవర్తం వీరు ఆమె నూ, వారు ఈమెనూ పాలుకు పిలవరని ప్రతీతి ఈ సంఘటనలో ఒక్కసారి ఈ అతివాదులు కూడా ఏమెహాయి ‘ఆకా’ చేసిన పరి పబబుకొదని తీర్మానించుకున్నారు

ఆకా భర్త భాస్ సే గారికి, తన భార్య ఎక్కడ పాడాలో ఎక్కడ కూడవో నిర్ణ యించేసామన్న ఎవరూ కొదనరు అలాగే కోపం వచ్చినపుడు దాన్ని ప్రదర్శించే స్వేచ్ఛను వాడుకోవడం నరు ఎటొచ్చి, ఆ కోపాన్ని ఒకరుమీద—సుఖ్యం గా గౌరవనీయులైన పెద్దల మీద చూపడం మటుకే ఏమంత అమోఘంగా ఉండదని అందరూ అంటున్నారు అందులోను అవ దూనితులు ఇద్దరు ఒకపుడు ఆకా పెజీరావ దాని! తోడ్పడి, హన్స్ రాజ్ వెనలే దగ్గర తొలిసారిగా ఛాన్సు ఇచ్చించినవాళ్ళు. కృతజ్ఞతలు ఎలాఉన్నా ఇది మర్యాద కూడా కాదు ఆకా వెంటనే ఈ కలవ రాన్ని సద్దేశి, సంగీత దర్శకుల సంఘాని! తీమాపణలు చెప్పడం, ఆన వాళ్ళంతా ఏకమై ఆంక్ష విధించడంవంటి ఆవాంధ కీయ పర్యవసానాలను నివారించడం అంద రినీ— ఆకాభాస్ సే అభిమానులకుకూడా, ఆనం దంకరిగిసుంది రేపు (మే 18) ఉత్సవంలో పాడితే తంతా మరింత విని ఆనందిస్తారు.

—టన్ స్టాన్

* * *

కోవ్వలి లక్ష్మీవరసింహారావుగారి నవల ‘సేపాయి కూతురు’ ఆధారంగా చందమామా ఫిలింస్ వారు తీసున్న చిత్రం ‘సేపాయి కూతురు’ నిర్మాణం పూర్తికావచ్చింది

నేడునల్ ప్రాడక్ట్స్ వారి ‘గొప్పింటి అమ్మాయి’లో పడిన

'రేచుక్క, పగటి చుక్క' లో ఎన్. టి. రామారావు

వార్తావరణం

త్వరలో విడుదలకు సన్నహాలు చేస్తున్నారు. ఇంగులో నీపాయి గుమ్మడి, కూతురు జమున శత్రుసారాయణ అనే కొత్త నటనలను మరొక ప్రముఖపాత్ర ద్వారా పరిచయం చేస్తున్నారు. దర్శకుడు పి. చెంగయ్య సంగీత దర్శకుడు సుబ్రహ్మణ్యంరాజు నిర్మాత డి. ఎల్. సారాయణ

కూతురు కొప్పుడు

విశ్వరూపా సారి సాంఘికం 'కూతురు కొప్పుడు' పై వారం విడుదల కాగలదని తెలుస్తోంది. జమున, జగ్గయ్య వాయికొనాయకులు దర్శకుడు శోభనరావు, సంగీత దర్శకుడు రమేష్ వాయుడు నిర్మాత శేషగిరిరావు

సువర్ణ సుందరి

అంజలి పిక్చర్స్ వారి హిందీ 'సువర్ణ కుందరి' కూడా రజతోత్సవాలకు జరుపు

చిత్రలేఖలు

ద్రోహదం

నవీమాలవల సంగీతానికి చాలా ద్రోహదం జరిగిందని నా సమ్యక్ వంశం డైరీ గూర్చి డాన్ లో పరిశీలించి, హెజంట్ చేసున్న మనిషి చక్కని ప్రేమగీతం పాడటం లోగడ పాస్టం కాని పనులో ఒకటిగా ఉండేది అలాంటిది ఇప్పుడే నవీమాల చూపిస్తా హీరో కౌలకాలిన పిలికంటే ఎరుగా ఎగిరెగి పడుతున్నా, హీరోయిన్ అత్యద్భుతమైన పేగంబో డాన్సు చేస్తూ నూ, తాళం తప్పకుండా, కూర్చుని పాడుతున్నంతి హాయిగా, పాటలం గర్వించదగిన విషయం ఒకప్పుడు తెలుగు సత్తానులో బాగా తాగిన మనిషి 'జగమే మాయా' అని లయ తప్పకుండా వుండే బద్దలు కొట్టినట్లు పాడితే జనం ఆహా! ఏమి అతిని సామర్థ్యము 'డైరీ' రంతి పేదావంతుడు' అని ఘంటసాల బాగు పున్నారు కాని ఇప్పుటి నవీమాలలో మరింత క్లిష్టమైన పదతిలో, అనగా పరిగెత్తుతూ, డాన్సు చేస్తూ, గంతులు చేస్తూ పాటలు పాడటం చూస్తే మన చలనచిత్రకళ నూత్న శిఖరాలనుకుందని అనిపించక మానదు

ప్రేమకింగ్ కాంగ్.

కొంది దేశవ్యాప్తంగా పల్లెలా పట్నాలా ఇలా బహుళ జనాదరణ పొందిన ఈ చిత్రంలో (హిందీ సహా) అంజలి నీ విరాగేశ్వరరావు ముఖ్యపాత్రలు నిర్వహించి యిగ్నాత అదివారాయణరావు సమ కూర్పు సంగీతం కూడా ఉత్తరాదిన ప్రజాదరణ పొందింది దర్శకత్వం చేదాంతం రాఘవయ్య నిర్వహించారు గతవారం నాగ పూర్ లో రజతోత్సవాలకు పిరంతా వెళ్ళి అభినందన లంగుకొని వచ్చా

తమిళనాడులో విజయవంతంగా సాగిన పద్మినీ పిక్చర్స్ వారి హాస్య ప్రధాన చిత్రం 'సెబాష్ మిసాను, దర్శకుడు బి. ఆర్. పంత్ లు తెలిగించి 'సెబాష్ మిలా' అను పేరుతో విడుదల చేస్తున్నారు శివాజీ గణేశన్, రంగారావు, చంద్రబాబు, కుసుమ కుమారి, సోనాబాబిని నటించారు మాటలూ పాటలూ శ్రీ శ్రీ వ్రాశాడు

శ్రీ కృష్ణపాయి సీనియర్ వారి 'గాంధారి గర్వభంగం' అనువాద కార్త్యక్రమం కూడా పూర్తికావచ్చింది కులదీపన, మహిపాల్ మొదలగువారు నటించారు రచయిత శ్రీ శ్రీ

నిర్వహణ ఎ.రా. అప్పారావు పాటల రికార్డింగు మొన్ననే పూర్తి అయింది త్వరలోనే విడుదల చేయాలనుకుంటున్నారని

దొరలవాటు

ఆర్యా, హాల్మిపుడకంటే మన వాళ్ళ ఒక విషయంలో బాగా ముందుకు పోయినట్లు అనుమానంగా ఉంది నటుడికి, నటికి ఎం. వి. యస్సు ఉంటే అంత నయస్సే ఉన్న కార్తెలు ఇచ్చి యాక్ట్ చేయించటం వాళ్ళ మామూలు మన సినిమాలో ఈ దొరలవాటు లేదు మన వటినటులందరూ కార్తె రాక రుకన పాతికేళ్ళ వాడిచేత మునిపేమలు చేయించటం, యస్సు మళ్ళినట్లు కనబడే ప్రీ ప్రారచేత పెళ్ళి గు వేమలు చేయించటం అనవయితీగా ఉంటోంది మన నిర్మాతలు హాల్మిపుడను అనుకరిస్తారని విమర్శకులు ఈ రాసారుగాని ఈ ఒరిజినాలిటీని ఎవరూ హోమ్ నరేం?

'సర్వపాత్రధారి'

కొత్తచొక్కా

ఆర్యా, చాలకాలంనుండి ఒకే గుంటున్న నా మేనికప్పులో కొప్పులో ఇటీవల కొందరు కొన్ని మార్పులు చేసేలా ప్రిగ్రూ తొడగటంలో, గిట్టనివాళ్ళు నన్ను చూసే తేగ అనూయ పడిపోతున్నారట నారదుడికి చొక్కాయేమిటని విమర్శకవులు నక్కిరిస్తున్నారట నాకు మాత్రం సరదాలంపహా? చేసు చొక్కా తొడుక్కొరా దని రూలుపాసెందా? ఇంతకీ, పిక్చర్ లో కొత్తదనం కావాలి మొదల అని పిళ్ళోగోల పెడతాగుగదా ఇలా ఒకపెదనించి ఇలాటి మాటలు చేస్తే హాస్య చెయ్యడం తగునా? —నీనీనారదుడు.

జరిగిన కథ

మొన్న మా పూళ్ళో పెద్దదగా జరిగి పోయింది బాగా కాస్త చెకామనుకోండి కొత్త పిక్చర్ వచ్చింది పేరూ అదీ మా ప్రిజెంటేషన్ కథ అనుకున్నాం దానికి వెనిస్ ఫెస్టివల్ లోనూ, ఇంకా ఎక్కడ వెడే అక్కడ అడై మెన ఎవరూలా వచ్చాయని విని గొప్పపనుకునీ బెంగాలీ 'నాగేశ్వరరావు', బెంగాలీ 'రామారావు' 'రేలంగి ఎలా వుంటాగో, బెంగాలీ మూజిక్కు రాకెండ్లోలా ఎలాంటి యాగదా, టిక్కెట్లుకొని చూద్దంగదా, నా రంగ వీం చెప్పమన్నారు ఒకటే హాస్య పిచ్చులు పెద్ద పూవులెండి, ప్రావదిలేదు, భీముడు దుగ్యోసనుడూలేదు, డాన్సులు, కాంస్సులు అంతకన్న సరేసరి స్టూరీలో ప్రాగ్రెగ లేదు చాలా దిగులుగా జడ్డుగాఉంది ఇ

ప్రతికీ అవతార్

సంగీత సూర్యకాముడు భానసాహెబ్ బజేగులాం ఆరీఖా, సంగీత విద్యాసరి లతామంగేష్కర్ ను గతవారం ఒక గాన కథలో అభినందించి దీవించాడు లతా తండ్రి, ప్రసిద్ధ మహారాష్ట్ర గాయకుడు శ్రీ శ్రీ ముప్పర్ దినసాథ్ 17వ 'పుణ్యతిథి' సందర్భంగా గానకథ జరిగింది (వమాళ్ ను లండన్ లో తిలక్ స్థాపక చిహ్న సీధి విరాళం ఇచ్చారు) అక్కడ భానసాహెబ్ కూడా పాడారు లతా ఆరోజున కాస్త్రీయ సంగీతం పాడింది

ఇంతకుముందు ఒక సందర్భంలో ఎవరో భానసాహెబ్ ను, లతా మంగేష్కర్ గానంపై అభిప్రాయం అడిగారు

పెద్ద దగా అని చెబుతే లేచి సేనా మా గాంగూ (ఒకాతిక దాకా ఉన్నారెండి) ఆ కోలు మా సేజరు కాలరు పట్టుకుని డబ్బా యించి వీచ్చరు ఆపించేశాం మళ్ళీ అడిగే దొక్క వీరి డొలకట్టించేస్తాం అని చెప్పి మాజుగొట్టాం (తరవార ఇంకో గాంగు వచ్చి, వందిరూపాయిలస్తాం ఒక్కసారి ఆ వీచ్చరు నేయించమని మా సేజరు కొళ్ళా వేళ్ళ పడ్డారుట (మా సేజరు ముక్కుల్ని తిల్చుకుని, మళ్ళీ వే నే బిట్టు) ఇంతకీ విచ్చరు మేల 'పథేర్ పంచాలీ' లెండి అంతా దగా అసలాపేరే దగాకదూ? పాంచాలీ అంటే బ్రాహ్మణ వాళ్ళ కథగదా అనిగదా మేమూ బోకరా తిన్నది ఇది నిజంగా జరిగిన కథ దీనికి తరువాయిగా, ఇలాంటి పేర్లు పెట్టి అమాయక ప్రజలను నాం తెయ్యకుండా జవహర్ లాల్ నెహ్రూగారు ఒక కొనసం నేయించాలి

ఒక సుబ్బారావు.

సంగీత వాగ్దా

"ఒక ప్రతికీ అవతార్ నా ఒక ప్రతి పా" అన్నాడట భానసాహెబ్

అతిసంగీత ప్రేయులకు ప్రతివర్సమేన వార్త రాజేశ్వరరావు స్వయంగా పాడిన కొత్తపాటలు రెండు రివ్వరలో విడుదల కావోతున్నాయి వాచ్ ఎం వి కంపెనీ తెలుగు రికార్డింగ్ కళా ముఖ్యనిర్వాహకుడు మంగపతిగారు గతవారం ఈ పాటలను రికార్డు చేయించారు ఈ వార్త విని సంగీతాభి మానులు చాలమంది హైఎం వి రికార్డింగ్ మామకువచ్చి రాజేశ్వరరావు పాటలో బిట్లు కట్టేవేమో, పెంచుతూ ఆడుతూ పాడుతున్నట్లు పాడుతూ ఉండగా కనీ విని అనందించారు రికార్డు రివ్వరలో విడుదల కాగలదు

ఈ నెల 16, 17 బొంబాయి నగర వాసులకు (బహుశా పిల్లోన్ కడియో ప్రోత్స లకు) వీసులవింగు రెండు గోజలలో తొలిసారిగా చలనచిత్ర సంగీతోత్సవాలు జరుగుతాయి అగ్రశ్రేణి హిందీ సంగీత దర్శకులు 20 మంది - నాషద్, శింకర్, తెకిషన్లు, అనిల్ బిశ్వాస్, సజద్ హుసేన్, మదన్ మోహన్, ఫలేల్ చాదరి, ఖయాం, వసంత్ జెకాయ్ ప్రభులు లంతా వల్లభ్ భాయ్ కలెక్టర్ వేడియంలో 100 వాద్యాల ఆర్గెస్ట్రో గానకథలు జరుపుతారు లతా, రఫీ, ముఖేష్, తిలత్, బహుశా ఆకా భానీ (వారానరం నూడండి) మొదలగు ప్రసిద్ధ శేషభ్యగాయకులంతా పాడుతారు.

'చార్ డిగ్ చార్ రహీ' చిత్రానికి సంగీత దర్శకుడు అనిల్ బిశ్వాస్ గత వారం (బొంబాయిలో) విశ్వమానవసాభిరత్న త్యాగి ప్రతిపాదించే పాటను బృంద గానంగా రికార్డుకేశారు. ఆయన ముద్ర ఉన్నా, విశిష్టమైన, కొత్తైన వరసలో క్లైవ్ ఆపాటను పగుగురు ముఖ్యగాయకులు - ముఖేష్, మన్నా డే, మినాకపూర్, మెట్రా ముక్తి పోటీలో సెగిన మహేంద్రకపూర్, ఆరతిమఖర్జీ పాడారు వీరుకాక మరి 20 మంది యువతీయువకులు కూడా పాడారు.

'నాటి కరంగం'

ఆంధ్ర నాటకరంగస్థల ప్రగతి లక్ష్యంగా, రచయిత, సినిమాపత్రిక 'సినిమా' సంపాదకుడు అయిన శ్రీ ఇంటూరి వెంకటేశ్వర రావుగారు ఆరంభించిన పత్రిక 'నాటక రంగం' తొలిసంచిక నూ కార్యాలయం చేరింది

'ఆంధ్రప్రదేశ్ సంగీత నాటక ఆకాదమి' కార్యకలాపాల సమీక్ష, 'మన నాటక రంగం'పై మిక్కిలి సేని రాధాకృష్ణమూర్తి వ్యాసం వివిధపట్టణాలలో నాటక ప్రదర్శనోత్సవాలపై వ్యాసాలూ, గతసంవత్సరం వెలువడిన నాటకాల, నాటికల వివరాలూ వార్తలూ మొదిలగువాటితో పత్రిక ఆకర్షణీయంగాఉంది ఆంధ్రలో రంగస్థల వికాసానికి దోహదంచేసే సంకల్పంతో ఈ పత్రికను ప్రారంభించిన ఇంటూరి వెంకటేశ్వర రావుగారు అభినందనీయులు

విల్ ప్రొడక్షన్స్ వారి జానపదం 'జయ విజయ' విద్యావారిం నాగుతోంది కాంతా రావు, రాజవాల, మిక్కిలి సేని, బాలకృష్ణ, కృష్ణకుమారి నటించారు దర్శకుడు వినోదా చార్య

ప్రసాద్ ఆర్ట్ పిక్చర్స్ వారి 'ఇల్లరికం' లో హేమలత, సి. ఎన్. ఆర్, జమున.

విజయవాడలో ఎయిర్ హిల్ సినిమా ఆలంకార థియేటర్ కు శ్రీమతి అంజలి దేవి ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. శ్రీమతి కె. శ్రీనివాసరావు, వటిమణులు శ్రీమతులు అంజలి దేవి, సావిత్రి, జి. వరలక్ష్మి, నూర్యకాంతం, రాజమండ్రి చలన చిత్రాల మాడవచ్చు

నీటి దున్ననిచులకు చివరి రీలు లో చివాట్లా, మరగింజ తప్పదని మరోసారి హెచ్చరించడానికి అందమైన అడవులలో కొండలలో కొటలలో పీకారులనుకల్పే వరలక్ష్మి పిక్చర్స్ వారి జానపదరథం 'వీర భాస్కరుడు' పాంపుడాయిక్ మైన సిని పథంలోనే మనకి బాగా తెలిసిన మజిలీల మీదుగా పాశీగా సాగిపోతుంది సారథి విదూర నాగభూషణంగారు, విశేష కాల తేజానికి లోటుగాకుండా, అడవులలో, కొండలలో, చూడదగిన కొటలపల్లెలలో కథను ఆపి సామ గరిడీలూ, రకరకాల యుద్ధాలూ, దాన్యులూ అవినాసిస్తారు సంగీతం, హాస్యం మొదలైనవి కూడా ధమ్యుద్ధిగా సమకూర్చారు

ఈ వాక్యాలాగే సముద్రాల జానియర్, ముగ్గురైన సంభాషణ లిప్పిటి నీ యతి ప్రాసానుప్రాసలమధ్య ఫోటో జైవికగా విగించారు పాటలలో మాటవరసలు అందంగా ఉన్నాయి

ఒక రాజమీద అతనితమ్ముడు శ్రీమ సేనుడు, ఇంకో అక్రమసేనుడితో కుట్ర వన్ని, అన్నను, అతనిబలగాన్ని ఖర్చురాసేసి రాజ్యం కొనేస్తాడు మంత్రి తక్షణం మహారాణిని యువరాజునూ కోయ కూడం పంపేస్తాడు కోయదొర జైలాగు గట్టా దక్కగా తొడుక్కున్న నీవి సుబ్బారావు వారికి ఆశ్రయమిచ్చి యువరాజుని ఉదయ మహారాజుకి పెంచుతాడు ముష్టియుద్ధం, కత్తియుద్ధం, కుస్తీపట్టు అపీ నీవ్నెన్నో నేర్పుతాడుగాని, కోయదొరకొబట్టి సుబ్బర మైన తెలుగు నేర్పలేపోతాడు అయినా ర కుమారివరలక్ష్మికిలేని పట్టింపు మనశ్చల యువరాజు భాస్కరుడు రెండుపార్శ్వు ఆమె గ్రామం కొపాడతాడు తరవార, మంత్రి

వీరభాస్కరుడు

సలహామీద ఒక తీయని ద్యూయెట్ పాడ తాడు మధురమైన శ్రీనివాసరావు స్వరలక్ష్మి వరలక్ష్మి కంఠం కలిసి పలికిన ఆ పాట ఈ చిత్రంలో బాగున్న రెండిటిలో ఒకటి ప్రేమ ఇంకొంచెం వికారం గా ఉంటే సినిమాస్క్రీన్ తెరలయితే ఈ పాట ఇంకా మధురంగా ఉంటేదనిపించింది

రాకుమారి పరివచనంబారా భాస్కరుడు తన తండ్రి హత్యకు వోడ్పడిన అక్రమ సేనుడి ఎడట పడతాడు ఆ వేషం వేసినది రేలంగి కొబట్టి, ఆ రాజు పాడుపనిచేసినా, నిజంగా చాలా మంచివాడు అయినా పూరిగా దారికిరాడు ఎవరేం చెప్పినా అదీ నిజమే అంటూ రేలంగి ఈ వేషంలో నేర్పుగా సెక్కురాజోయాడు చివరికి మహా మంత్రి అదృష్టం, కథ, కోయదొర అంతా కలిసి భాస్కరుడి విజయానికి వోడ్పడడం, నాలుగైదు యుద్ధాలతో అతడు తిరిగి రాజ్యం సంపాదించడం జరుగుతుంది గుడ్డుకుగా రాజనాల, రెండో రీలులో పోర్టు అయిపోయిన రాజుగా విక్కిలి నేని, మంత్రిగా కర్క, బాలకృష్ణ, పేకేటి శివరాం రాజనందిలో జి. వరలక్ష్మిగా మార్గ్యకళ, చాయాదేవి, మొదలగువారంతా యధోచితంగా పటింపారు. అందరిలోనూ అగ్ర తాంబూలం కన్నాంబళి లభిస్తుంది ఎంత పాతరకం వేషం వేసినా పోలభ్యంతో ఒప్పించగల పటి ఆమె

సాలూరి హనుమంతరావుగారి సంగీతం బాగున్నా, ఇందులో స్వయంగా విన్నా

సినిప్రేక్షక సభ

ఏప్రిల్ 12 నుండి 14 వరకు రాజ మండ్రో జరిగిన ఆంగ్లప్రదేశ్ సినిమా ప్రేక్షక మహాసభల సందర్భంగా, ఆహ్వాన సంఘంవారు ప్రత్యేక సంచికను ప్రచు రించారు 1958 ■ సంవత్సరపు తెలుగు చిత్రాలపై వీరు నిర్వహించిన బాల్కనీ రాలూ, ఎన్నికలయిన కళాకారులందరి చిత్రాలూ పొందుపరుస్తూ ఈ సంచికను ఆకరణీయంగా రూపొందించారు తెలుగు చిత్రపరిశ్రమ అంగ్రహచరిత్ర, తొలి తెలుగు టాకీ నిర్మాత నలనచిత్ర పితామహుడూ అయిన హెచ్. ఎం. రెడిగారి 'మూడు పదుల ముచ్చట', సినిమాలో కళాకారుని బాధ్యతలపై ఆర్. నే. ని. నాగేశ్వరరావు కర్క, హాస్యంపై రేలంగి వెంకటరామయ్య ప్రేక్షక సంఘాలపై కర్క నాగభూషణం, ప్రేక్షకులపై ఇంటూరి వెంక. శేఖరరావు వ్రాసిన వ్యాసాలూ ఉన్నాయి

"ఆంగ్ల ప్రేక్షకులను అనిపెట్టి (గుడ్బై రావు) సమర్పించు సన్మానపత్రము" ఈ సంచికకు అలంకారప్రాయంగా ఉంది మంచి చిత్రాల తీయాలన్న మంచివాటను 'మహానాగు' చెబుతేనే తీసేవారు క్రిద్ధగా వింటారు కాబట్టి ఈ మానవారంతా కలిసి కూడబలక్కుని మంచిచెట్టలు నిర్మయించి, మంచిచిట్టబాలగు చిత్రాలనే ఆదరిస్తే, ఈనాడు అందరూ చెడవనుకునే భోరణులు త్వరగా పోతాయి ఆంగ్ల ప్రేక్షకులు ఈ విషయాలు ఆలోచించి ఊహారా కట్టుబట్ట మైన పదకులలో సంఘాలు కట్టి ఈ లక్ష్యం సాధించడానికి దోహదం చేయవచ్చును, బలమైన సంఘాలు ఏర్పరచుకొన్ననాడు, ఇతర రాష్ట్రాలనుండి ఇతర దేశాలనుండి ఉత్తమశ్రేణి చిత్రాలను తెప్పించి చూచే సదుపాయాలకూడా చెప్పకోవచ్చును ★

సమ్యక్కుం కుదరని అంకాలు రెండున్నాయి ఒకటి వరలక్ష్మిపాట ఆశించినంత అల్ప తంగా ఉండక పోవడం అలాగే కావ్యీయ సంగీత సభలుచేసే రీల పాడిన బాని కూడ విరుద్ధంగా ఉందనిపించకపోవడం మరూకా తెలిపిన వరలక్ష్మి, నూర్యకళ సృష్ట్యాలు చేస్తూ పిటిని పాడడమే కారణమేమనని ఒక సంగీత ప్రేయుడు చ మర్కరిం ప్ట్ బోయాడు అందుకు నిదర్శనంగా, వర లక్ష్మి, నూర్యకళ స్త్రీ మితంగా కూర్చుని వీణలు వాయిస్తూ పాడిన కీరస వీనుల వింగుగా ఉంది మొత్తమీద ఒకటి రెండు అనుకరణలుఉన్నా, విన సాంప్రద సంగీతం వినిపించిన చా మమం తరావు అభినంద నీ యు డు.

విదేశ వార్తలు

డి. రి. రి. :

గ్రాండ్ బీచియాన్ని చలన చిత్రంలో
పొందుపరచ తలపెట్టిన బ్రిటిష్ దర్శకుడు
జేవిడి (బ్రిటి ఆన్ దిరివర్ క్యాంప్) రీస్,
కొన్నా కేహాట్ ఈ దేశంలో ఉండి, తెలిసిన
కాళ్ళ సలహాలు తీసుకొని, స్క్రిప్టు రచన
తూర్చుకుని లండన్ వెళ్ళాడు గాంధీ
భూమికను ప్రసిద్ధ బ్రిటిష్ పురుషుడు ఆల్ఫ్
గిసెన్ పోషాడు.

రీస్ ప్రాసిన స్క్రిప్టు, ఉండకనింత
కీర్తిగా ఒక మహామృదీకగా రాజకీయ
వాయువు ద్వారా తంజావూరు లిలర్ సినిమా
తరహాలో ఉండని అప్పటి క్యాష్టలు
దినినకాన్ని మహామృదీ బీచియాన్ని,
లిలర్ గా తయారుచేయగలడం అనేదే
దురదృష్టంగా ఉందని విజ్ఞానములు అంటు
న్నాయి.

పాల్ రోబిన్సన్ చిత్రం

ప్రపంచ ప్రసిద్ధ గాయకుడు పాల్ రోబిన్
సన్ తీరిక తీసుకుంటున్న సమయంలో
ఒక దామ్యమంటరి చిత్రం తీశాడు పాల్
కాల్చాచిత్రాలనుండి నేకరించిన భాగాలను
మోడా ఇందులో పొందుపరచి, రోబిన్
కాల్యాన్ని అయిన స్వస్థలాన్ని తెలిపడం
అను అప్పటి క్లిగింతులను చూపారు,
మంచి అటగాడుగా, రంగస్థల నటుడుగా
రోబిన్ ప్రతిభ చూపిన సన్నివేశాలను
మోడా చూపారు ఖండారాలలో మోడా
అయినపు అఖండమైన సేద ప్రతిష్టా తెచ్చి
పెట్టినవాటిలో సంగీతం తీసుకుని, 'ఒకప్పుడు'
కాటకంలో ముఖ్యపాత్ర నిర్వహణ ఒకటి.
ఆ కాటకంలో భాగాలను, రోబిన్ చేసిన
గాననభవమూడా మోడోచాడు ఇదికాక
కొంటివాడిగా, వర్ణ భేదాలను ప్రతిఘటించిన

వాడుగా రోబిన్ చేసిన కృషిని మోడా
ఇందులో చిత్రించాడు
అన్నిటికన్న ముఖ్యమైనది ఇందులో
రోబిన్ గానం వివగల మహాదీక్షకే.

చలన చిత్రోత్సవాలు

కాన్స్ అంతర్జాతీయ చలనచిత్రోత్స
వంలో భారతీయచిత్రం 'లాక్ కంటిని గర
కారం ప్రదర్శించారు సర్గిస్, బల్ రాజ్
సాహ్ని వంటివీ ఈ చిత్రానికి సరంజ
మూరి దర్శకుడు ఇటాలియన్ దర్శకుడు
రాబర్ట్ రాబెరినీ దునదేశంలో కొన్నా
కుండి తీసిన వాక్యమంటరి ఇండియాను
మోడా ఈ ఉత్సవంలో ప్రదర్శించాడు.
ఇది పాల్ రోబిన్ పాల్గొనటంలేదు.

కాన్స్ లోని ఆర్టిస్ట్ ఉత్సవం ఆరంభం
అవుతుంది మనదేశంనుండి ఒక కథాచిత్రం
కొన్ని చిన్నచిత్రాలు వస్తుతాడు.

ఈ సమయానికి జరగాల్సిన కార్యక్ర
మానికి ఉత్సవం, ఈసారి ఈయెటికి వాయిదా
వడింది. మైమాడా మరీంద కట్టుదిట్టంగా
తెదలకున జరుపుతామని నిర్వాహకులు
ప్రకటించారు.

సౌంద ఆంద ఘోరీ

విలియం ఛాక్లర్ నవల 'డి సౌంద'
అందే ఘోరీ ఆధారంగా అనేకవేరిట
స్ట్రెటియట్ సెంచరి ఛాక్లర్ నవల తీసిన
సినిమాస్కోప్ చిత్రం గతవారం పోర్చుగల్
విడుదల అయింది. విమర్శకులంతా యీ
చిత్రాన్ని మెచ్చుకున్నారు 'సినిమా రచ
యితలు నవలని ముగించి, సినిమాపాఠానికి
వించి మడించి, చిత్రంవచ్చిన మార్పులూ
మెచ్చుకొనేవేదా, ఈచిత్రం మృద్యంగా
వుంది, తయ్య గడిమంది' అని టైమ్స్ పత్రిక
ప్రాసించి ఇందులో యాన్ బెర్గెన్, కేసన్
కామ్మన్, జాన్ వుడ్ వర్గ వంటివారు.

అన్ టై ఆవర్

కాంబోవర్షను సంస్థానముడు లాక్
వేదన్ వనర్ తీరికచేరితన చలనచిత్రం
గా తీయాలన్నది క్లిష్టమైనది సినిమా చి
తీమింద ఆఖరుకోరిక. కానిక సన్నాహం
చేస్తూవుండగానే అయిన గరించాడు అయిన
మహాత్మా సినిమా తీమింద మార్పర్ యీ
ఉద్యమాన్ని కొనసాగించి చిత్రం నిర్మించ
నిశ్చయించింది. తీమింద బ్రిటన్ పురుషు పాస్
దిర్ కాన్స్ నిర్వాహకవర్గం అంతా
నిర్వహిస్తారు.

'ఇల్లరికం'లో నాగేశ్వరరావు, జమున

నడ:స్తున్న చిత్రాలు

ఇలరీకాల ఎలరీకాలను నేకరించి నుతి
మెట్టని హిట్ టాం విట్టా చేస్తూ నివోద
ప్రధానంగా తారినీ ప్రకాశరావుగాడు
ఇనున్న కాకటెయర్ పాట్ల 'ఇలరీకం'
జయభిజనాదరణపొంది విజయవంతంగా
సాగుతోంది. నాగేశ్వరరావు, నుమ్మిడి
రేలంగి, రమణారెడ్డి సేకటి, కేసగిరి
ఇంగుల్ ఇంటలు నీ ఎన్ ఆర్. అల్లు
కామలింగయ్య, కామకోటి, బాడ్లపాటి,
మొదలగు వారంతా పాల్గొన్నారు. వాయిదా
జమున తోటినటులు గిరిజ హేమలత, బాల,
రమాదేవి మంటలు అరుడు పంటలు కొన
రాణ, అరుద్ర ప్రేమ ప్రాకారం సంగీతం
చలవతిరావు, కామరా నిర్మింట్. ||
కృష్ణరావు, మధురావు, నిర్మాత అను
మూలు నుమ్మరావు.

'శివరంజని' కాగాన్ని, పొందర జనరంజని
కాగాన్ని సమన్వయించి, ప్రాశ్నాజ్ఞాన్ని
తదన్యాన్ని తర్పిస్తూ ఓ పులయ్యగాడు
తీసిన 'జయభేరి' అనోవారం సాగుతోంది.
నటుడు నాగేశ్వరరావు ముఖ్యగాయ రత
యెర మల్లాది కామకృష్ణకృష్ణ సంగీత రత
యెర మెద్యాల గాయకుడు ఖండసాహ,
నిర్మాత వాసిరెడ్డి వార యగరావు.

విక్రకాన్ ప్రేమయజ్ఞాలలో! కామరా
తన సీత 'వెలిసంది' నివోవారం
మోడూగా విడుదలైంది సారస్వతి నటు
ప్రాలహియర్, యోగానంద్, సీతారాం,
ఇంటలు నాగేశ్వరరావు, అంజలిదేవి, చలం,
సరోజాదేవి, నీ ఎన్ ఆర్. పోడులకి,
శ్రీ గుమ్మడి రమణారెడ్డి.

వందేత డి గోపాలాచారి, లహారి

ఆరోగ్యానికి
బలనాకి

అయ్యకృత్యమంద్రావేటి అమెటిక్స్
మదరాసు. 17

కె. అమర్ నాథ్ కొత్తచిత్రం 'కల్ హూమారా హై', బాక్సోఫోనుకోటలో పాగా వేసుందోలేనో గట్టిగా చెప్పలేము. బహుశా డిస్ట్రిబ్యూటర్ పెట్టుబడిదారుల అంచనాల నాయకి దిగకపోవచ్చు. దిగినావూనినా, చలన చిత్రంగా అది అపూర్వమైనదని చెప్పకోవాలి. చెతనన్య న్యూ రియల్ మేన్ కథ, కథ నంగల ఈ చిత్రానికి రచన దర్శకత్వం ఎన్.

కల్ హూమారా హై

కె. ప్రభాకర్ నిర్వహించాడు. చిత్రంలో దృశ్యచిత్రణ, దానికి అనుకూలంగా శబ్దాని వినియోగించుకొన్న శిల్పం, మాటలమీద చెప్పినకథ అపూర్వంగా ఉన్నాయి. ఇంత

వరకూ వచ్చిన ఏ చిత్రంలోనూ పనివాడితనం కనబడదు. ప్రతి సన్ని వానిండుతనం, కనగ తోపాటు కనబడని భావం స్పష్టమైంది. అక్కడక్కడ రెండు మూడు సందర్భాలలో మటుకు దర్శకుడికి కథమీద పట్టు నడచినట్లు కనిపిస్తుంది. సమయాలలో అనవసరమైన పాత్రలు ఒకటి రెండిటిని ప్రవేశపెట్టి కన్యకు రామాకారు, అలాగే ఉత్తరా రానికి వచ్చే సరికి, చిత్రం ఆరంభంలో కనిపించిన అద్భుతమైన నగ్ని వేళాలు కలిగించే ఆశలకు విరుద్ధమైన రీతిని కొన్ని నేలబారు ఉపాయాలకు వడి గట్టబలని వచ్చింది.

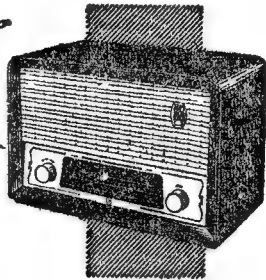
ఈలోపాలు ఉన్నా "కల్ హూమారా హై" చాలా మంచి చిత్రం. రెండోసారి మోగు న్నపుడు ఇందులో మెలకువలు వనివాడి తనం మరింతగా కనిపించి ఆలరిస్తాయి. ప్రభాకర్ దర్శకత్వం నిర్వహించడంతో పాటు, కండక్టర్, అర్థపుష్టిగల సంభాషణలు కూడా వ్రాశాడు. కొద్ది మాటలలో కథావస్తువును హృదయంగమంగా చెప్పగలిగాడు.

నటనకూడా ప్రశంసనీయమైన స్థాయిలో ఉంది. అగ్రతాంబూలం, పెట్టుబడి దారు భూమికను నిర్వహించిన జయంతే ది. ఎన్న తగ్గ సమాజత్వంతో, సౌలభ్యం పుటిస్తేలా ఆయన ఆపాత్రకు నడిపాడు. మధుబాల, ఇందులో రెండు వేషాలు వేసింది నటన దృష్టి రెండూ పరస్పరం ప్రతికూలమైనవి రెంటిలోను మధుబాల, బీదపిల్లగా కన్ను సీనుకోసారి చిరమార్చి సానెట్టి చిలకగా ఎక్కువ రాణించింది. ఆమె చక్కని విగ్రహాన్ని, అందమైన దుస్తులలో మనోహరంగా ఫోటోగ్రాఫ్ చేశారు. హీరో పాత్రధారి భరత్ భూషణ్, పోకిరిగా తిరిగి తిరిగి, దరిమిలా ఆదర్శవాదిగా మారి పోయిన యువకుడి పాత్రను భరత్ సమర్థంగా నటించాడు.

ఈచిత్రంలో సంగీతం కథకు ఉత్తమతీ వంటిదేతప్ప, ఇతరచిత్రాలలోవలె సమాన ప్రాధాన్యం లేదు. ఉన్న పాటలుకూడా కథకు అద్భుతమైన అందంగా అమరాయి. ఎన్న పాటలన్నీ బాగున్నాయనిపించాయి. కథా వస్తువును ఉద్ఘోషించేపాట చాలాలోలలో మనసులో మెదలుతూనే ఉంటుంది. మధుబాల, జీవన్ లేఖ, శిలాకాశ్మీరీల నృత్యా లకు ఆలంబనాలైన మరిమూడుపాటలుకూడా శ్రుతిమధురంగా ఉన్నాయి. సంగీతరచయిత చిత్రరస్త అభినందనీయుడు. బి. ఎన్. గంగూలీ ఛాయాగ్రహణం చిత్రానికేమన్న తెచ్చింది. తప్పకుండా చూడవలసిన చిత్రం —టెన్ ఫ్టేట్.

అమెరికన్ రేడియో స్టూడియో
అమెరికన్ రేడియో స్టూడియో వివిధ రేడియో డిజైన్ చేయించింది. రాని బాంబు, పెద్దమనిషి, అది మన న్యాయ ముగా వచ్చింది!
రేడియో
ఎలక్ట్రానిక్స్
ఎం. మంయం ఎం.డి
కలెక్షనలకు వనితయను కి వాయిదా
రూ. 330/- మాత్రమే

డిస్ట్రిబ్యూటర్లు: జనరల్ ఏజెన్సీస్ మాంట్రోకోడి, మద్రాసు-2.
మూర్తి ఇండస్ట్రీయల్ ఎంటర్ ప్రైజెస్, గాజారంగయప్పరావు వీధి, విజయవాడ.

సుఖజీవిత సేవ
భారత "సిద్ధ చైతన్య మహిమ" మన నేటి సిద్ధుల పాటిలేని కీర్తికి ఒక తార్కాణము.
"మేల్ మాయల్ మందు"
ప్రపంచములో ప్రఖ్యాతి గాంచిన మేనా, కుమార్తెగనివారిడి భయంకరమైన మేనా వ్యాధివల్ల కష్టపడువారలకు పునరన్వేషము అద్భుత సంచీ మేనాకోగ నివారణ మూస, లేవ్యము.

డా॥ కే. టి. కృష్ణమూర్తి ఆచారి ఓ సన్యు,
5/22, మేల్ మాయల్ (P. O.) (N A Dt) S. India.

ఉత్తమ గ్రంథాలు! నేడే ఒక పుస్తకం కొనండి స్వల్ప ధరలు!
మేనా సాంఘిక జీవిత విజ్ఞాన సర్వస్వం * జపాను జీవితాన్ని ముచ్చటపడే ఉత్తమ నవల

పండుగలు పబ్బాలు-విం చిక్కి మృత్యువు దులువినోదాలు వ్యాసా విమర్శి పాం ఆచారాలు అల దాలనియత్నించిన వాటు వృత్తులు ఉత్తమ పురుషుని ఉద్దోగాలు వివాదగాధ. మృద జనులూ జీవితం యాన్ని కదిలించే ఇతి -సచిత్రం- వృత్తం.
రూ. 2-00 రూ. 1-00

దక్షిణభాషాపుస్తకసంస్థ సహకారంతో ప్రకటించినవి.
మీ మామూలు బుక్ షాపులో కొనండి. లేదా మాకు వ్రాయండి.
ఆంధ్రప్రదేశ్ బుక్ డిస్ట్రిబ్యూటర్స్, సికిందరాబాదు.

(10-వ పేజీ తరువాయి)

కుని ఉన్నాడు.

“ఏడ్చిన పేటండి నీ తెలివి!” దొమతెర తొలగించుకుని కుప్పి మీద కూర్చుంటు కామెంట్ చేశాడు.

“ఇవ్వాలి ట్యూషనుకు పోవా?”

“ఏ మొహం పెట్టుకుని పొమ్మంటావ్?”

“అదే నేనూ అసభోతున్నాను. ఇక పోవకు వాళింటికి నే నొకటి అడుగుతాను నిర్బంధమాటంగా చెప్పాలి.”

“అడుగు : మంత్రసాని తనానికి ఒప్పు కున్న తర్వాత తప్పేదేముంది?”

“నువ్వు సంధ్యను ప్రేమిస్తున్నావా?”

“ఆ విషయం మీ చెలాయినాడు...”

“అయితే ఇంకేం?”

“కాని ఆ ముసలాయన...”

“అది నేను చూస్తానుగా...మంత్రసాని తనానికి ఒప్పుకుంటానీగా...”

* * *

మూర్తి సుందరంగారింటికి పోయేసరికి ఆయన పచ్చాదు చేస్తున్నారు. కోపం, విసుగూ సనుపాళ్ళలో కల్పి మొహంలో భయంకర మైన ఛాయలు సృష్టించాయి.

“ఏడోయ్, మీ మిత్రుడు ప్రభాకరం? ఈ రోజు ప్రయివేటు చెప్పానికి రాలేదేం?”

“రాలేదండీ...కాలేజీలో గొడవ చేస్తున్నారట.”

“అవును. విన్నాను. మన మ్యూజీ చెప్పింది. ఒకటే ఏడ్చు అది- కాలేజీనుంచి వచ్చినప్పటినుంచి మనవాళ్ళు ఉత్తి తెలివి తక్కువ వాళ్ళు, కుసంస్కారులూ నోయ్. లేకపోతే ఏమిటా చెప్పా ఈ గొడవ?”

మూర్తిమనసు కొంచెం కుదుటబడింది. ఆయన కోపమూ, విసుగూ ప్రభాకరం, సంధ్యలమీదకాదు, ‘కుసంస్కారుల’మీద. “మన సంప్రదాయం అటువంటిది. దానికి మనమేం చేస్తాం చెప్పండి. పెళ్ళికాని యువకుడూ, పెళ్ళికాని యువతి మాటాడు కున్నా తప్పగా ఎంచుతారు.”

“కాలాన్ని బట్టి సంప్రదాయాలూ, ఆచారాలుకూడా మారాలి. వెనక ఇలా కాలేజీ చదువులలేవు కొబట్టి ఆడపిల్లలు బయటికి వెళ్ళేవారుకాదు. పరాయి మగవాళ్ళవో మాటాడాలన్న అవసరమూ ఉండేదికాదు. కాని ఇప్పుడేలా కుదురుతుంది? ఆడవాళ్ళు కూడా ఈరోజులో కాలేజీ చదువులు చదు తున్నారాయ్ ఉద్యోగాలు చేస్తున్నారాయ్. అంటున్నాను మగవాళ్ళవో మాటాడకుండా, కలవకుండా ఎలా కాలం గడుస్తుంది?”

“మీ రనేది నిజమే ననుకోండి. లోకానికి ఎదురీదలేముకదండీ. ప్రభాకరం ఇక రానంటున్నాడండీ. తలవంపు లుగా ఉండిట. మిమ్మల్ని చూడటానికి మొహం చెలటంలేదుట.”

“మరీ అంతమంచితనం పనికిరాదోయ్ అతనికి. అతనేం తప్పుచేశాడని నామొహం చూడలేకపోవటానికి? అతన్ని నేను కని

పెట్టానే ఉన్నాను. చాలా కుంది నాడోయ్. ఎలాగు అతను రాకపోతే మరి! పరీక్షలుకూడా దగ్గరలోకి వస్తున్నాయి.”

“అదే నేనూ ఆలోచిస్తున్నానండి. ఇది వరకు చదివినదంతా ఒక ఎత్తు. ఈ నెలా పది పేనుకోజులు చదివింది ఒక ఎత్తు.”

“అనేనోయ్. ఇప్పుడా ట్యూషనుమానితే అమ్మాయి ఎంగుకూ పనికిరాదు. కౌనుమాట అలాఉంచి కనీసం ప్యాషకుడాకాదు. ఫలానావారమ్మాయి ఇంటర్మీడియట్ తప్పించడంలే ఎంత తలవంపులు! శేపు క్లబ్బులో తలఎలా ఎత్తుంది?”

దేహకాంతిని రక్షించే సబ్బు

విశేషగుణముగల నురుగుతో కూడిన తాతావారి యు-డి-కోలోన్ సబ్బు

తాతా అయిర్ మిర్స్
కంపెనీ లిమిటెడ్

పుస్తక సమీక్ష

ప్రశంసన రకం

["లిలింకుస్వర్గం" (నాటిక) రచన: విడియాల చంద్రశేఖరరావు; ప్రచురణ: కవిత్వ పబ్లికేషన్స్, బీసెంటుగోడు, విజయవాడ 2. క్రాస్ పేజీలో 44 పేజీలు. వల 70 ప. మె.]

ఒకానొక మధ్యతరగతి కుటుంబీకులయిన రామ్మూర్తి సుమానావుద్యోగం చేసున్నాడు. సమాధర్మచారిణి పద్మ—ఇంట్లో పిల్లలు వుంటారు. మధ్యతరగతి నున్నా లిందరి లాగే రామ్మూర్తి కష్టాలు పడుతూ వుంటాడు—తలచాలక. అప్పలవాళ్ళు రావటాటూ, పిల్లలు స్కూలుజీతాలూ అతని టాటూ—లాంటి సంఘటనలు జరుగుతూ వుంటాయి. ఆఖరికి ఈ నాటిక రచయిత 'లిలింకు' అనే పాత్రపాటలో రంగం మీది కేటెంచి, "భార్యకూడా భర్తతో పాటు ఉద్యోగం చేయాలి, అప్పుడే సంసారాలు బాగుపడతాయని ఒక దివ్యసంకేతాన్ని ఉదాటించటంతో నాటిక ముగిసిపోతుంది."

ప్రచార ఆశ్రయ "సుమనా" అనే నాటకం రాశారు. ఈ నాటిక చదువుతూ వుంటే ఆ నాటకం గుర్తు వస్తుంది. ఆ నాటకంలోలాగే అప్పలవాళ్ళు రావటం, ముట్టివాళ్ళు రావటం, ఇతర సంఘటనలూ జరిగటం వంటి ఈ నాటికలో నూతన గుర్రాయి. రామ్మూర్తి పాత్ర పెద్ద పెద్ద సంభాషణలు పలుకుతుంది. దేశం మీదా, ప్రభుత్వం మీదా, సమాజం మీదా విరుచుకుపడననుకుని డైలాగులతో తిడుతుంది! ఒకచోట అప్పలవాడు ఇంటికి రాగా—రామ్మూర్తి వెంటనే అతన్ని రిచ్చేస్తాడు. "అక్కసెల్లయినా దగ్గర్నంచి

అప్పుడిసుకున్నావు. వడ్డీ అఖిలేను, ఆ ఆసలు పోరేయించు" అంటాడు వడ్డీ వ్యాపారి వ్యాయంగానే. కాని రామ్మూర్తి మంచి మర్యాదా లేకుండా మాటాడేసి "పశువులా ప్రవర్తిస్తున్నావు" అని కొదా అనేవాడు. ఇట్లా రామ్మూర్తిచేత అనిపించటంవల్ల వడ్డీ వ్యాపారుల మీద చెప్పు కొట్టానని రచయిత అనుకుంటే అనుకో వచ్చునేమో గాని—ఆ సమయంలో రామ్మూర్తి మీద ఎవరికీ సానుభూతి కలగదు సరికదా—అంత వారవగా 'వేలి' నందుకు కోపం కూడా వస్తుంది! సంభాషణలో చాలామట్టుకు సామెతలూ, తనకు తెలిసిన సంచితాలూ కూడా వాడాడు రచయిత. ఇదంత మంచి పద్ధతి కాదు. నాలుకలోనూ నాటికలోనూ ఇంకవల నాటిక ప్రదర్శించే వాళ్ళోకూ, ఆ ప్రదర్శన చూచేవాళ్ళోకూ కూడా బాగానే వుంటుంది. ఆఖరికి రామ్మూర్తి స్నేహితుడు శివరామ్ అతనికి "జూకో పదిశం" చెయ్యటం కూడా అసహజంగానే వుంది. ఇంట్లో భార్య కూడా వుద్యోగం చేస్తా, గృహపరిశ్రమలుచేస్తా సంసారానికి రావు సంపాదించాలని చెప్పగానే, రామ్మూర్తి ఎగిరి గంతేయటం అంతకన్నా అసహజంగా వుంది. వెంటనే భార్య దగ్గరకు వెళ్ళి "ఇన్నామీ నరకం అనుభవించినవానే ఇప్పుడు స్వర్గాన్ని (లిలింకుకాదు) అనుభవించాం. గడుగోజులుపోయి మంచిగోజులు దాపురించాయి" అంటాడు. వాళ్ళకు మంచి గోజులు దాపురించాయో లేదో కాని—ఈ నాటిక చదివాక మనకు 'లిలింకుస్వర్గం' దాపురిస్తుంది.

'ఆరే'.

ఇల్లు కాదు.. ఇల్లాలు

"మీరు కోప్పడకండా ఉంటే ఒకమాట చెప్పాను. సంస్కృతి ఇష్టమే ప్రభాకరమంటే." అన్న మాటాడటానికి ధైర్యం ఇవలెననుచున్నా రికి.

గుండరంగారి మొహంలో ఆవనానం కోపం తలుపు చూపులు ఒక్కసారి శ్రావణమేఘాలా పరుచుకున్నాయి.

"ఏమిటోయ్, నువ్వ నేది మనమ్మాయిని అతిని కీడుమంటావా?"

"అలాచించి చూడండి. అంతకన్న మేలే ఉపాయం కనిపించటంలేదు."

"ఫారిన రిలీజ్మీ తీసివోచ్చి చేస్తాను. ఏమిటనుకొన్నావో?"

"కాని ఉర్రంత గుమ్మర్తి పోతున్నది. ఎవరి నోటపంటచూసినా నీల్చిదరికేర్లే. ఎవని ధైర్యం చేసి చేసుకొంటాడు?"

"అతని ఆస్తిపాస్తులేమిటో మనకు తెలియవు కదా?"

"మన అంతకుమీ తీసిపోయిన గాధు కాదండీ బాబు. పెళ్ళి జ్యేష్ఠమాసంలో

చేసినా, భాయమనుకుంటే ఎవరూ నోరెత్తలేరు."

సంస్కృత పిలిపించి అడిగాడు. సిగ్గుపడింది చెప్పటానికి. ప్రభాకరం గదికిపోయి అడిగాడు—దన్నగా నవ్వి ఊర్చుకున్నాడు.

ఆమర్నాడు ప్రభాకరం పాకం చెల్లున్నాడు. సంస్కృత చూసా సిగ్గుపడుతోంది. పెళ్ళి కూతురూ తలవంచుకు కూర్చుంది.

"ఎందు కంటి సిగ్గు? ఇంకా ఆ మూడు ముగ్గు పడలేదుగా?" చురుకం పట్టుకు మొహం పెక్కి ఎత్తుతూ అన్నాడు ప్రభాకరం.

పోగగా చూస్తో—"ఆ మూడు ముగ్గు పడితే ఈ ఫీజ్ పాకం ఎందుకు?" అంది సంస్కృ.

"అవునువును. అప్పుడు నువ్వే నాకు కొత్త పాతాలు నేర్పుతావే?"

"పాండి మోగా మరిను... ఎందుకా మీరు నాకు ట్యూషన్లు చెప్పనన్నది? ఏమో ననుకున్నాను—ధైర్యం తెలివయిన వాళ్ళేనండీ మీరు!"

"ఇంకాకోసమేం కాదు; మీ ఇంటా కోసం" అని అంబామనుకుంటూండగా నుండరంగారు ఏదో ఎక్కువైన తెలుగు తీసుకుని మేడమిదికి వచ్చారు.

"ఇదిగో చూడమాయ్! మనవాడిని మళ్ళీ బెజవాడ వేశారుట. రెళ్ళు బయల్దేరి వస్తున్నాడు. ఇంకానయం మనమీ మేడ ఎవరికీ అడ్డకీడు లేను?"

ప్రభాకరానికి ముచ్చెమటలు పోశాయి. పగనూతీశాడు మూర్తి దగ్గరకు. మూర్తి టాయిలెట్ అయి ఎక్కడికో పోవోకున్నాడు.

"నీ తెలివంత బూడిదలోపాసిన పన్నీ రయింది! అసలు విషయం చెప్పాడు; నోరు తెటేచాడు మూర్తి.

ప్రభాకరానికి తన కూతుర్ని స్వామిని వచ్చిన రామమూర్తిని వెంటబెట్టుకుని బెజవాడ బయల్దేరిపోతున్న రామసాగంగారికి పోస్టుమాన్ ఒక ఉత్తరం ఇచ్చిపోయాడు.

"ఇల్లుకూడా మంచిది ఒకటి చూసిరండి పెళ్ళి అవగానే కాపురం పెట్టించవచ్చు." అన్న భార్య మాట ఒక చెవితో వింటూ ఉత్తరం చదవసాగాడు.

మూర్తిగా చదివి క్రింద తలకి అపడిపోయాడు.

భార్య, రామమూర్తి ఆశ్చర్యంగా ఆయనవంక చూస్తున్నారు.

"ఏమిటండీ? అది?"

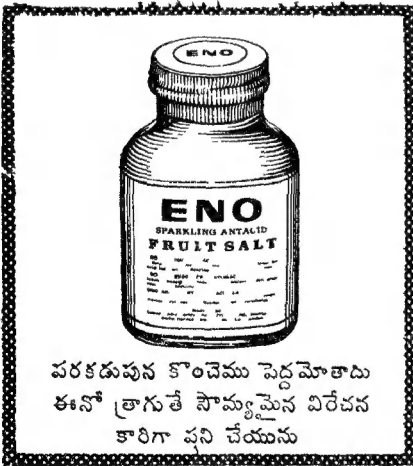
"ఇంక మనం బెజవాడ పోవనవసరం లేదండీ. మావాడు వ్రాసిన ఈ ఉత్తరం. ఇల్లు ఇంకా దొరక లేకుంటాగాని ఇల్లాలు దొరికిందిట. గొప్ప ఘనకార్యమే సాధించాడు."

A black and white photograph showing a small, curved wooden boat hull and a long, narrow wooden plank resting on a sandy beach. The boat hull is positioned vertically, showing its curved shape and internal structure. The plank lies horizontally next to it. The background is a textured, grainy surface, likely sand or a coarse mat.

ఎంత త్వరగా
నయముయింది !

**ఈనో కడుపులోని అన్వస్థతకు త్వరగా
ఉపశమనము కలిగించును!**

ఒక్కొక్కప్పుడు మితిమీరి తినుట వలన లేక కడుపులోని అన్వస్థతం
వలన ఎంతో బాధగా, చికాకుగా ఉంటుంది అటువంటి సమయాల్లో
ఒక గ్లాసు పెరు మెరయించు పొంగే ఈనోను త్రాగండి! అది త్వరగా
గుణము కరిగించుట ప్రారంభించి, బాధాకరమైన అప్లములను పోగొట్టును,
ఒంట్లో వేడిని తగ్గించును మరియు ఉచ్చాహమును తిరిగి యిచ్చును!
ఈనోను కుటుంబములో పిన్న పెద్దా అందరూ వాడవచ్చును
అది త్రాగుటకు బాగుంటుంది మరియు సౌమ్యముగ, ఎంతో
సామర్థ్యముగా అప్లమును విరుచుంది బద్దకమును,
కడుపులోని అన్వస్థతను మరియు అశీర్ణమును వెంటనే
నయముచేయుటలో ఈనో సాటిలేనిది !

ఈనో 'ఫ్రూట్ సాల్ట్' సవోత్సాహమును కలిగించును!

'ఈనో' మరియు 'ఫ్రూట్ సాల్ట్' అను మాటలు రిజిస్టరు చేయబడిన ప్రేడు మార్కులు

గ్రూప్ రిపోజిటరీస్ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్